

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání**

Obsah

1.	Identifikační údaje.....	5
1.1.	Název ŠVP.....	5
1.2.	Údaje o škole.....	5
1.3.	Zřizovatel.....	5
1.4.	Platnost dokumentu	6
2.	Charakteristika školy	7
2.1.	Úplnost a velikost školy.....	7
2.2.	Charakteristika pedagogického sboru.....	9
2.3.	Dlouhodobý plán školy.....	9
3.	Charakteristika ŠVP	10
3.1.	Zaměření školy	10
3.2.	Výchovné a vzdělávací strategie	10
3.3.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
3.4.	Zabezpečení žáků nadaných a mimořádně nadaných	14
3.5.	Začlenění průřezových témat	15
4.	Učební plán	24
4.1.	Tabelace učebního plánu	24
4.2.	Poznámky k učebnímu plánu	26
5.	Učební osnovy.....	28
5.1.	Český jazyk	29
5.2.	Anglický jazyk	47
5.3.	Německý jazyk	56
5.4.	Matematika.....	62
5.5.	Informatika.....	81
5.6.	Prvouka	87
5.7.	Vlastivěda.....	106
5.8.	Přírodověda.....	112
5.9.	Dějepis.....	121
5.10.	Občanská výchova.....	129
5.11.	Fyzika.....	140
5.12.	Chemie	145
5.13.	Přírodopis.....	156
5.14.	Zeměpis.....	167
5.15.	Hudební výchova.....	177
5.16.	Výtvarná výchova.....	186
5.17.	Výchova ke zdraví.....	192

5.18.	Tělesná výchova	198
5.19.	Pracovní vyučování	209
6.	Předměty speciálně pedagogické péče	218
6.1.	Řečová a komunikační výchova	218
6.2.	Zdravotní tělesná výchova	221
7.	Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů	224
7.1.	Český jazyk	225
7.2.	Anglický jazyk	244
7.3.	Německý jazyk	251
7.4.	Matematika	252
7.5.	Informatika	265
7.6.	Prvouka	267
7.7.	Vlastivěda	273
7.8.	Přírodověda	274
7.9.	Dějepis	276
7.10.	Občanská výchova	279
7.11.	Fyzika	286
7.12.	Chemie	288
7.13.	Přírodopis	292
7.14.	Zeměpis	299
7.15.	Hudební výchova	303
7.16.	Výtvarná výchova	309
7.17.	Výchova ke zdraví	312
7.18.	Tělesná výchova	315
7.19.	Pracovní vyučování	323
8.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	330
8.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	330
8.2.	Závazné formy hodnocení	331
8.3.	Podklady pro klasifikaci a hodnocení	331
8.4.	Autoevaluace školy	332

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2. Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3

ADRESA ŠKOLY: Štítného 57/3, 370 01 České Budějovice

KONTAKT:

- **telefon:** 602 635 722
- **e-mail:** specskoly.cb@cmail.cz,
- **web:** <http://www.stitnehocb.cz>
- **identifikátor datové schránky:** hvagydk

IČ: 60075856

IZO: 110028350

RED-IZO: 600022242

KOORDINÁTR TVORBY ŠVP: Mgr. Marie Dudová

1.3. Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Jihočeský kraj

ADRESA ZŘIZOVATELE: U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice

KONTAKTY:

TELEFONNÍ ÚSTŘEDNA:

386 720 111

MIMO ÚŘEDNÍ HODINY:

386 720 100

E-PODATELNA:

posta@kraj-jihocesky.cz

IDENTIFIKÁTOR DATOVÉ SCHRÁNKY:

kdib3rr

1.4. Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2018

ČÍSLO JEDNACÍ: MZPCB/01102/2018

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 29. 8. 2018

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 18. 6. 2018

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání je uveřejněn na přístupných místech (v kanceláři v I. poschodí budovy školy ve Štítného ul. 3, Č. Budějovice a v kabinetu v prostorách školy při zdravotnickém zařízení v ul. B. Němcové 54, Č. Budějovice). V elektronické podobě je dostupný na webových stránkách školy <http://www.stitnehocb.cz>. Každý může do tohoto dokumentu nahlížet, pořizovat opisy a výpisy nebo obdržet jeho kopii za cenu 2,- Kč za 1 stránku formátu A4.

.....
Ředitel školy
Mgr. Jiří Zemko

.....
Razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3 je příspěvková organizace zřízená Jihočeským krajem. Vykonává činnost mateřské školy, základní školy, střední školy, speciálně pedagogického centra, školní družiny, školního klubu a školní jídelny – výdejny.

Organizace poskytuje **základní vzdělávání**, které vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí.

Základní vzdělávání je poskytováno ve třídách pro žáky s mentálním postižením, ve třídách pro žáky s autismem a ve třídách pro žáky se závažnými vývojovými poruchami učení a chování.

Základní vzdělávání je poskytováno žákům se zdravotním oslabením nebo žákům dlouhodobě nemocným umístěným ve zdravotnickém zařízení.

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání získá žák stupeň základního vzdělání.

Základní škola má devět ročníků a člení se na 1. stupeň (1. – 5. ročník) a 2. stupeň (6. – 9. ročník). Výchovně vzdělávací práce základní školy je zaměřena na rozvíjení a kultivaci osobnosti žák, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, potřebných k uplatnění žáků v praktickém životě.

Kromě základního vzdělání poskytuje organizace **předškolní vzdělávání** ve třídách pro děti s mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami, autismem a závažnými vadami řeči a dětem se zdravotním oslabením nebo dětem dlouhodobě nemocným umístěným ve zdravotnickém zařízení. Žákům se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem poskytuje vzdělávání v **základní škole speciální**. **Střední vzdělávání** žákům s mentálním postižením, souběžným postižením více vadami a autismem probíhá v praktické škole dvouleté. **Zájmové vzdělávání** ve školní družině a školním klubu je poskytováno žákům všech škol, jejichž činnost organizace vykonává. Ve všech zmíněných školách a školských zařízeních probíhá vzdělávání podle samostatných vzdělávacích programů.

Ve **speciálně pedagogickém centru** organizace zajišťuje pro děti, žáky a studenty s mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytuje odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhá při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání.

Příspěvková organizace **Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3** poskytuje speciální vzdělávání a poradenské služby dětem a žákům s širokou škálou zdravotního postižení a znevýhodnění od předškolního, přes základní až po střední vzdělávání.

Velikost školy:

Celková kapacita základní školy je pro 300 žáků. Třídy jsou naplňovány podle speciálních vzdělávacích potřeb žáků od 4 do 14.

Počet školních budov:

Provoz základní školy probíhá ve 2 budovách:

- **Štítného 57/3, České Budějovice** – hlavní budova - třídy základní školy pro děti s mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami, autismem a závažnými vadami řeči.
V této budově jsou současně umístěny třídy mateřské školy, základní školy speciální a praktické školy dvouleté, školní družina, školní klub a speciálně pedagogické centrum.
- **B. Němcové 585/54, České Budějovice** – třídy základní školy při zdravotnickém zařízení.
Ve stejné budově probíhá vzdělávání i v mateřské škole a školní družině.

Umístění školy v obci:

Hlavní budova školy se nachází v centru krajského města, v blízkosti vlakového i autobusového nádraží a v dosahu zastávek městské hromadné dopravy. Nedaleká pěší zóna, do které ústí jednosměrná ulice, procházející kolem školy, spojuje nádraží s centrem města. Před budovou školy je parkoviště s vyhrazeným stáním pro vozidla ZTP a ZTPP.

V přízemí hlavní budovy jsou umístěny třídy mateřské školy pro děti s autismem, souběžným postižením více vadami a mentálním postižením a školní družina. V prvním patře se nachází třídy základní školy speciální a třídy pro žáky s poruchou autistického spektra. Ve druhém patře jsou umístěny třídy základní školy.

V budově jsou další odborné učebny: tělocvična, počítačová učebna, školní dílna, školní kuchyňka, keramická dílna, cvičný byt, hudebna s interaktivní tabulí a relaxační místnosti.

V hlavní budově jsou umístěny kanceláře ředitelství školy, sborovna, kabinety a prostory speciálně pedagogického centra.

Odloučené pracoviště základní školy při zdravotnickém zařízení se nachází v prostorách dětského oddělení Nemocnice České Budějovice.

Venkovní areál školy:

Venkovní areál hlavní budovy školy se nachází uvnitř vnitrobloku. Od ulice je oddělen školní budovou, od sousedních pozemků plotem. Součástí školní zahrady jsou hřiště s asfaltovým povrchem, záhony školního pozemku se skleníkem, ovocné a okrasné stromy a keře, květinové záhony, travnaté plochy, zahradní nábytek. Hřiště s herními prvky určené pro mateřskou školu odděluje plot. Po vnitřním obvodu zahradní zdi jsou umístěny tabule školní naučné stezky s environmentálním zaměřením. K dispozici je i menší uzavřený dlážděný dvorek.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří učitelé prvního i druhého stupně se speciálně pedagogickou kvalifikací, asistenti pedagoga a vychovatelé. Všichni pedagogičtí pracovníci si prohlubují a rozšiřují svoje vědomosti a dovednosti v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště tvořené výchovným poradcem a metodikem prevence a metodické sdružení pedagogů základní školy i základní školy speciální.

2.3. Dlouhodobý plán školy

Dlouhodobý plán základní školy je součástí **Koncepce rozvoje školy**. Koncepce rozvoje školy vychází z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji 2016 – 2020 a Strategie rozvoje školství Jihočeského kraje v horizontu do roku 2020. Základním cílem je zvyšování kvality poskytovaných školských služeb v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání přispět k realizaci systému celoživotního učení a ke zkvalitnění života žáků školy i po skočení školní docházky a s ohledem na jejich postižení umožnit co nejúspěšnější integraci do praktického života. Toho je dosahováno zejména prostřednictvím speciálně pedagogických metod a individuálním přístupem a péčí.

Škola dlouhodobě spolupracuje s Pedagogickou fakultou a Zdravotně sociální fakultou Jihočeské univerzity. Studenti těchto fakult oborů vychovatelství a předškolní pedagogika vykonávají ve škole pedagogickou praxi.

Již několik let pokračuje spolupráce se SZŠ a VOŠZ v Českých Budějovicích. Jejím cílem je seznamování žáků netradiční formou se základy zdravé výživy, osobní hygieny, stravovacími a pohybovými návyky a zdravým životním stylem.

Škola úzce spolupracuje s dalšími školami podobného zaměření v regionu Jihočeského kraje i s běžnými základními školami v bezprostředním okolí.

Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci žáků je zajištěna pravidelným informováním o prospěchu a chování žáků a možnostmi osobních konzultací a návštěv školy. Každoročně probíhá den otevřených dveří.

Při škole je zřízena školská rada.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Výchovně vzdělávací práce základní školy je zaměřena na rozvíjení a kultivaci osobnosti žáků, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků potřebných k uplatnění žáků při dalším vzdělávání a v praktickém životě.

Základní vzdělávání je poskytováno ve třídách pro žáky s **mentálním postižením**, ve třídách pro žáky s **autismem** a ve třídách pro žáky se **závažnými vývojovými poruchami učení a chování**.

Základní vzdělávání je poskytováno žákům se zdravotním oslabením nebo **žákům dlouhodobě nemocným umístěným ve zdravotnickém zařízení**.

Specifický význam školy spočívá v tom, že nejen působí speciálně pedagogickými metodami na celkový rozvoj žáka aktivizováním jeho schopností, ale často musí odstraňovat i závažné nedostatky způsobené negativními vlivy na jeho dosavadní vývoj. Žáci přicházejí do školy z odlišných prostředí - přímo z rodiny, ze speciální MŠ, z běžné MŠ, ze základní školy, a proto je hlavním východiskem práce učitele důkladné poznávání žáka, jeho schopností, psychických možností i individuálních zvláštností. Cílem školy je vybavit absolventy takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, které je připraví na další vzdělávání ve střední škole, kde získají odbornou přípravou vědomosti a dovednosti potřebné k výkonu kvalifikovaného povolání. Absolvent základní školy by měl získat základní vědomosti ze všeobecně vzdělávacích předmětů, měl by se srozumitelně vyjadřovat ústní i písemnou formou a pokud je to možné, být i zručný a fyzicky zdatný.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem vzdělávání žáků je jejich vybavení souborem klíčových kompetencí. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý, škola vytvoří základ pro celoživotní učení žáka a pro jeho úspěšnou orientaci v každodenním praktickém životě. Vytváření klíčových kompetencí respektuje individuální zvláštnosti, schopnosti a možnosti žáků.

Strategie naplňování jednotlivých klíčových kompetencí v naší škole:

1. Kompetence k učení

tj. umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- žáci se učí pracovat s učebnicemi a pracovními sešity
- ke zpestření probíraného učiva pracují s učebními pomůckami
- učí se sebehodnocení, tím poznávají vlastní pokroky a umí najít chyby, kterých se dopustili
- žáci jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací, které využijí v běžném životě
- učíme žáky ustáleným postupům při osvojování učiva, častým opakováním upevňujeme získané vědomosti i dovednosti

- učí se číst s porozuměním, pracovat s textem, samostatně ho reprodukovat, poznat podstatné sdělení v textu
- podchycením i drobných pokroků motivujeme žáky k učení, oceňujeme každý úspěch a prezentujeme žákům význam vzdělávání
- podporujeme účast žáků na různých soutěžích a oceňujeme reprezentaci školy

2. Kompetence k řešení problémů

tj. podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- vedeme žáky k řešení problémových úloh z praktického života, žáci z více předložených řešení vybírají to neoptimálnější
- přiměřeně věku jsou žákům předkládány logické úlohy formou soutěží nebo zajímavých úkolů
- učitelé vedou žáky k práci s různými zdroji informací, žáci se učí informace hledat, třídit, využívat
- žáci se učí rozpoznat problémovou situaci, zodpovědně přistupovat k jejímu řešení, zdůvodňovat výběr svého řešení dané situace
- žáci se učí přijímat důsledky svých rozhodnutí, zhodnotit výsledek řešení problému
- podporujeme v žácích schopnost popsat problém, umět se svěřit a požádat o radu, dobrou radou se řídit
- vedeme žáky k tomu, aby uměli rozpoznat vážnou situaci v reálném životě- ohrožení života, zdraví apod. a věděli, jak přivolat pomoc
- posilujeme v žácích víru ve vlastní schopnosti, učíme je nevzdávat se při nezdaru

3. Kompetence komunikativní

tj. vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- žáci se učí srozumitelně vyjadřovat, komunikovat se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými
- učitelé navozují učební situace, ve kterých se žák učí vést dialog, argumentovat, obhájit si své stanovisko
- vedeme žáky k chápání obsahu sdělení, naslouchání názoru jiných a přiměřenému reagování
- mluvní pohotovost žáků nacvičujeme formou didaktických her, prolíná všemi předměty
- kromě ústní komunikace se žáci učí písemnému projevu, zaměřujeme se na praktická cvičení například vyplňování dotazníků, složenek, formulářů, sestavení životopisu apod.
- učíme žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými), žáci mohou využívat školní žakovskou knihovnu
- škola podporuje tvořivé komunikativní dovednosti žáků tradičními akcemi školy vystupování žáků v programu tříd na školní vánoční besídce apod.

- podporujeme komunikaci s jinými školami, např. při neformálních setkáních na sportovních hrách mládeže, lyžařských výcvikových kurzech apod.
- učíme žáky využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření interpersonálních vztahů

4. Kompetence sociální a personální

tj. rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- žáci se učí pod vedením učitele spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu
- žáci se podílejí na vytváření pravidel práce v týmu, poznávají, že svými pracovními činnostmi ovlivňují kvalitu společné práce
- při týmové práci se učí diskutovat s ostatními, obhajovat svůj názor, ale i respektovat názory druhých
- žáci se učí pomáhat spolužákům při učení
- získávají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti
- učí se navazovat vztahy, poznávají, co dobré vztahy posiluje a co je narušuje
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, učíme je odmítat rizikové a nevhodné chování, uvědomovat si jeho důsledky
- posilujeme sebeovládání žáků, jejich vnímavost k potřebám zdravotně handicapovaných spolužáků
- vedeme žáky přiměřeně jejich věku k uvědomění si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání jejich osoby, budujeme v nich důvěru, aby se v případě ohrožení dovedli svěřit
- učíme je, jak jednat v situaci ohrožení svého psychického či fyzického zdraví, na koho se obrátit o odbornou pomoc
- usilujeme o to, aby žáci uměli překonávat stresové situace a naučili se organizovat si svůj denní režim podle zásad zdravého životního stylu
- ve škole jim zajišťujeme takové činnosti, které jim přinášejí radost, uspokojení a pozitivní zážitky - tím podporujeme jejich psychický vývoj žádoucím směrem

5. Kompetence občanské

tj. připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

- v třídních kolektivech se žáci podílejí na vytváření vnitřního řádu třídy, pravidel, která budou dodržovat
- žáci se učí respektovat domluvená pravidla soužití ve třídě, chápou důsledky porušení pravidel, pod vedením pedagoga pracují na svém osobnostním růstu
- seznamujeme žáky s Chartou práv dítěte, žáci se učí rozlišovat svá práva a své povinnosti
- dozívají se o základních právech a povinnostech občanů
- s žáky jsou aktuálně rozebírány situace z denního života, se kterými se seznamují prostřednictvím médií nebo se kterými mají osobní zkušenost

- s žáky jsou nacvičovány formou didaktických her a dramatizace simulované situace při styku s úřady tak, aby neměli zábrany v komunikaci s úřady, dovedli srozumitelně sdělit a prosadit své požadavky
- škola vede žáky k chápání významu zdravého životního stylu a přijímání plné zodpovědnosti za svoje chování, zdraví a život
- žáky podporujeme v ochraně životního prostředí, učíme je jak pečovat o své okolí, jak třídit odpady
- formou soutěží a tématicky zaměřených akcí (Den Země) budujeme v žácích kladný vztah k přírodě
- žáci se učí chápat nebezpečí rasismu a xenofobie, respektovat národnostní a kulturní odlišnosti, tolerovat minoritní skupiny ve společnosti

6. Kompetence pracovní

tj. pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

- vytváříme pozitivní vztah k manuálním činnostem, formou soutěží zručnosti jednotlivců i tříd si žáci zpětnovazebně ověřují úroveň svých pracovních dovedností
- žáci se učí posuzovat výsledek své práce, tj. učí se objektivnímu sebehodnocení
- žáci se učí pracovat podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu, orientovat se v jednoduché technické dokumentaci
- cvičíme žáky v pracovní výdrži, koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení
- žáci vstřebávají zásady bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce
- při kolektivní práci rozvíjejí komunikační schopnosti
- během hodin pracovního vyučování a exkurzí do závodů získávají představu o pracovních činnostech běžných profesí
- na základě získaných znalostí a zkušeností si žáci vytvářejí představu o svém budoucím pracovním uplatnění, dovedou posoudit nejen svůj zájem o daný obor, ale i své reálné možnosti

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje škola s informovaným souhlasem zákonných zástupců příslušná podpůrná opatření, doporučená školským poradenským zařízením.

Podle stupně podpory a případného doporučení školského poradenského zařízení se může žák vzdělávat podle plánu pedagogické podpory nebo individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci se zdravotním postižením jsou na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení zařazováni do tříd zřízených podle § 16 odstavec 9 školského zákona.

Ve třídách zřízených pro žáky se zdravotním postižením mohou být zařazeny předměty speciálně pedagogické péče.

Žáci s lehkým mentálním postižením s doporučeným podpůrným opatřením od třetího stupně se mohou v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných vzdělávat podle upravených očekávaných výstupů. Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán

3.4. Zabezpečení žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)

- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce

Svoje schopnosti si mohou rozvíjet i mimořádně nadané děti. Vhodnými metodami, formami práce a individuálním přístupem podporují a rozvíjejí učitelé jejich talent. Škola spolupracuje se zákonnými zástupci dětí a řídí se doporučením školského poradenského zařízení. Žáci reprezentují školu na mnoha hudebních, výtvarných i sportovních soutěžích a často se umísťují na předních místech.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)**
- **Multikulturní výchova (MkV)**
- **Environmentální výchova (EV)**
- **Mediální výchova (MeV)**

Tématické okruhy:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivosti v mezilidských vztazích)

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respekt, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti; dialog (vedení dialogu, jeho pravidla); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Spolupráce a soutěživost** – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro zvládání soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování

demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – Evropská unie; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umění vžít se do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s

odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti a akce typu (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaújatého postoje)
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách
- **Tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis; technologické možnosti a jejich omezení

Integrace průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů.

Přehled vyučovacích předmětů:

1. stupeň		2. stupeň	
Vyučovací předmět	Zkratka	Vyučovací předmět	Zkratka
Český jazyk	ČJ	Český jazyk	ČJ
Anglický jazyk	AJ	Anglický jazyk	AJ
Matematika	M	Německý jazyk	NJ
Informatika	Inf	Matematika	M
Prvouka	Prv	Informatika	Inf
Vlastivěda	VI	Dějepis	D
Přírodověda	Př	Občanská výchova	OV
Hudební výchova	HV	Fyzika	F
Výtvarná výchova	VV	Chemie	Ch
Tělesná výchova	TV	Přírodopis	P
Pracovní vyučování	PV	Zeměpis	Z
		Hudební výchova	HV
		Výtvarná výchova	VV
		Výchova ke zdraví	Vkz
		Tělesná výchova	TV
		Pracovní vyučování	PV

Přehled průřezových témat:

Průřezové téma	Zkratka
Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Multikulturní výchova	MkV
Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MeV

Průřezové téma:	Osobnostní a sociální výchova								
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ		ČJ	
Sebepoznání a sebepojetí					Př			Vkz	
Seberegulace a sebeorganizace					VI			Vkz	
Psychohygiena	TV	TV	TV			TV	TV	TV Vkz	TV Vkz
Kreativita	VV PV	VV PV	VV PV	VV PV	VV PV	VV PV	VV PV	VV PV	VV PV
Sociální rozvoj									
Poznávací schopnosti	Prv	Prv	Prv		VI			Vkz	
Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv	VI	VI			Vkz	
Komunikace	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ AJ	ČJ AJ	ČJ AJ	ČJ AJ
Spolupráce a soutěživost	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV	PV TV
Morální rozvoj									
Řešení problému a rozhodovací				VI					Vkz
Hodnoty, postoje, praktická etika				VI		OV			Vkz

Průřezové téma:	Výchova demokratického občana								
	1. stupeň / ročník					2. stupeň / ročník			
Název tematického okruhu:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				VI			OV		
Občan, občanská společnost a stát				VI	VI				OV
Formy participace občanů v politickém					VI		OV		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VI				OV

Průřezové téma:	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech								
	1. stupeň / ročník					2. stupeň / ročník			
Název tématického okruhu:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					VI			Z	AJ NJ
Objevujeme Evropu a svět					VI			Z	AJ NJ
Jsme Evropané					VI			Z	AJ NJ

Průřezové téma:	Multikulturní výchova								
	1. stupeň / ročník					2. stupeň / ročník			
Název tématického okruhu:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní rozdíly	Prv	Prv	Prv						OV
Lidské vztahy	TV	TV	TV	VI		TV	TV	TV OV	TV D
Etnický původ					VI			Př AJ,NJ	
Multikulturalita				VI				Z	OV D
Princip sociálního smíru a solidarity					VI				OV AJ,NJ

Průřezové téma:	Environmentální výchova								
	1. stupeň / ročník					2. stupeň / ročník			
Název tématického okruhu:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv		Př		Z		P
Základní podmínky života				Př	Př	P			Ch
Lidské aktivity a problémy životního				Př		P	F		Ch
Vztah člověka k prostředí					Př	P	P	F	Ch PV

Průřezové téma:	Mediální výchova								
	1. stupeň / ročník					2. stupeň / ročník			
Název tématického okruhu:	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					ČJ	ČJ		ČJ	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a					ČJ			ČJ	ČJ Vkj
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ		ČJ	ČJ	ČJ Vkj
Tvorba mediálního sdělení					ČJ	ČJ	ČJ	ČJ Inf	PV

4. Učební plán

4.1. Tabele učebního plánu

1. stupeň		Časová dotace minimální (M), disponibilní (D) a celková (C)													
		M	C	M	C	M	C	M	C	M	C	M	C	M	C
		D		D		D		D		D		D		D	
Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník										1. stupeň		Vzděl. oblast (obor)	
		1.		2.		3.		4.		5.					
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace															
Český jazyk a literatura	Český jazyk	6	7	6	7	7	8	7	8	7	8	33	38	33	38
		1		1		1		1		1		5		5	
Cizí jazyk	Anglický jazyk					3	3	3	3	3	3	9	9	9	9
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace															
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	5	4	5	4	5	4	4	20	24	20	24
		1		1		1		1		1		4		4	
Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie															
Inf. a kom. technologie	Informatika									1	1	1	1	1	1
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět															
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	2	2	2					6	6	12	12
	Vlastivěda						2	2	2	2	4	4			
	Přírodověda						1	1	1	1	2	2			
Vzdělávací oblast: Umění a kultura															
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5	12	12
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	7	7		
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví															
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	3	2	3	2	3	2	3	2	3	10	15	10	15
		1		1		1		1		1		5		5	
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce															
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	5	7	5	7
				1								2		2	
Celkem		21		22		25		25		25		118		102 16	118

2. stupeň		Časová dotace minimální (M), disponibilní (D) a celková (C)											
		M	C	M	C	M	C	M	C	M	C	M	C
		D		D		D		D		D		D	
Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník								2. stupeň		Vzdělávací oblast (obor)	
		6.		7.		8.		9.					
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace													
Český jazyk a literatura	Český jazyk	4	5	4	5	4	5	3	4	15	19	15	19
		1		1		1		1		4		4	
Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	3	3	3	3	12	12	12	12
Druhý cizí jazyk	Německý jazyk	1	1	1	1	2	2	2	2	6	6	6	6
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace													
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	4	5	4	4	3	5	15	19	15	19
		1		1				2		4		4	
Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie													
Inf. a kom. technologie	Informatika					1	1			1	1	1	1
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost													
Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	2	2	1	2	7	8	11	12
								1		1			
Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4	1	
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda													
Fyzika	Fyzika			1	1	1	1	1	1	3	3	21	21
Chemie	Chemie					1	1	1	1	2	2		
Přírodopis	Přírodopis	3	3	2	2	1	1	2	2	8	8		
Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2	2	2	2	2	8	8		
Vzdělávací oblast: Umění a kultura													
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	4	4	10	10
	Výtvarná výchova	2	2	2	2	1	1	1	1	6	6		
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví													
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví					1	1	1	1	2	2	10	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	8	2		
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce													
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování		3	1	3	1	3	1	3	3	12	3	12
		3		2		2		2		9		9	
Celkem		30		30		31		31		122		104	122
												18	

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

- **Český jazyk** má 3 specifické složky: **Komunikační a slohová výchova** (na 1. stupni má v sobě tato složka samostatnou část **Psaní**), **Jazyková výchova** a **Literární výchova**. O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující. V 1. až 9. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Tato hodina může být u vybraných žáků využita k zařazení předmětu speciálně pedagogické péče **Řečová a komunikační výchova**.
- **Anglický jazyk** je vyučován od 3. ročníku.
- **Německý jazyk** je jako druhý cizí jazyk vyučován od 6. ročníku. Na základě doporučení školského poradenského zařízení u žáků s lehkým mentálním postižením s podpůrným opatřením od třetího stupně nahrazen jiným vzdělávacím obsahem: posílení časové dotace vyučovacích předmětů Tělesná výchova (o 1 hodinu v 6.-9. ročníku) a Pracovní vyučování (o 1 hodinu v 8.-9. Ročníku).
- **Matematika** – v 1., 2., 3., 4., 6. a 7. ročníku je posílena o 1. hodinu z disponibilní časové dotace, v 9. ročníku o 2 hodiny.
- **Informatika** je vyučována v 5. a 8. ročníku.
- **Člověk a společnost** – vzdělávací oblast je posílena o 1. hodinu z disponibilní časové dotace ve vyučovacím předmětu **Dějepis** v 9. ročníku. Integrací vzdělávacích oborů Dějepis a Výchova k občanství může být vytvořen integrovaný vyučovací předmět **Základy společenských věd** s časovou dotací 3 hodiny v 6.–9. ročníku (celkem 12 hodin).
- **Člověk a příroda** - integrací vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis může být vytvořen integrovaný vyučovací předmět **Základy přírodních věd** s časovou dotací 5 hodiny v 6.–8. ročníku a 6 hodin v 9. ročníku (celkem 21 hodin).
- **Tělesná výchova** - do 5. ročníku probíhá výuka koedukovaně, od 6. ročníku je zpravidla dělená na skupiny podle pohlaví. V 1.-5. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. V 6.-9. ročníku je na základě doporučení školského poradenského zařízení posílena časová dotace o 1 hodinu jako náhrada vzdělávacího obsahu druhého cizího jazyka u žáků s lehkým mentálním postižením s podpůrným opatřením od třetího stupně. Tato hodina může být u vybraných žáků využita k zařazení předmětu speciálně pedagogické péče **Zdravotní tělesná výchova**.
- **Pracovní vyučování** probíhá od 6. ročníku zpravidla v oddělených skupinách chlapců a dívek, skupina ale může být i smíšená. V 8. a 9. ročníku je určen na tématický okruh Svět práce. Z disponibilní časové dotace je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu ve 2. a 3. ročníku, v 6. ročníku o 3 hodiny a o 2 hodiny v 7.-9. ročníku. V 8. a 9. ročníku je na základě doporučení školského poradenského zařízení posílena časová dotace o 1 hodinu

jako náhrada vzdělávacího obsahu druhého cizího jazyka u žáků s lehkým mentálním postižením s podpůrným opatřením od třetího stupně.

Z doplňujícího vzdělávacího oboru RVP pro základní vzdělávání - **Etická výchova** jsou zařazeny do vyučovacích předmětů prvky jednotlivých témat. Etická výchova vede k navazování a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Přehled využití disponibilní časové dotace:

- **1. stupeň**
 - ČJ – 1 hodina v každém ročníkucelkem 5 hodin
 - M – 1 hodina v 1. – 4. ročníku celkem 4 hodiny
 - TV – 1 hodina v každém ročníku..... celkem 5 hodin
 - PV – 1 hodina ve 2. a 3. ročníku celkem 2 hodiny

1. stupeň celkem 16 hodin
- **2. stupeň**
 - ČJ – 1 hodina v každém ročníkucelkem 4 hodiny
 - M – 1 hodina v 6. a 7. ročníku, 2 hodiny v 9. ročníku.....celkem 4hodiny
 - Člověk a společnost - 1hodina v 9. ročníku – Dějepiscelkem 1 hodina
 - PV – 3 hodiny v 6. ročníku, 2 hodiny v 7.-9. ročníku celkem 9hodin

1. stupeň celkem 18 hodin

Přehled využití časové dotace druhého cizího jazyka (6 hodin):

- **2. stupeň**
 - TV – 1 hodina v 6.-9. ročníku..... celkem 4 hodin
 - PV – 1 hodina v 8. a 9. ročníku celkem 2 hodiny

2. stupeň celkem 6 hodin

5. Učební osnovy

Přehled vyučovacích předmětů:

1. stupeň		2. stupeň	
Vyučovací předmět	Zkratka	Vyučovací předmět	Zkratka
Český jazyk	ČJ	Český jazyk	ČJ
Anglický jazyk	AJ	Anglický jazyk	AJ
Matematika	M	Německý jazyk	NJ
Informatika	Inf	Matematika	M
Prvouka	Prv	Informatika	Inf
Vlastivěda	VI	Dějepis	D
Přírodověda	Př	Občanská výchova	OV
Hudební výchova	HV	Fyzika	F
Výtvarná výchova	VV	Chemie	Ch
Tělesná výchova	TV	Přírodopis	P
Pracovní vyučování	PV	Zeměpis	Z
		Hudební výchova	HV
		Výtvarná výchova	VV
		Výchova ke zdraví	Vkz
		Tělesná výchova	TV
		Pracovní vyučování	PV

Přehled průřezových témat:

Průřezové téma	Zkratka
Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	VMEGS
Multikulturní výchova	MkV
Environmentální výchova	EV
Mediální výchova	MeV

5.1. Český jazyk

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk** je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**, která má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Vzdělávací oblast rozvíjí u žáků s lehkým mentálním postižením zejména komunikační dovednosti, myšlení, smyslové, estetické a emocionální vnímání. Cílem oboru je naučit žáky vyjadřovat se srozumitelně ústní i písemnou formou spisovného jazyka, upevnit u nich návyky správného hlasitého a tichého čtení, vypěstovat kladný vztah k mateřskému jazyku, zájem o literaturu, divadlo a film.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	7	7	8	8	8	5	5	5	4

Učební předmět je realizován většinou v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů jsou návštěvy knihoven, filmových a divadelních představení a práce s výukovými programy v počítačové učebně.

Obsah oboru je rozdělen do tří specifických složek, které se ve výuce vzájemně prolínají:

- **Komunikační a slohová výchova** – vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Slohový výcvik se uskutečňuje v těsné souvislosti s jazykovým vyučováním, je úzce spjat s výukou čtení. Náměty čerpá z běžného denního života, ze společenského prostředí, pracovního prostředí a z literární výchovy. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část **Psaní**.
- **Jazyková výchova** – se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Úkolem jazykové výchovy je rozvíjet slovní zásobu, naučit žáky poznávat základní gramatické jevy, vyjadřovat se souvisle a srozumitelně, dbát na kulturu řeči a správnou výslovnost.
- **Literární výchova** - se zaměřuje na postupné vytváření a upevňování základních čtenářských dovedností a návyků, orientaci v přečteném textu a jeho reprodukci. Úkolem literární výchovy je vzbuzovat u žáků zájem o mimoškolní četbu knih a dětských časopisů. Prostřednictvím četby vhodných literárních ukázek a jejich poslechem v uměleckém podání se vytváří vztah žáků k literatuře, ke společnosti, k přírodě a výsledkům lidské práce.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tématické okruhy těchto průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova** - Sociální rozvoj (komunikace), Osobnostní rozvoj (Rozvoj schopností poznávání)
- **Mediální výchova** - Interpretace vztahu med. sdělení a reality, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel dává žákovi příležitost pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek (učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vede žáka k jejich správnému používání • označuje hlavní myšlenky obsažené v textu, klade vhodné dotazy k textu, vysvětluje významy neznámých slov • vyučující směřuje žáky ke čtení s porozuměním, k práci s textem a vede je k reprodukování textu a sdělení podstatného • vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
Kompetence k řešení problémů
• učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok • využívá literární texty jako předlohu k řešení problémů • zařazuje konkrétní problémové situace, při jejichž řešení žák využije vlastní zkušenosti • předkládá dostatečné množství zdrojů informací
Kompetence komunikativní
• učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu • vede žáky k vyjadřování svých myšlenek a názorů • vybízí žáky ke kladení věcných otázek a vedení konstruktivního dialogu • zabezpečuje přístup k médiím • zadává úkoly k procvičení komunikačních schopností • podporuje zdravé vztahy v kolektivu, soutěživost, slušné chování, vytváření vztahů s okolím
Kompetence sociální a personální
• učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů • sleduje úspěšnost jednotlivých žáků, oceňuje jejich pokroky, vede žáky k vzájemnému sdělování vlastních pocitů a názorů • učí žáky rozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům
Kompetence občanské
• učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí • seznamuje žáky se systémem veřejné správy ČR, s vyplňováním formulářů, řeší modelové situace • podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby • seznamuje žáky s kulturním dědictvím a vysvětluje jim jeho význam
Kompetence pracovní
• učitel vede žáky k organizování a plánování učení • učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů • vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, souhlásek, souhláskových skupin poznává a čte písmena tiskací, čte a píše písmena psací abecedy	OSV	
porovnává význam slov, zvláště pak slova opačného významu	slovní zásoba, tvoření slov, význam slov		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	praktické čtení - technika čtení věcné naslouchání, zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	OSV	
pečlivě vyslovuje	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	moduluje souvislou řeč - tempo, intonace, přízvuk		
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	základní komunikační pravidla mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	základní komunikační pravidla, jednoduché vyjadřování		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	při písemném projevu dodržuje základní hygienické návyky – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	správná technika psaní, úhledný a čitelný písemný projev		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce slyšeného nebo přečteného textu jednoduchým způsobem, přednes vhodného textu		
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základní literární pojmy, literární druhy a žánry (pohádka, říkanka, báseň, rozpočítadlo, hádanka, kniha, čtenář)		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) grafická a zvuková stránka jazyka analýza a syntéza slabik, slov a vět	OSV	
porovnává význam slov, zvláště pak slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma		
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	věta a souvětí spojení dvou nebo více vět		
rozlišuje v testu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	druhy vět		
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, u/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	rozlišování tvrdých a měkkých souhlásek paní ú,ů slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě rozlišování obecných a vlastních jmen lexikální pravopis abeceda		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu	OSV	
porozumí písemným nebo mluveným projevům přiměřené složitosti	význam slov a vět		
respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	základní komunikační pravidla rozhovoru – oslovení, zahájení a ukončení dialogu střídání rolí, pozdrav, oslovení, omluva, vypravování střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování		
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	mluvený projev, správné tvoření hlásek, volná reprodukce		
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	vyprávění krátkého příběhu volný mluvený projev		
píše věcně i formálně správně jednoduché zprávy a sdělení	technika psaní, úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, vyjadřuje pocity z přečteného textu	zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce slyšeného nebo přečteného textu jednoduchým způsobem, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem - reprodukce slyšeného nebo přečteného textu jednoduchým způsobem, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		
rozlišuje vyjádření v próze a ve verších	základní literární pojmy, literární druhy a žánry		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	význam slov, pojmenování předmětů, dějů, vlastností	OSV	
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	slovní druhy stavba slova		
užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	skloňování podstatných a přídavných jmen časování sloves		
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	věcné čtení, čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova základní komunikační pravidla v rozhovoru žánry písemného projevu mluvený projev – volná reprodukce	OSV	
píše věcně i formálně jednoduché zprávy a sdělení	žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, ozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, poznámka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování		
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vyjádření závislé na komunikační situaci: komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	zážitkové čtení a naslouchání čtení s porozuměním poslech literárních textů tvořivé činnosti s literárním textem		
rozlišuje vyjádření v próze a ve verších	základní literární pojmy, literární druhy a žánry (divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov, slova podobného významu	OSV	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	slova spisovná a nespisovná slova citově zabarvená		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	nauka o slově tvarosloví stavba slova (kořen, část předponová, příponová, koncovka)		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy		
vyhledává základní skladební dvojici	skladba – věta jednoduchá, základní skladební dvojice		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí	skladba – věta jednoduchá, souvětí		
píše správně i/y po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova, pravopis		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	věcné čtení, čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	OSV	
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	mluvený projev volná reprodukce		
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	vyjádření odpovídá komunikační situaci		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace	základní komunikační pravidla		
píše obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	písemný projev – různé žánry písemného projevu		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání		
volně reprodukuje text podle svých schopností	mluvený projev, volná reprodukce		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	význam slov, slova podobného významu, slova příbuzná	OSV	
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	nauka o slově tvarosloví stavba slova slovo základové a odvozené		
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	slovní druhy		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	skladba základní skladební dvojice		
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	skladba – věta jednoduchá a souvětí		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	skladba – věta jednoduchá a souvětí, užití vhodných spojek		
píše správně i/y po obojetných souhláskách	vyjmenovaná slova, pravopis		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	pravopis – lexikální základy morfologického (koncovky podstatných jmen a sloves) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) pravopisu psaní i/y v koncovkách ohebných slov		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu pro daný věk , podstatné informace zaznamenává	věcné čtení čtení s porozuměním žánry písemného projevu	OSV MeV	
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	čtení s porozuměním, vyhledávání informací v textu		
reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	čtení s porozuměním, vyhledávání informací v textu		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikativní žánry	žánry písemného projevu jednoduché tiskopisy, přihláška, dotazník		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržení časové posloupnosti	mluvený a písemný projev – volná reprodukce		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	mluvený projev, základní techniky, vyjadřování závislé na komunikační situaci a komunikačním záměru		
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	čtení a poslech s porozuměním textu vyhledávání informací posuzování pravdivosti informací		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	mluvený projev, volná reprodukce		
rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	literární druhy žánry		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	literární druhy žánry		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce čeština: národní jazyk, mateřský jazyk rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky)	OSV	
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o jazyce jazykové příručky		
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	zvuková podoba jazyka zásady správné výslovnosti intonace, členění souvislé řeči, frázování modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný)		
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	slovní zásoba a tvoření slov význam slova obohacování slovní zásoby způsoby tvoření slov		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	tvarosloví podstatná jména: obecná, vlastní, hromadná, pomnožná, látková, gramatické kategorie, vzor přídavná jména: mluvnické kategorie, vzor, stupňování zájmena: druhy, skloňování – já, ten, náš..., slovesa: gramatické kategorie – osoba, číslo, čas, způsob		
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	skladba pořádek slov ve větě stavba věty základní větné členy souvětí		
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický, slovoslovný	pravopis lexikální - psaní i /y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách v pozici mimo koncovku, znělých souhlásek na konci a uvnitř slova - skupiny souhlásek - psaní velkých a malých písmen na začátku slov a slovních spojení koncovky jmen podle tvarů při skloňování podstatných, přídavných jmen a zájmen shoda přísudku s podmětem		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	vypravování čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu)	OSV	
využívá základy studijního čtení	popis čtení - věcné (studijní, čtení jako zdroj informací)		
vytvoří otázky a stručné poznámky	výpisky		
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	jednoduché komunikační žánry vzkaz zpráva oznámení osobní, úřední dopis	MeV	
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	mluvený projev mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace)		
využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální)		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu		
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je	proza, poezie verš, rým, sloka		
zvládá dramatizaci jednoduchého textu kreativně se účastní dramatizace, interpretace postavy, dokončí děj	lidová slovesnost hádky říkadla slovní hříčky		
vyjádří své pocity z přečteného textu	literární druhy a žánry pohádky – klasické, moderní řecké báje a pověsti dobrodružná literatura žánry lyrické, epické, dramatické představitelé typických žánrů		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba a její jednotky slohové rozvrstvení slovní zásoby význam slova		
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním ovládá zásady tvoření slov	slovní zásoba a tvoření slov synonyma homonyma obohacování slovní zásoby způsoby tvoření slov		
samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	obecné poučení o češtině jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace) kultura jazyka a řeči původ a základy vývoje češtiny jazykové příručky		
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	tvarosloví slovní druhy mluvnické významy slov skladba stavba věty pořádek slov ve větě stavba textu rozvíjející větné členy souvětí přímá řeč		
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis pravopis lexikální, morfologický, syntaktický		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	mluvený projev zásady dorozumívání (komunikační normy) zásady kultivovaného projevu technika mluveného projevu	OSV	
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu vyhledá v krátkém textu klíčová slova posoudí, zda je daná informace obsažena v textu	čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informací) charakteristika	MeV	

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku			
vytvoří/zapíše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností	popis subjektivně zabarvený popis jednoduché komunikační žánry pozdávka písemný projev žádost výpisky výťah		
najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu	vypravování uspořádání části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu próza, poezie verš, rým, sloka		
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	literární pojmy pohádka, bajka, pověst bajky pověsti (české), kroniky balady a romance cestopisy příběhy s chlapeckým hrdinou příběhy s dívčí hrdinkou hlavní vývojová období národní a světové literatury		
samostatně vyjádří dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	obecné poučení o jazyce čeština – jazyk národní, jazyk mateřský skupiny jazyků (slovanské – slovenština a jiné jazyky menšinové) rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	OSV	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	skladba stavba věty pořádek slov ve větě rozvíjející větné členy souvětí druhy souvětí souvětí podřadné a souřadné spojovací výrazy v souvětí, interpunkce		
v písemném projevu zvládá lexikální pravopis, slootovorný pravopis, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	pravopis psaní y/i v koncovkách psaní předpon a předložek (s, z, vz) psaní skupin bě, bje, pě, vě, vje		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje si fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	popis – charakteristika líčení čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní) písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu	OSV	

Vzdělávací oblast:		JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		výklad formulace hlavních myšlenek v textu výtah referát úvaha	MeV
v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy interpretuje smysl díla rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		renesance poslech literárních textů humanismus zážitkové čtení a naslouchání baroko tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce klasicismus tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce národní obrození a 1. pol. 19. st. literatura 2. pol. 19. st. základy literární teorie a historie struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš)	

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	nauka o tvoření slov stavba slova odvozování, skládání, zkracování zvuková stránka jazyka obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský) skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)		
správně třídí slovní druhy	tvarosloví slova ohebná a neohebná podstatná jména přídavná jména – druhy, stupňování zájmena - druhy, skloňování číslovky - druhy, skloňování slovesa příslowce předložky a spojky		
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební		
v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický	skladba přímá a nepřímá řeč věty jednočlenné a dvojčlenné skladební dvojice větné členy věta jednoduchá a souvětí věta hlavní a vedlejší		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) kritické (analytické, hodnotící), prožitkové mluvený projev zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) diskuse	OSV	

Vzdělávací oblast:		JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
Vyučovací předmět:		Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		písemný projev vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní tiskopisy a životopis výpisky, výtah výklad úvaha proslov	MeV
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu dramatizace způsoby interpretace literárních a jiných děl	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie		základy literární teorie struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literár. textům	
rozliší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		hlavní vývojová období národní a světové literatury typické žánry a jejich představitelé literatura 1. pol. 20. st. (česká i světová) literatura v období mezi válkami literatura 2. pol. 20. st.	

5.2. Anglický jazyk

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je součástí učiva vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**. Žáci získávají správné komunikační návyky a základy cizího jazyka. Pozornost je věnována všem čtyřem základním jazykovým dovednostem – čtení, psaní, poslechu a základní gramatice. Jazykové dovednosti výrazně přispívají k rozvoji klíčových kompetencí. V rámci předmětu mají žáci možnost osvojit si jednoduchá sdělení, základy komunikace v běžných životních situacích. Činnosti a aktivity, které jsou součástí předmětu, podporují myšlení, řečové dovednosti a dochází k celkovému sociálnímu rozvoji žáků. Znalost základů jazyka vede k praktickému využití (např. při přestupu do středního stupně vzdělání, při poptávce na trhu práce...), čímž se zamezuje společenské izolaci žáků.

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět od 3. ročníku:

Ročník	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	3	3

Vyučovací předmět je realizován většinou v kmenových třídách. Při hodinách žáci pracují nejen s učebnicemi, pracovními sešity, ale i s dalším doplňkovým materiálem, slovníky a časopisy, využívají audio a CD nahrávky, video záznamy a počítačové programy.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tématické okruhy těchto průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova** - Sociální rozvoj (komunikace)
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- **Multikulturní výchova** –Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel využívá metodu nápodoby (při poslechu učitele, audio nahrávek), které povedou ke správné výslovnosti a návykům • uplatňuje metodu motivace, která žáky navede k uvědomění si důležitosti znalosti cizího jazyka a z toho plynoucích výhod • umožňuje žákovi pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek, které napomáhají k výuce německého jazyka (německého slovníky, učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vede žáka k jejich správnému používání. • zařazuje metody tak, aby vedl žáka k samostatnému řešení zadaných úkolů a jejich praktické využití v životě
Kompetence k řešení problémů
• Učitel zařazuje hravé formy výuky (soutěže, rébusy, tajenky), které povedou k vyhledávání správných odpovědí • vede žáka k vnímání a hledání řešení zadaného problému • vede žáka k úspěchu a povzbuzuje při překonání nezdaru. Pracuje s žakovou chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. • motivuje žáka k používání doplňkových materiálů (slovníků, internetových slovníků, časopisů), které povedou k objevování a řešení daného úkolu
Kompetence komunikativní
• učitel vytváří možnosti propojení výuky s praxí při tvorbě jednoduchých sdělení formou e-mailové pošty • klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, samostatnost a slovní zásobu. Vytváří podmínky k samostatné komunikaci a prezentaci svého mluveného projevu. • předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi, seznamuje s jejich využití ve společenském životě • učitel seznamuje žáka se správnou technikou psaní a čtení, ukazuje mu možnosti využití těchto dovedností v praktickém životě, pro komunikaci při setkání s cizincem
Kompetence sociální a personální
• učitel vytváří příležitost k jednoduchým rozhovorům a modelovým situacím, které povedou k zapamatování krátkých textů a vzájemné komunikaci • umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých
Kompetence občanské
• učitel využívá literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí • seznamuje žáky s kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam
Kompetence pracovní
• učitel vede žáky k organizování a plánování učení • požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů • vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně		Řečové dovednosti -základní výslovnostní návyky -práce se slovníkem Poslech s porozuměním -zvuková podoba slov -slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů -mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) -tematické okruhy – domov, škola, lidské tělo, jídlo, nákupy, oblékání, dopravní prostředky, příroda, svátky	
rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu			
zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal		Mluvení	
přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		-grafická podoba slov, fonetické znaky – pasivně	
se zapojí do jednoduchých rozhovorů			
píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy		Psaní	

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Řečové dovednosti -zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka Poslech s porozuměním -slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem -tematické okruhy – rodina, volný čas, lidské tělo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, počasí, povolání, svátky -mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			
zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Mluvení	
odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Čtení s porozuměním	
vyplní osobní údaje do formuláře			
		Psaní	

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Řečové dovednosti -zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka Poslech s porozuměním -slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem -tematické okruhy – rodina, volný čas, lidské tělo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, počasí, povolání, svátky -mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			
se zapojí do jednoduchých rozhovorů			
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Mluvení	
vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			
rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Psaní		
vyplní osobní údaje do formuláře			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Řečové dovednosti -zvuková a grafická podoba jazyka – Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Poslech s porozuměním -slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím -tematické okruhy – domov, rodina, volný čas, kultura, sport, stravovací návyky, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí -mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	OSV	
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat			
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Mluvení		
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Čtení s porozuměním		
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Psaní		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Řečové dovednosti -zvuková a grafická podoba jazyka – Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Poslech s porozuměním -slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím -tematické okruhy – domov, rodina, volný čas, kultura, sport, stravovací návyky, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí -mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV	
rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojoovaných témat			
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojoovaných tématech	Mluvení		
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Čtení s porozuměním -větný přízvuk		
rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace			
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat	Psaní -ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		

Vzdělávací oblast:		JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Řečové dovednosti -zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Poslech s porozuměním -slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem -tematické okruhy – kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových oblastí -mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV MkV
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		Mluvení -intonace	
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		Čtení s porozuměním	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		Psaní -ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Řečové dovednosti -zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka Poslech s porozuměním -slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem -tematické okruhy – kultura, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, realie zemí příslušných jazykových oblastí -mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV
			VMEGS Mkv
mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech		Mluvení -intonace	
vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života			
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech		Čtení s porozuměním	
napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		Psaní -ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
reaguje na jednoduché písemné sdělení			

5.3. Německý jazyk

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Německý jazyk** je součástí učiva vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace – Další cizí jazyk**. Žáci získávají správné komunikační návyky a základy cizího jazyka. Pozornost je věnována všem čtyřem základním jazykovým dovednostem – čtení, psaní, poslechu a základní gramatice. Jazykové dovednosti výrazně přispívají k rozvoji klíčových kompetencí. V rámci předmětu mají žáci možnost osvojit si jednoduchá sdělení, základy komunikace v běžných životních situacích. Činnosti a aktivity, které jsou součástí předmětu, podporují myšlení, řečové dovednosti a dochází k celkovému sociálnímu rozvoji žáků. Znalost základů jazyka vede k praktickému využití (např. při přestupu do středního stupně vzdělání, při poptávce na trhu práce...), čímž se zamezuje společenské izolaci žáků.

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět od 6. ročníku:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1	2	2

Vyučovací předmět je realizován většinou v kmenových třídách. Při hodinách žáci pracují nejen s učebnicemi, pracovními sešity, ale i s dalším doplňkovým materiálem, slovníky a časopisy, využívají audio a CD nahrávky, video záznamy a počítačové programy.

Vyučovací předmět Německý jazyk jako další cizí jazyk může být na základě doporučení školského poradenského zařízení u žáků s podpůrným opatřením od třetího stupně nahrazen jiným vzdělávacím obsahem.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tématické okruhy těchto průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova** - Sociální rozvoj (komunikace)
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
- **Multikulturní výchova** –Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	
• učitel využívá metodu nápodoby (při poslechu učitele, audio nahrávek), které povedou ke správné výslovnosti a návykům • uplatňuje metodu motivace, která žáky navede k uvědomění si důležitosti znalosti cizího jazyka a z toho plynoucích výhod • umožňuje žákovi pracovat s různými druhy učebního materiálu a učebních pomůcek, které napomáhají k výuce německého jazyka (německého slovníky, učebnice, knihy, sešity, pracovní listy, PC apod.) a vede žáka k jejich správnému používání. • zařazuje metody tak, aby vedl žáka k samostatnému řešení zadaných úkolů a jejich praktické využití v životě	
Kompetence k řešení problémů	
• Učitel zařazuje hravé formy výuky (soutěže, rébusy, tajenky), které povedou k vyhledávání správných odpovědí • vede žáka k vnímání a hledání řešení zadaného problému • vede žáka k úspěchu a povzbuzuje při překonání nezdaru. Pracuje s žakovou chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení. • motivuje žáka k používání doplňkových materiálů (slovníků, internetových slovníků, časopisů), které povedou k objevování a řešení daného úkolu	
Kompetence komunikativní	
• učitel vytváří možnosti propojení výuky s praxí při tvorbě jednoduchých sdělení formou e-mailové pošty • klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost, samostatnost a slovní zásobu. Vytváří podmínky k samostatné komunikaci a prezentaci svého mluveného projevu. • předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi, seznamuje s jejich využití ve společenském životě • učitel seznamuje žáka se správnou technikou psaní a čtení, ukazuje mu možnosti využití těchto dovedností v praktickém životě, pro komunikaci při setkání s cizincem	
Kompetence sociální a personální	
• učitel vytváří příležitost k jednoduchým rozhovorům a modelovým situacím, které povedou k zapamatování krátkých textů a vzájemné komunikaci • umožňuje žákovi vyjádřit své názory, náměty, sdělit své pocity a zároveň vhodným způsobem motivuje naslouchat názorům a myšlenkám druhých	
Kompetence občanské	
• učitel využívá literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí • seznamuje žáky s kulturním dědictvím a vysvětlujeme jim jeho význam	
Kompetence pracovní	
• učitel vede žáky k organizování a plánování učení • požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů • vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní	

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
--------------------	------------------------------------

Vyučovací předmět:	Německý jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností	Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky Poslechová cvičení: abeceda, pozdravy, jazykolamy, dny v týdnu, čísla do 20 (20 – 100 po desítkách), barvy, jména, lidé, země, internacionalismy Jednoduchá sdělení – oslovení, pozdrav, přivítání, představování, omluva Slovní zásoba žáci si osvojí slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, Tematické okruhy základní osobní informace, rodina, domov, škola, volný čas, záliby, realie německy mluvících zemí Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět		
rozumí slovům a frázím, které se týkají osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
Ústní projev zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
reaguje na oslovení, pozdraví, poděkuje, představí se			
Čtení s porozuměním vyslovuje a čte foneticky správně slova a jednoduché věty			
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			
Psaní píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			
vyplní základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Německý jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Poslech s porozuměním rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně	Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovností návyky, slovní a větný přízvuk Poslechová cvičení: písničky, básničky Slovní zásoba žáci si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích, práce se slovníkem Tematické okruhy Dům, rodina, škola, volný čas, tradice a zvyky, kalendářní rok (dny v týdnu, měsíce), příroda, zvířata, realie německy mluvících zemí Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
Ústní projev zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky			
Čtení s porozuměním čte foneticky správně krátký text se známou slovní zásobou			
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			
Psaní napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Německý jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Poslech s porozuměním rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu a s pečlivou výslovností rozumí jednoduchému poslechovému textu či konverzaci	Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, intonace, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Poslech s porozuměním Slovní zásoba žáci si osvojí základní slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem Tematické okruhy lidské tělo, zdraví, jídlo, nákupy, kalendářní rok – svátky, roční období, hodiny, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí Čtení s porozuměním Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Psaní dopis, e-mail, SMS	MkV	
Ústní projev zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky, které se vztahují k běžným tématům, a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním čte s porozuměním krátký jednoduchý text, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
Psaní napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení používá slovník			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Německý jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Poslech s porozuměním rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	VMEGS MkV	
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají základních osobních údajů	Poslech s porozuměním		
Ústní projev sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Slovní zásoba žáci si osvojí základní slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem		
odpovídá na jednoduché otázky, které se vztahují k běžným tématům, a podobné otázky pokládá	Tematické okruhy domov, rodina, škola, povolání, nákupy, oblékání, město, dopravní prostředky, prázdniny, cestování, reálie německy mluvících zemí		
Čtení s porozuměním rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Čtení s porozuměním		
čte plynule a foneticky správně krátký text	Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
Psaní napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy volného času a dalších osvojovaných témat	Psaní jednoduché texty, e-mail, SMS, dopis		
stručně reaguje na jednoduchá písemná sdělení			
používá dvojjazyčný slovník			

5.4. Matematika

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět matematika a její aplikace je založen na praktických činnostech, sleduje využití matematických dovedností v běžném životě, posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti.

Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matemat. postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matemat. pravidel, používání kalkulátoru a matemat. výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Důležitou součástí matematického vzdělávání je osvojení rýsovacích technik, které žáci využijí při dalším studiu.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	5	5	5	5	4	5	5	4	5

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- **Čísla a početní operace** -tento okruh je zařazený na 1. stupni a dále se rozvíjí na 2. stupni. Žáci se postupně seznamují s čísly, vytváří si konkrétní představu o číslech a číselné ose, osvojují si postupy matematických operací, jejich důležitost a užití. Jedná se především o sčítání, odčítání, násobení a dělení, porovnávání čísel, odhadování, zaokrouhlování a měření.
- **Závislosti, vztahy a práce s daty**- v tomto okruhu se žáci učí uvědomovat si, jaký má význam třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, vzájemné souvislosti a závislosti mezi nimi. Získávají číselné údaje různými způsoby, např. měřením. Osvojují si převody jednotek délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času. Sestavují jednoduché tabulky a grafy.
- **Geometrie v rovině a prostoru**- žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás a popisují vzájemné polohy objektů v rovině a prostoru. Učí se pozorovat, měřit a zdokonalovat svůj grafický projev.
- **Aplikační úlohy** - žáci hledají řešení úloh, které může být nezávislé na matematických znalostech a dovednostech. Rozvíjejí si logické myšlení a podle míry rozumové vyspělosti se snaží řešit problémové situace a úlohy, kvízy, rébusy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- rozbořem slovních úloh vede žáka ke čtení s porozuměním - navozuje situace, v nichž žák bude užívat matematickou terminologii a obecné symboly - rozvíjí paměť žáka při používání mechanických postupů /např. nácvik řady násobků/ - navozuje situace, které povedou žáka k nutnosti třídit matemat. informace a využívat je v praktickém životě - umožňuje žákovi chápat vzájemné souvislosti mezi poznatky a jednoduchým způsobem je zobecňovat - učí žáka vyhledávat a třídit jednoduchá data dle návodu - rozvíjí paměť žáka při používání mechanických postupů /např. nácvik řady násobků/ - navozuje situace, které povedou žáka k nutnosti třídit matemat. informace a využívat je v praktickém životě - umožňuje žákovi chápat vzájemné souvislosti mezi poznatky a jednoduchým způsobem je zobecňovat
Kompetence k řešení problémů
- při řešení problémových úloh a situací z běžného života motivuje žáka k hledání více možných alternativ - formou zajímavých a zábavných úloh rozvíjí logické myšlení - dává příležitost samostatně pracovat při využití výpočetní techniky a různých matematických pomůcek - vede žáka k rozboru problémů a stanovení postupu jeho řešení, k odhadu výsledků a vyhodnocení správnosti výsledků
Kompetence komunikativní
- umožňuje žákovi užívání matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, při orientaci) - navozuje situace, při nichž žák porozumí obsahu sdělení a reaguje na ně - vede žáka k přesnému matematickému vyjadřování, k jasné formulaci matematických úkolů i jejich řešení - umožňuje žákovi poznávat a pojmenovávat matematické symboly a povede je k jejich užívání - motivuje žáka při různých činnostech k postupům podle pracovního návodu - slovními úlohami stimuluje žáka k odpovědím celou větou - vede žáka k pojmenování jednotlivých kroků při řešení matematických úkolů a k řazení kroků podle matematické posloupnosti - umožňuje při práci používání výpočetní techniky
Kompetence sociální a personální
- navozuje situace spolupráce při řešení matematických úkolů - při soutěžích směřuje děti k respektování pravidel - formou práce s penězi napodobuje životní situace a učí děti správným normám chování (nákupy, na poště...) - učí děti respektovat pravidla i sebe navzájem. Zadává úkoly vedoucí k uvědomění si možností využití matematiky ve vlastním životě i v životě společnosti

Kompetence občanské

- vede žáky k pochopení práv a povinností v rodinných vztazích (výplata, rodinný rozpočet), ale i v krizových životních situacích (finanční situace při narození dětí, při rozvodu, úmrtí...)
- vychází ze zkušeností z ostatních předmětů, kde potřebujeme matematické dovednosti pro život v rodině i ve společnosti
- v pracovních skupinách učí žáky pracovat s odpovědností za kolektivní výsledek
- vede žáky k samostatnosti, ale zároveň i ke schopnosti soužití v multikulturním kolektivu
- celým výchovně vzdělávacím procesem se snaží vést žáky k rozvoji systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly

Kompetence pracovní

- učitel zadává žákovi úlohy přiměřené jeho schopnostem a vytváří klidné pracovní klima
- vede žáky ke zdokonalování základních rýsovacích a grafických technik
- umožňuje žákům zacházet s různými nástroji a pomůckami usnadňujícími výpočty a geometrické konstrukce, čímž zároveň budou rozvíjet jemnou motoriku
- vede děti k využívání kalkulátorů a výukových programů
- ukazuje žákům spojitost matematiky s pracovními činnostmi (odhad, měření, velikost, porovnávání)
- během soutěží a skupinové práce učí žáky soustředit se, udržet si pracovní tempo a výdrž
- vyžaduje dodržování správných pracovních postupů
- učí děti grafickému a symbolickému znázornění úloh

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
ČÍSLA 0-20				
zapíše čísla 0-20, rozliší číslice tiskací a psací		Orientace na číselné ose Čtení a psaní čísel Porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno Znaménka <>=+- Součet čísel bez přechodu desítky Rozdíl čísel bez přechodu desítky Počítání předmětů v daném souboru Vytvoření souboru s daným počtem prvků Řešení a tvoření úloh na porovnávání čísel Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu přes desítku Komutativnost sčítání Řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání Řešení slovních úloh s využitím vztahů o n-více, o n-méně		
doplní chybějící čísla v řadě				
podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně				
spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně)				
vytvoří skupinu s daným počtem prvků				
sčítá a odčítá v oboru 0-10, 10-20				
řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel				
řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0-20 bez přechodu desítky				
- řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: o x-více (méně) v oboru do 20				
porovnává přirozená čísla (<=>=)				
zobrazí číslo na číselné ose				
GEOMETRIE				
orientuje se v prostoru, rozlišuje pojmy před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole		Geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, hned před, hned za, nahoře, dole Menší, větší, nižší, vyšší, široký, úzký Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Skládání obrázců z geometrických tvarů Stavění staveb ze stavebnice		
porovnává předměty podle velikosti, používá pojmy menší, větší, stejný, nižší, vyšší				
rozeznává geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh				

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČÍSELNÝ OBOR 0-100			
sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16-9...)	Čísla 0-100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel Zaokrouhlování čísel na desítky Součet a rozdíl čísel Počítání s použitím závorek Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 Sčítání a odčítání násobků deseti Řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání Počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů Násobení jako opakované sčítání Násobek, činitel, záměna činitelů Násobilky 10, 5, 2, 4, 3, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek Vztahy mezi násobením a dělením Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x-krát více, x-krát méně		
spočítá prvky souboru do 100 (včetně)			
vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti) s daným počtem prvků do 100			
porovná čísla do 100, používá symboly <>=			
zaokrouhlí dané číslo na desítky			
orientuje se na číselné ose			
sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku			
užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh			
řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100			
řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100			
řeší slovní úlohy v oboru do 100 s využitím vztahů: o x-více, o x-méně			
užívá spoje násobílek 10, 5, 2, 4, 3			
dělí v oboru násobílek 10, 5, 2, 4, 3			
řeší slovní úlohy na násobení a dělení			
řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání)			
řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x-krát více, x-krát méně			
rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda			
GEOMETRIE			
kreslí křivé a rovné čáry	Práce s pravítkem Úsečka, lomená čára, křivá čára, kreslení rovných a křivých čar Rýsování úseček (cm) Jednotky metr, decimetr, centimetr Délka úsečky, měření délky úsečky Označení bodů a úseček Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule		
odhadne a změří délku úsečky (m, dm, cm)			
orientuje se v prostoru			
rozezná krychli, kvádr, válec, kouli; pomocí stavebnice sestaví jejich modely, uvede příklady těchto tvarů ve svém okolí			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
ČÍSELNÝ OBOR 0-1000:			
čte a píše trojciferná čísla	Číselná řada, čtení a zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách Znázornění trojciferných čísel na číselné ose Porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy Řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel Zaokrouhlování čísel na stovky a desítky Rozklad čísla v desítkové soustavě Součet a rozdíl čísel Sčítání a odčítání násobků sta Písemné algoritmy sčítání a odčítání Sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta Sčítání a odčítání s přechodem násobků sta Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním Řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání Odhad a kontrola výsledku Násobilky 0-10, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek Násobení a dělení dvojciferného čísla jednociferným Dělení se zbytkem Součin, podíl, zbytek Pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobílek Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel Užití závorek Řešení a vytváření slovních úloh se dvěma		
vytvoří daný soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle			
zakreslí obraz daného čísla na číselné ose			
porovná čísla do 1000 (764 a 864, 764 a 784, 764 a 768)			
používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh			
písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu			
řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, na sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy o x-více, o x-méně			
užívá spoje všech násobílek malé násobilky			
násobí zpaměti dvojciferné číslo jednociferným číslem v jednoduchých případech (16x4, 2x17)			
dělí dvojciferné číslo jednociferným číslem mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek			
řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným číslem			
odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů x-krát více, x-krát méně			
čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu oběda, délku spánku apod.			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
	různými početními výkony Rozlišování sudých a lichých čísel Orientace v čase: den-24 hodin, 1 hodina-60 minut, 1 minuta-60sekund		
GEOMETRIE			
označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek	Přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek, různoběžky, rovnoběžky Rovinné obrazce: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník Strana rovinného obrazce Rýsování přímek, označování průsečíku různoběžek Vyznačování polopřímek Kreslení a rýsování rovinných útvarů ve čtvercové síti Jednotky délky: milimetr, kilometr Měření úseček s přesností na milimetry, odhad délky úsečky Rýsování úseček dané délky (např. v cm a mm) Měření délek stran rovinných obrazců Provádění odhadů délek různých úseček a vzdáleností Modelování staveb tvaru kvádru, krychle apod. (užívání stavebnice, krabiček)		
- pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle apod.			
rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině			
změří délku úsečky s přesností na milimetry			
sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr			
provede odhad délky vzdálenosti			
pomocí stavebnice (dostupných materiálů) sestrojí modely staveb tvaru kvádru, krychle apod.			

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČÍSELNÝ OBOR 0-1 000 000:			
počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících	Čtení a zápis čísel, číselná osa Zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících Porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice rovné od nuly např. 2700+4600 Vztahy mezi sčítáním a odčítáním Násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením Pamětné násobení a dělení jednociferným číslem Písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu Písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola násobením Pořadí početních výkonů Slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o x-více (méně), x-krát více (méně) Užívání závorek Římské číslice Diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchých diagramů Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina; pomocí obrázku určovat části celku Řešení a vytváření slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetin z celku Vytvoření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetin Jednoduché případy sčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$			
zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky			
rozkládá čísla v desítkové soustavě např. $3757=3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$			
pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice rovné od nuly, např. 8400-6200, 900 000-740 000			
písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo)			
pamětně násobí a dělí čísla do 1000 000 jednociferným číslem			
písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem			
písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad a kontrolu svého výpočtu			
zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram			
řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy se vztahy o x-více(méně), x-krát více(méně)			
řeší slovní úlohy na 2-3početní výkony			
zapiše pomocí římských číslic 1-10			
názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku			
řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetin z daného celku			
sečte zlomky se stejným jmenovatelem			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
GEOMETRIE			
- určí vzájemnou polohu dvou přímek	Vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky, průsečík, kreslení a rýsování rovnoběžek a různoběžek, vyznačování průsečíku Kolmice, kolmost, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou Kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným středem a poloměrem Osa souměrnosti, určování os souměrnosti, překládání papíru na obrázcích, souměrné tvary Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Grafický součet a rozdíl úseček, trojúhelníková nerovnost, konstrukce trojúhelníku Souměrné tvary ve čtvercové síti, konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti Síť kvádru a krychle rozložením krabičky Obvod jednoduchých rovinných obrazců sečtením délek jejich stran Jednotky délky		
sestrojí rovnoběžku s danou přímkou			
sestrojí kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce			
narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem			
pozná a nakreslí souměrný útvar			
určí osu souměrnosti překládáním			
narýsuje trojúhelník			
určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením délek jejich stran			
vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě			
převede jednotky délky: km na m m na dm, cm, mm dm na cm, mm cm na mm			

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
ČÍSELNÝ OBOR 0 - 1 000 000 000, DESETINNÁ ČÍSLA, TABULKY, GRAFY, DIAGRAMY				
porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose		Posloupnost přirozených čísel, číselná osa Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose Porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic Zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky Pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel Pamětné násobení a dělení přirozených čísel Písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel Písemné odčítání přirozených čísel Písemné násobení až čtyřciferným činitelem Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony Odhad a kontrola výpočtu, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku Užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) Římské číslice, čtení a zápis Grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestavování sloupkového diagramu Orientace v jednoduchých situacích, vyjádření části celku, zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetina, setina Vyjádření setiny zlomkem a desetinným číslem Praktické modely desetinných čísel (peníze) Písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin		
řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy				
zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky				
sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti např. 6300+7 500 000, 2 300 000-6 000				
písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla				
písemně násobí až čtyřciferným činitelem				
- písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce				
řeší jednoduché a složené slovní úlohy řešené jednou nebo dvěma početními operacemi				
odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost				
přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi				
doplní řady čísel, tabulky				
čte a sestaví sloupkový diagram				
sestrojí a přečte jednoduché grafy v soustavě souřadnic				
zapiše a přečte desetinné číslo řádu desetin a setin, zobrazí desetinné číslo na číselné ose				
- zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo				
písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin				
užívá desetinné číslo v praktických situacích				
vyjádří setinu zlomkem a desetinným čísel				

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
GEOMETRIE			
narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník	Konstrukce obdélníku a čtverce Výpočty obvodu a obsahu obdélníku a čtverce Jednotky obsahu: mm ² , cm ² , dm ² , m ² , a, ha, km ² Rýsování rovnoběžek a kolmic daným bodem Rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku Modelování kvádru a krychle ze sítí Nestandardní aplikované úlohy a problémy Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost		
určí obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě			
vypočítá obvod a obsah obdélníku, čtverce			
převádí jednotky obsahu m ² , dm ² , cm ² , mm ²			
řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce			
vymodeluje kvádr a krychli z dané sítě			
doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje			
doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice			
rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány			
řeší slovní úlohy úsudkem a logikou			

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Opakování učiva z 5. ročníku; počítání s přirozenými čísly; Desetinná čísla a zlomky; tisíciny, desítitisíciny; porovnávání desetinných čísel; zaokrouhlování desetinných čísel; Sčítání a odčítání desetinných čísel; násobení desetinných čísel; násobení desetinného čísla přirozeným číslem; násobení desetinného čísla desetinným číslem; Dělení desetinných čísel; dělení desetinného čísla přirozeným číslem; dělení desetinného čísla desetinným číslem; Dělitel a násobek; dělitel; násobek; dělitelnost deseti a pěti, dvěma, třemi; Největší společný dělitel a nejmenší společný násobek; prvočísla a složená čísla; společní dělitelé, společné násobky			
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel				
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem)				
Matematizuje jednoduché reálné situace, určí hodnotu výrazu				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Závislosti a data; příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, schémata, tabulky; Jednotky délky, hmotnosti a obsahu; násobení desetinného čísla deseti, stem a tisícem; dělení desetinného čísla deseti, stem a tisícem			
Porovnává soubory dat				
Vyjádří funkční vztah tabulkou				
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů				
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Opakování učiva z 5. ročníku; črtáme, rysujeme, měříme; kružnice, délka úseček a střed úsečky; obdélníky, čtverce, trojúhelníky; Počítání obvodů a obsahů; převody jednotek délky; obvody; jednotky obsahu; obsah obdélníku a čtverce;			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti		Geometrická tělesa; krychle, kvádr, válec, koule; síť kvádru, krychle; povrch kvádru, krychle; Úhel a jeho velikost; úhel a jeho osa, úhly malé i větší; odhadujeme a měříme velikost úhlu; sčítáme a odčítáme úhly; Osová souměrnost; shodné útvary; osová souměrnost; osově souměrné útvary; Trojúhelník; součet vnitřních úhlů trojúhelníku; trojúhelníky rovnoramenné, rovnostranné, ale i jiné; výšky trojúhelníku; těžnice a těžiště trojúhelníku; kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku; Krychle a kvádr; Zobrazujeme krychle a kvádry; povrch krychle a kvádru; Převody jednotek objemu; litry, hektolitry, decilitry	
Určuje velikost úhlu měřením			
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů			
Načrtne a sestrojí rovinné útvary			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti (krychle, kvádr)			
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles			
NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	Číselné a logické řady; logické netradiční úlohy (souhrnná cvičení za jednotlivými tématy)		

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ				
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zlomky; celek a jeho část; zlomky na číselné ose; rozlišování zlomků; krácení zlomků; porovnávání zlomků; zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla; Počítání se zlomky; sčítání, odčítání zlomků; násobení a dělení zlomků; Celá čísla; celá čísla a jejich znázornění; absolutní hodnota celého čísla; porovnávání celých čísel; Počítáme s celými čísly; sčítání, odčítání celých čísel; násobení, dělení celých čísel; Racionální čísla; záporná desetinná čísla a záporné zlomky; porovnávání racionálních čísel; sčítání, odčítání, násobení, dělení racionálních čísel; Poměr; co je poměr; rozšiřování a krácení poměru; počítáme s poměry; Procenta, Úroky; co je procento; procenta kolem nás			
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel				
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel				
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)				
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem				
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)				
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných				
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Přímá a nepřímá úměrnost; přímá úměrnost; nepřímá úměrnost; graf přímé a nepřímé úměrnosti			
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti				
Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem				
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů				

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	Shodnost trojúhelníku; shodnost geometrických útvarů; shodnost trojúhelníků; věta SSS, SUS, USU; Středová souměrnost; připomenutí osové souměrnosti; středová souměrnost; středově souměrné útvary; Rovnoběžník; čtyřúhelníky a rovnoběžníky; výšky a úhlopříčky rovnoběžníku; kosodélník, kosočtverec; konstrukce rovnoběžníku; obvod a obsah rovnoběžníku; Trojúhelník a lichoběžník; obsah trojúhelníku; lichoběžník; konstrukce lichoběžníku; obvod a obsah lichoběžníku; Hranol; hranoly; sít' hranolu; povrch hranolu; objem hranolu;		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary			
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem			
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů			
Načrtne a sestrojí rovinné útvary			
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar			
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti			
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle, kvádr, hranol)			
Načrtne a sestrojí sítě základních těles			
NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů	Číselné a obrázkové analogie; logické netradiční úlohy (souhrnná cvičení za jednotlivými tématy);		

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech mocninu a odmocninu	Druhá mocnina a druhá odmocnina; druhá mocnina; umocňujeme z paměti a porovnáváme; odhadujeme a počítáme druhé mocniny; druhá odmocnina; odmocňujeme z paměti a porovnáváme; odhadujeme a počítáme druhé odmocniny; Mocniny s přirozeným mocnitelem; co je třetí mocnina; co je mocnina s přirozeným mocnitelem; pravidla pro počítání s mocninami Zápis čísla v desítkové soustavě; Výrazy; číselné výrazy; výrazy s proměnnými; výrazy v matematice i v životě; Mnohočleny; co je mnohočlen; sčítání a odčítání mnohočlenů; rozklad mnohočlenu na součin; Řešení rovnic; výrazy; řešení lineárních rovnic; Rovnice kolem nás; jak na slovní úlohy; úlohy jednoduché i složitější; výpočet neznámé ze vzorce;		
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor			
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel			
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů			
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav			
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Základy statistiky; Diagramy; aritmetický průměr, modus a medián; příklady závislostí z praktického života;		
Porovnává soubory dat			
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti			
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku		Pythagorova věta a její užití; seznamujeme se s Pythagorovou větou; pythagorova věta v rovině; pythagorova věta v prostoru; Kružnice a kruh; kružnice a kruh; kružnice a přímka; dvě kružnice; Thaletova věta; délka kružnice a obvod kruhu; obsah kruhu; Válec; válec a jeho síť; povrch válce; objem válce; Konstrukční úlohy; množiny bodů v rovině; konstrukce trojúhelníků; konstrukce čtyřúhelníků; Množiny bodů;		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary				
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem				
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů				
Načrtne a sestrojí rovinné útvary				
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar				
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti				
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle, kvádr, hranol, válec)				
Načrtne a sestrojí síť základních těles				
NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		Číselné a obrázkové analogie; logické netradiční úlohy (souhrnná cvičení za jednotlivými tématy);		

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech mocninu a odmocninu	Lomené výrazy; opakování si mocnin; co víme o mnohočlenech; lomené výrazy; Počítáme s lomenými výrazy; krácení a rozšiřování lomených výrazů; sčítání lomených výrazů; odčítání lomených výrazů; násobení a dělení lomených výrazů; Rovnice s neznámou ve jmenovateli; řešíme rovnice s neznámou ve jmenovateli (ke stejnému cíli různými cestami); Soustava rovnic co je soustava rovnic; řešení soustav rovnic krátce pohyb sem i tam		
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor			
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů			
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním			
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav			
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Funkce; závislosti, přiřazování, předpisy; co je a co není funkce; Lineární funkce; přímá úměrnost; lineární funkce a její graf; rostoucí a klesající funkce; lineární funkce v praxi; ze světa nelineárních funkcí; kvadratická funkce; nepřímá úměrnost;		
Porovnává soubory dat			
Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti			
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů			

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:		Matematika	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU				
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku		Podobnost; podobnost geometrických útvarů; věty o podobnosti trojúhelníků; jak využíváme podobnost; Jehlan; Jehlan; síť a povrch jehlanu; objem jehlanu; Kužel; kužel; síť a povrch kužele; objem kužele Koule; koule a její povrch; objem koule		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary				
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem				
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů				
Načrtne a sestrojí rovinné útvary				
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh				
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků				
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar				
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti				
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule)				
Načrtne a sestrojí síť základních těles				
NADSTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací		Základy finanční matematiky; na finance s procenty; dvakrát měř, jednou řež; různost úrokovacího období; dluhy se musí platit; Číselné a logické řady; Číselné a obrázkové analogie; Logické a netradiční geometrické úlohy;		
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí				

5.5. Informatika

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

V předmětu **Informatika** si dostupnými výukovými a vzdělávacími programy žáci osvojují základní dovednosti práce s počítačem.

Naučí se na této úrovni pracovat s textovým a grafickým editorem, tabulkovým kalkulátorem, poštovním klientem, internetovým prohlížečem.

Naučí se vyhledávat potřebné informace na internetu a využívat počítač k prezentaci svých prací. Seznámí se s funkcí jednotlivých částí počítače.

Poznají, k čemu slouží určitá přídatná zařízení a jak se obsluhují. Zvládnou práci s výukovými programy, osvojí si základy elektronické komunikace.

Výuka probíhá v počítačové učebně na počítačích s požadovaným programovým vybavením, zejména s programy k výuce práce s textovým a grafickým editorem

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v 5. a 8. ročníku:

Ročník	5.	8.
Týdenní hodinová dotace	1	1

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tématické okruhy těchto průřezových témat:

- **Mediální výchova** - tvorba mediálního sdělení, fungování a vliv médií, interpretace vztahu med. sdělení a reality
- **Osobnostní a sociální výchova** - kreativita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel dává žákům příležitost pracovat s počítačem a vede žáka k jeho správnému používání • vhodnými a přiměřenými způsoby vede žáky k samostatnému řešení zadaných úkolů • vede žáky k vyhledávání různých informací • učí žáky získávat informace z více zdrojů – výukové programy, internet, výukové hry • vhodně motivuje žáky a povzbuzujeme kladným hodnocením • učí žáky vyhledávat informace, rozlišovat důležité, s důležitými informacemi pracovat • učí žáky využívat PC programy
Kompetence k řešení problémů

• vede žáky k uvažování a řešení zadaného problému • využívá vhodné webové stránky • vede žáky k využití vyhledaných informací v praktickém životě
Kompetence komunikativní
• vede žáky k jednoduché písemné komunikaci přes internet
Kompetence sociální a personální
• posiluje sebevědomí žáků • upevňuje pocit jeho vlastní jedinečnosti a vede ho ohleduplnosti ke spolužákům pokud pracují ve skupině • žákům vždy přesně objasňuje , zač je chválen či kárán a to vždy hned následně • pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných osobnostních vlastností žáků, povzbuzuje žáky k další práci
Kompetence občanské
• učí zvládat žáky komunikaci s úřady přes internet
Kompetence pracovní
• vede žáky k soustředění a výdrži u jednotlivého úkolu • vede žáky k samostatné práci podle lehkého písemného návodu • učí žáky hodnotit svoji odvedenou práci • využívá PC programy k volbě povolání, I-net

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Vyučovací předmět:	Informatika	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	základní pojmy v informatice, složení počítače, základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení, základní ovládání myši a klávesnice, multimediální využití počítače, seznámení s formáty souborů – doc., gif, operační systém Windows, operační systémy a jejich základní funkce		
pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	základní funkce textového a grafického editoru, ovládání vybraných výukových programů		
respektuje pravidla bezpečné práce s HW a SW a postupuje poučeně v případech jejich závady	zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým používáním výpočetní techniky, hardware a software, jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s HW a SW		
chrání data před poškozením, ztrátou, zneužitím	základní zásady bezpečnosti práce se soubory, ochranou osobních dat a údajů		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	internet, metody a nástroje vyhledávání informací		
vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací), formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy		
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefon.)		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	vytváření dokumentů v textovém a grafickém editoru, základní funkce textového (WordPad nebo MS Word) a grafického editoru (Malování)		

Vzdělávací oblast:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Vyučovací předmět:	Informatika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
PRÁCE S POČÍTAČEM			
rozlišuje pojmy hardware a software	vysvětlení pojmů hardware – software; hardware: základní jednotka (procesor, pevný disk, operační paměť, mechaniky + vnější paměťová média, karty, porty, zdroj, základní deska), jednotky: výkon procesoru (Hz), kapacita pamětí (B) a jejich násobky (K, M, G, T), periferie (klávesnice, myš, monitor, tiskárny, reproduktory, ...); software: operační systémy, aplikace, utility, antivirové programy, komprimační programy		
zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita pamětí			
dokáže vysvětlit funkce procesoru, operační paměti a pevného disku a jakým způsobem ovlivňují výkon počítače			
dokáže vysvětlit pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízení			
dokáže vysvětlit pojem software, zná základní skupiny software a dokáže vysvětlit, jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží			
suverénně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci	ovládání OS Windows, orientace na klávesnici, důležité klávesy – Enter, Esc, Delete, Backspace, kurzorové šipky, Shift apod., práce s myší – klik, uchopení a tažení, dvojklik, klik pravým tlačítkem apod.; práce s okny: zavřít, minimalizovat na lištu, maximalizovat na celou obrazovku, zmenšit do původní velikosti, změna velikosti nemaximalizovaného okna, posun okna za titulkový pruh, rolování obsahem okna (posuvníky), přepínání mezi okny		
samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě.	práce se složkami a soubory: postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
dokáže vysvětlit pojem Internet a uvést jeho význam	co to je Internet, kdy vznikl, služby Internetu (e-mail, www, el. konference, e-banking, ... případně telnet, ftp)		
zná základní služby Internetu a ví, k čemu slouží			

Vzdělávací oblast:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Vyučovací předmět:	Informatika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost		internet a média, informační toky, důvěryhodnost informačních serverů, vliv mediálních toků na společnost	
elektronickou poštu dokáže používat pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů).		e-mail a přístup k poště (samostatná služba, přes web. rozhraní),poštovní programy,seznámení s alespoň jedním poštovním klientem (MS Outlook, Thunebird a jiné), napsání zprávy, čtení došlé zprávy, smazání došlé zprávy, odpověď (Reply) a poslat kopii došlé zprávy dál (Forward), připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy	
web používá jako zdroj informací		world wide web = web; pojmy: hypertext, multimediální; pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známá adresa; vyhledávání a ukládání z webu: obrázek, celá stránka, vykopírování části textu	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
dokáže vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit, umí změnit vlastnosti písma a odstavců	pohyb v dokumentu, označení části textu (klávesnice, myš); pojmy: slovo, věta, odstavec – jak je chápe Word, zobrazení netisknutelných znaků; změna vlastností písma (panel nástrojů, menu: Formát – Písmo); psaní textu, diakritika, základní typografická pravidla, vložení symbolu (znaky, které nejsou na klávesnici); změna vlastností odstavce (panel nástrojů, menu: Formát – Odstavec); vložení obrázku (klipart, WordArt, automatické tvary, obrázek ze souboru do textového pole), nastavení vlastností: pravé tl. myši – Formát objektu (velikost, barvy a čáry, obtékání), vytvoření obrázku v grafickém editoru a vložení do Wordu		MeV
do dokumentu dokáže vložit jakýkoliv obrázek, upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu			
dokáže vytvořit jednoduchou tabulku, naplnit ji údaji, upravit její vzhled podle potřeb a umístit ji do textu			
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem			
používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji			
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě			

Vzdělávací oblast:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Vyučovací předmět:	Informatika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
orientuje se v Excelovském okně, sešitě apod.	MS Excel - k čemu jsou tabulkové procesory; pojmy: buňka, řada, sloupec; vytvoření jednoduché tabulky, naplnění údaji, změna vlastností tabulky vč. přidávání a ubírání řad nebo sloupců; pohyb mezi sešity, mezi listy, na listu; označení řady, sloupce, buněk; zadávání údajů; vzhled tabulky – Formát – Buňky (formát čísla, písmo, zarovnání, ohraničení, stínování); vložení řady, sloupce, buněk, sloučení buněk, rozdělení buněk; jednoduché vzorce (součet, rozdíl, násobení, dělení); pojem: graf, vytvoření grafu, úprava vzhledu a vlastností grafu vložení tabulky a grafu do Wordu		
dokáže vytvořit tabulku, naplnit ji daty a upravit její vzhled			
s daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché početní operace			
na základě tabulky dokáže vytvořit graf a upravit jeho vzhled			
graf i tabulku dokáže vložit do Wordu			
pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	seznámení se zákony o ochranné známce, možnosti využívání chráněných děl apod.		

5.6. Prvouka

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tento předmět je součástí vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět**.

V učebním plánu má nezastupitelné postavení. Působí na všestranný rozvoj dítěte, rozvíjí smyslové vnímání, podněcuje myšlení, obohacuje slovník a kultivuje vyjadřování, vede k samostatnosti při tvořivých činnostech, má vliv na jednání a chování žáků, v podstatě nenásilně formuje celou osobnost dítěte. Učí jak chránit životní prostředí. Je základem pro výuku ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Součástí výuky jsou pokusy, pozorování, exkurze, vycházky, výstavy, návštěvy muzea, hvězdárny a ekologické výukové programy.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	1.	2.	3.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků v orientaci v nejbližším okolí
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, rodinné vztahy a vztahy mezilidské, seznámení se základními právy a povinnostmi, chování v krizových situacích
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase
- **Rozmanitost přírody** – poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody a jejich charakteristických ročních proměn a znaků, změn látek a jejich vlastností
- **Člověk a jeho zdraví** – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj** - Mezilidské vztahy, Poznávací schopnosti
- **Multikulturní výchova** - Kulturní rozdíly
- **Environmentální výchova** - Ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel střídá takové metody, které žákovi pomůžou při práci s názornými pomůckami, s obrazovým materiálem, s pracovními listy, pracovními sešity, při práci s mapou, globusem a jízdním řádem • zařazuje různé metody a formy práce, které vytvářejí příjemnou pracovní atmosféru a motivují žáka k prohlubování vědomostí • upřednostňuje individuální přístup, který umožní zvolit odpovídající vzdělávací tempo pro každého žáka • motivuje k vyhledávání informací o jeho bydlišti, o rodině, o místech, která navštívil a vede jej ke sdělování zážitků a pocitů z rodinného života a z cest • častou orientací na mapě a prací s mapami vede žáka k bezchybnému čtení zeměpisných reálií a dbá na správné užívání obecných termínů, znaků a symbolů • při práci využívá dostupných PC programů, školní knihovny, sledování nástěnky s danou problematikou, účasti v anketách, soutěžích vlastivědných i přírodovědných
Kompetence k řešení problémů
• při řešení problémů během praktických cvičení v terénu, při skupinových a týmových aktivitách podněcuje žáka ke spolupráci a k dodržování předem daných pravidel • zařazováním různých soutěží a her vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci o daných problémech • stálou motivací vede žáka k získávání informací z různých zdrojů – využití PC programů, internetu, odborných knih a časopisů, televizních vzdělávacích programů • pomáhá žákovi co nejčastěji osvojené teoretické znalosti uplatňovat v praxi – vycházkami do terénu, návštěvami zverimexů, dopravního hřiště, účastí v soutěžích, péčí o květinovou výzdobu školy apod. • soustavně vštěpuje žákovi vztah k přírodě a nutnost její ochrany • vytváří modelové situace, ve kterých poukazuje na chování lidí k sobě i k přírodě • otevírá časté diskuse na daná témata a tím u žáka rozvíjí logické a tvůrčí myšlení
Kompetence komunikativní
• umožňuje žákovi prezentaci výsledků své práce • častými diskusemi směřuje žáka ke vzájemnému sdělování pocitů a názorů a povzbuzuje jej ke vzájemné komunikaci, k rozvoji a obohacování slovní zásoby, vyjadřovacích schopností a odbourává jeho trému • dbá na spisovnou mluvu, při pís. sdělení na správné psaní názvů zeměpisných reálií a přírodovědných pojmů • při skupinové a týmové práci povzbuzuje žáka ke vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální
• navyká žáka pracovat ve skupině, týmu a důsledně vyžaduje osvojení a dodržování pravidel chování při týmové práci • organizuje časté diskuse o narušování dobrých vztahů v týmu, rodině a společnosti, vybízí žáka k líčení zážitků z rodiny a jejího okolí • integrací dětí s různým postižením vede žáka ke vzájemné toleranci, pomoci, ohleduplnosti • vyzdvihuje potřebu úplné rodiny a často diskutuje s žákem o pravidlech rodinného soužití
Kompetence občanské
• učí žáka poznávat své tělo a pečovat o své zdraví a bezpečnost • vede žáka k ohleduplnosti k druhým, k péči o jejich zdraví a bezpečnost • postupně a přiměřeně k věku a chápání žáka vysvětluje nutnost péče o životní prostředí a poukazuje na kladný vliv každého z nás na ochranu přírody - k vysvětlování dochází intenzivněji během pobytů v terénu, v přírodě, péčí o ptáčky a drobné zvířectvo, sběrem přírodnin pro lesní zvěř, aktivní účastí na dopravním hřišti a dopravních soutěžích, při třídění odpadů, šetřením energií, péčí o školní i osobní majetek • besedami a častými diskusemi systematicky poučuje žáka o existenci a nutnosti dodržování školního řádu, zákonů a buduje v něm právní povědomí • pěstuje v žákovi státní hrdost, úctu k národům, ke státním symbolům a na základě multikulturního složení žakovského kolektivu vede k respektování různých etnik • prostřednictvím médií, tisku, besed upozorňuje na společenské a přírodní dění, na nebezpečí přírodních katastrof, všech možných situací ohrožení a seznamuje žáka s možnostmi jejich prevence a řešení
Kompetence pracovní
• učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
popíše místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	škola; školní řád a režim; orientace v prostoru; hygienické a pracovní návyky; bezpečná cesta do školy; činnost chodce v silničním provozu; prostory školy, pohyb v okolí školy; třída, ročník, orientace v prostoru; školní režim a řád; rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny; školní jídelna, družina; vstup do školy a změna v dosavadním způsobu života; vztahy ke spolužákům, učitelům, pracovníkům školy		MkV
dojde, dopraví se bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět			
orientuje se ve škole a jejím blízkém okolí			
ví, že ve škole a jejím blízkém okolí vznikají situace a jsou místa, kde může docházet k úrazům a konfliktům			
odvodí, jak se v takových situacích zachová			
zná jméno třídní učitelky a ředitele školy			
vhodně se chová ke spolužákům a ostatním pracovníkům školy			
připraví si pomůcky na vyučování			
udrží pořádek ve svých věcech a na pracovním místě			
neničí vybavení školy			
zná nejdůležitější spojení na rodiče – adresy, telefon			
má povědomí o nevhodnosti sdělování těchto informací cizím osobám			
vytváří si svůj nejvhodnější způsob práce a odpočinku			
dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne s pomocí rodičů a učitelů			
LIDÉ KOLEM NÁS			
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků vztahy mezi nimi	domov - vztah k domovu, adresa, okolí bydliště; rodina - rodinné prostředí, život rodiny; vztahy mezi členy rodiny – pochopení, úcta, ochrana; postavení dítěte v rodině,		OSV
orientuje se v základních příbuzenských vztazích			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
za pomoci učitele odsoudí ničení výsledků práce a odliší dobrou a špatnou práci (i vlastní)	chování mezi sourozenci, členy rodiny; vztah rodičů, dětí, prarodičů rodinné oslavy; práce a zábava - pracovní režim, doba práce a doba odpočinku, domácí příprava na vyučování; prevence sociálně patolog. jevů; práce dospělých; pracovní činnost lidí, různá povolání (v obchodě, na stavbě); člověk a technika; člověk mezi lidmi; základní společenská pravidla chování mezi lidmi; negativní chování, jeho příčiny, předcházení, usměrňování; rasismus, xenofobie, šikana		
zhodnotí svůj režim dne a náplň volného času			
znázorňuje profese slovem, kresbou, pohybem, dramatizací			
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
pozdraví, přivítá se se známou osobou, představí se osobě, kterou potkává poprvé			
vhodně se chová v různých situacích a za pomoci rodičů učitele uplatňuje pravidla slušného chování			
chápe nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů, nepoužívá je v rozhovoru s jiným člověkem			
poukáže na nevhodné chování a diskutuje o něm			
chápe důvody odlišnosti lidí (původ, barva pleti, jazyk povolání, společenské zařazení, schopnosti, kladné a záporné povahové vlastnosti)			
charakterizuje rozdělení rolí v rodině			
pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny			
projevuje radost ze zdařilých rodinných akcí a událostí, umí o nich vyprávět, znázorňovat je kresbou, dramatickou scénkou			
přiměřeně se chová k mladším a starším členům rodiny			
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností			
orientuje se rámcově v profesi svých rodičů			
rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání), uvědomuje si jejich význam			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
LIDÉ A ČAS			
využívá časové údaje při řešení situací v denním životě	základní orientace v čase a časový řád; časová orientace v celých hodinách; roční doby – charakteristika; začátek kalendářního roku, školní rok; režim dne; pracovní dny; práce a volný čas; svátky		
orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina			
rozčlení a charakterizuje roční období			
třídí měsíce jednotlivých ročních období			
uplatňuje elementární poznatky o zvycích, porovnává minulost a současnost podle vyprávění rodičů, prarodičů			
časově zařadí nejznámější svátky (Vánoce, Velikonoce)			
popíše některé sváteční zvyky z rodiny			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
pozoruje, popíše a porovná změny v přírodě podle ročních období	roční doby a jejich základní charakteristika; přírodní společenstva les, pole, louka, rybník, sad, zahrada a jejich proměny v jednotlivých ročních obdobích; chování v přírodě; přírodní jevy a jejich nebezpečnost (bouřka, vítr apod.); chování člověka za mimořádných událostí (živelné pohromy); domácí zvířata a jejich mláďata – péče o ně		EV
uvede reakce rostlin a živočichů na roční doby			
zná základní druhy rostlin a živočichů			
chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí			
ovládá základy péče o domácí zvířata a rostliny			
uvede nejjednodušší příklady citlivého a účelného využívání přírody, ochrany přírody, péče o přírodu			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
dodržuje základní hygienické návyky a jiné zdravotně preventivní návyky	čistota; základní hygienické návyky; péče o zevnějšek; lidské tělo a jeho základní části; zdraví a nemoc; péče o nemocné; chování v době nemoci; úraz – nebezpečí, prevence; první pomoc; zdravá výživa; dopravní výchova; chodec		
uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny pravidelně je řadí do svého denního režimu			
chápe, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka			
rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí (bolest, nechut k jídlu, malátnost apod.), včas o nich informuje dospělé			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
dodržuje zásady podávání léků – neužívá léky bez vědomí lékaře, rodiče, učitele			
ví, kde je nejbližší zdravotnické zařízení			
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			
poskytne prakticky první pomoc při drobném poranění a krvácení			
přivolá telefonem první pomoc			
orientuje se v pochutinách, nápojích, stravě; za pomoci učitele, rodičů dává přednost potravinám nezbytným pro zdraví			
snaží se odmítat tučné a sladké pokrmu			
uplatňuje zásady zdravého stravovacího a pitného režim			
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu			
ovládá prvky chování chodce v silničním provozu			
bezpečně ovládá základní dopravní značky a značky světelné a zvukové signalizace			
pozná dopravní prostředky v obci			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo	škola; jsem školák – vyuč. předměty, učební pomůcky, osoby ve škole, činnost dětí o přestávce, bezpečnost a chování ve vyučování a o přestávce, správné hygienické návyky; cesta do školy - dopravní značky, přechod pro chodce, jízdní řád, pravidla silničního provozu; důležitá telefonní čísla; dopravní výchova; mimořádné události; evakuace; domov; adresa důležitých budov - úřady, policie, hasiči, nemocnice, kulturní zařízení okolí bydliště, vztahy v místě bydliště; obec, místní krajina; hlavní město, vlast	Mkv	
rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí			
aplikuje základní pravidla slušného chování ve společnosti			
požádá o pomoc, poděkuje, zdraví			
orientuje se ve škole i v nejbližším okolí			
pojmenuje a správně používá označení jednotlivých vyučovacích předmětů			
upevňuje a dodržuje základní hygienické návyky včetně režimu dne			
dodržuje základní pravidla silničního provozu			
správně přechází vozovku na barevný i zvukový signál			
identifikuje vybrané základní dopravní značky			
třídí dopravní prostředky, ví, jaké používat v místě bydliště, prakticky používá pravidla slušného chování v dopr. prostředcích			
pojmenuje a prakticky ukáže základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty			
předvídá nebezpečné situace, snaží se nebezpečí vyhnout			
bezpečně ovládá důležitá tel. čísla a chování za mimoř. událostí			
adekvátně reaguje na pokyny dospělých			
pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí			
slovně, modelováním i kresbou vyjádří vztah k místu, kde bydlí			
vystihne základní rozdíly v místě bydlení (město, vesnice rodinný dům, panelák apod.)			
orientuje se v síti obchodů a služeb v			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
nejbližším okolí			
určí polohu významných budov a nejbližších míst v okolí, dokáže některé místo doporučit návštěvě			
LIDÉ KOLEM NÁS			
rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	moje rodina, příbuzenské vztahy práva a povinnosti členů rodiny, významné události, společné činnosti v rodině, zaměstnanost členů rodiny; práce a volný čas, prevence sociálně patologických jevů; zájmy, záliby, pracovní povinnosti, zaměstnání, nezaměstnanost; stroje, suroviny, výrobky	OSV	
rozšíří si znalosti o pojmy širší, užší rodina			
pojmenuje a prakticky předvede povinnosti členů rodiny			
diskutuje o právech a povinnostech členů rodiny			
orientuje se v pojmech úplná, neúplná, adoptivní, pěstounská rodina, zná význam linka bezpečí a její použití slovní formou, malbou, kresbou			
vyjádří významné události v rodině, společné činnosti a domácí práce			
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností			
hodnotí a prakticky dokládá formy vhodné a nevhodně tráveného volného času			
správně rozvrhne za pomoci učitele a rodičů svůj volný čas, práci, odpočinek			
rozlišuje pojmy zaměstnání, nezaměstnanost, řemesla, koníček			
má základní představy o jednotlivých profesích			
porovná význam strojů a přístrojů v domácnosti			
LIDÉ A ČAS			
orientuje se v čase, rozlišuje a prakticky používá pojmy kalendářní, školní rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta	orientace v čase, časový řád, režim dne, lidé a čas, minulost, současnost, budoucnost; regionální památky; báje, mýty, pověsti		
aplikuje pravidla denního režimu, rozlišuje práci a odpočinek			
pojmenuje a pozná některé rodáky a významné osobnosti města			
zařadí a pojmenuje historické památky, významné události			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
v regionu			
interpretuje některé báje nebo pověsti z místa, kde žije			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
pozoruje, popíše, porovná proměny v jednotlivých ročních obdobích	proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích; na poli, louce, v lese, u rybníka, u vody, ve vodě; voda, vzduch, půda; rostliny; živočichové; péče o živočichy a rostliny; rovnováha v přírodě; ochrana životního prostředí	EV	
rozlišuje znaky ekosystémů – les, louka, pole, zahrada, park, řeka, rybník, potok			
třídí, přiřazuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny, zemědělské plodiny			
charakterizuje zvířata a ptáky volně žijící, chovaná pro potřebu (hospodářská) a pro radost			
ovládá základy péče o domácí živočichy			
zná vybraně běžně pěstované pokojové rostliny a dokáže o ně jednoduše pečovat			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	hygiena a čistota; člověk – určování jednotlivých částí těla, lidské smysly potravin a výživa; nemoc a úraz; význam péče o zdraví; první pomoc; pravidla chování ve školním řádu; osobní bezpečí; krizová situace (šikana); situace hromadného ohrožení; odmítání návykových látek; styk s cizími osobami; prevence sociálně-patologických jevů; chodec, cyklista; ochrana člověka při mimořádných událostech, tísňová volání; evakuace, evakuační zavazadlo		
projevuje vhodným chováním a činností vztah ke zdraví			
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných			
prakticky ovládá ošetření drobných poranění			
poskytne základní první pomoc			
bezpečně zná důležitá tel. čísla			
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci			
odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná			
v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro kamaráda			
zná pravidla silničního provozu			
správně a bezpečně se chová při mimořádných událostech			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
vyjádří různými způsoby, co pro něj znamená domov, vztah ke známým lidem a věcem	domov, bydlení, rodiště, pocit domova, bydliště a okolí (byt, dům, panelák); orientace v nejbližším okolí bydliště; praktické situace řešené telefonním hovorem; obec, název obce a její části, poloha obce v krajině, orientační body, význačné budovy, objekty, zajímavá místa; historická a památná místa, kulturní, společenský a hospodářský život; životní prostředí (hromadná a osobní doprava, rekreační oblast); krajina okolí domova, orientace v krajině; určování hlavních a vedlejších světových stran (kompas, buzola, druhy map); poznávání okolí – turistika; pozorování a popis krajiny v terénu (názvy místních lokalit); povrch krajiny, využití krajiny, voda v krajině; chování v přírodě, ochrana životního prostředí; oblast, vlast, místní region České republiky, zvláštnosti místní oblasti a příslušnost k větším územním celkům, zajímavá a památná místa; státní symboly		Mkv
orientuje se v členění domu a bytu, zná funkce jednotlivých bytových prostor			
používá svou plnou adresu a telefonní číslo			
chrání osobní údaje před cizími lidmi			
bezpečně se orientuje v nejbližším okolí bydliště			
přispívá ke zlepšení prostředí domova			
začlení svou obec do příslušného kraje			
rozliší přírodní a umělé prvky v krajině a různými způsoby vyjádří jejich estetickou hodnotu			
jednoduše vyjádří rozdíl mezi městským a venkovským prostředím			
pojmenuje nejdůležitější části a místa obce a umístění významných budov a objektů (obchod, pošta, lékař, policie)			
vytvoří jednoduchý orientační plánec obce			
orientuje se v okolí bydliště a školy			
pojmenuje hlavní a vedlejší světové strany			
seznámí se s principem kompasu a buzoly			
prakticky vyzkouší určování světových stran podle přírodních úkazů (mraveniště, lišejníky, letokruhy)			
rozlišuje krajinu podle výškové členitosti			
jednoduše popíše přírodní a lidmi vytvořené objekty v krajině			
seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem			
vyjádří různými způsoby krásu přírody a její rozmanitost			
sleduje přítomnost vody v krajině,			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
sleduje tok řeky a prakticky rozpozná levý a pravý břeh			
respektuje nebezpečí osamoceního pobytu v krajině			
začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR			
zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště			
určí, do které historické země naší vlasti patří území místní krajiny Čechy, Morava a Slezsko			
orientuje se na vlastivědné mapě České republiky			
zná, vyhledává sousední státy			
rozlišuje některé státní symboly naší vlasti (vlajka, znak, hymna)			
vhodně se chová v situacích spojených s používáním některých st. znaků			
LIDÉ KOLEM NÁS			
rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy;	rodina, širší okruh příbuzenských vztahů, práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, mezigenerační vztahy, funkce rodiny, rodinné prostředí, život rodiny, neúplné rodiny a děti bez vlastní rodiny; škola, zásady vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnost, lidská solidarita, národnostní menšina, cizinec, rasismus, mezilidské vztahy a komunikace, pravidla slušného chování ve společnosti, konflikty mezi lidmi, umírněné a násilné řešení konfliktních situací; povaha - kladné, záporné povahové vlastnosti; lidská činnost a tvořivost, běžné činnosti v životě lidí, předměty denní potřeby, předměty pro zábavu a zkrášlení života, pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní operace a postupy; práce a volný čas, práce, povolání, zaměstnání, pracovní vlastnosti – píle, vytrvalost, lenost,	OSV	
umí se vhodně chovat k jednotlivým členům rodiny			
pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny			
uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti			
pojmenuje některé problémy dětí, které žijí jen s jedním z rodičů			
uvědomuje si potřeby dětí žijících v dětských domovech, dětských vesničkách, soc. zařízeních, výchovných ústavech			
citlivě přistupuje k otázkám odlišnosti v rodinách svých spolužáků			
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
usiluje o dobré vztahy ve třídě			
rozlišuje, na koho je vhodné se v případě potřeby obrátit s problémem			
nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
vyjádří svůj názor a dokáže se vhodnými argumenty obhájit a prosadit		spolupráce, výsledky lidské práce, šetrný vztah k lidským výtvorům; volný čas a jeho vhodné využívání instituce nabízející vhodné využívání volného času, prevence soc .patolog. jevů; lidé a výrobky, výroba věcí denní potřeby, výroba, obchod, služby, způsoby nakupování (obchody, úhrada zboží), peníze, funkce peněz, formy placení, majetek – soukromé vlastnictví, hospodárnost v běžném životě; svět v pohybu, vývoj některých technických předmětů, doprava a cestování, prostředky masové komunikace	
rozpozná odlišnost lidí podle vzhledu, zvyklostí, ale nechápe je jako důvod k odlišnému jednání s nimi (děti cizinců, barva pleti, národnostní menšiny apod.)			
ovládá pravidla slušného chování mezi lidmi a procvičuje je v konkrétních situacích			
zná a respektuje školní řád dodržuje s pomocí učitele a rodičů základní režimové návyky v průběhu dne a týdne			
rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí			
orientuje se v nejbližším okolí, ví, která místa a situace v okolí školy mohou být nebezpečná			
ovládá pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a cyklisty a dodržuje je			
člení dopravní značky do skupin, uvědomuje si tvarové a barevné rozdíly			
bezpečně zná a používá důležitá telefonní čísla			
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností			
rozlišuje nejrozšířenější činnost lidí (práce, hra, učení, cestování, získávání informací atd.)			
zařídí jednoduché záležitosti (nákup běžných předmětů, odeslání dopisu apod.)			
správně hospodaří se svěřenými penězi			
pracuje podle jednoduchého slovního návodu			
udržuje při práci čistotu, pořádek, bezpečnost			
pojmenuje lidské výtvoř, které nás obklopují			
rozpozná různé nejběžněji používané materiály a orientuje se v jejich			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
používání			
pojmenuje a rámcově přiblíží profesi svých rodičů a blízkých			
rozliší na konkrétních příkladech dobrou a špatnou práci (i vlastní)			
chrání výsledky práce své i jiných a šetrně s nimi zachází			
rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku			
využívá instituce, které nabízejí vhodné využití volného času			
snaží se pochopit a konkrétně vysvětlit pojmy sociálně patolog. prostředí (gembler apod.)			
odlišuje průmyslové a zemědělské výrobky			
určí místo, kde se výrobky vyrábějí			
orientuje se v síti obchodů			
zvládá komunikaci s prodávčem			
rozlišuje různé podoby peněz			
umí zacházet s přidělenými penězi a porovnat cenu některých výrobků			
snaží se posoudit výhodnost nákupů na splátky			
orientuje se ve světě techniky, který ho bezprostředně obklopuje			
posoudí význam některých běžně užívaných nástrojů, přístrojů a strojů			
orientuje se v druzích dopravy a způsobech moderního cestování			
komunikuje pomocí veřejného, domácího a mobilního telefonu			
zná nejdůležitější telefonní čísla na záchrannou službu, hasiče, policii			
dokáže se správně rozhodnout, kdy tato čísla použít			
chápe trestnost zneužití důležitých telefonních čísel			
LIDÉ A ČAS			
určí čas podle hodin		orientace v čase a časový řád, určování času podle různých typů hodin; čas, fyzikální čas. jednotky, stanovení data, kalendáře, stárnutí lidí a věcí (minulost, přít., bud.); pravidelné opakování činností	
pozná a prakticky využívá základní časové jednotky			
používá kalendář i v souvislosti s ročními obdobími, určí měsíce, týdny, dny (organizér v mobilu)			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
sleduje data narození členů rodiny a blízkých kamarádů nebo jiných významných dnů		denního režimu; proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby; historie rodiny, dobové dokumenty; významní rodáci; báje a pověsti jako prostředek k probuzení zájmu o historii národa; svědectví o práci předků uchované v památkách	
rozlišuje mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
pojmenuje předměty ze své domácnosti připomínající události nebo život starších členů rodiny, přiblíží je ostatním (citový vztah, zajímavost)			
pojmenuje některé rodáky a významné předky			
uvede některé báje a pověsti vztahující se k místu bydliště			
pojmenuje kulturní a historické památky, významné budovy a události spjaté s místem, v němž žije			
posoudí nutnost ochrany památek			
odsoudí vandalismus při ničení památek			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků		neživá příroda; látky a jejich vlastnosti, třídění látek (přírodniny, suroviny, výtvořiny), změny látek a jejich skupenství, vlastnosti látek; vzduch, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život, nebezpečí požáru (mimořádné události), jednoduché pokusy; voda, výskyt, vlastnosti, formy (proměny) vody, oběh vody v přírodě; půda, půda jako jedna ze základních podmínek pro růst rostlin, složení, vznik, vlastnosti, druhy, úrodnost, ochrana půdy; postavení Země ve vesmíru, význam Slunce pro živé organizmy, den, noc; živá příroda; rostliny, znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života rostlin, části těl rostlin, pěstování a určování vybraných druhů zeleniny a okrasných rostlin (exteriér, interiér), poznávání a určování běžně známých hospodářských rostlin; houby, znaky života, životní projevy a potřeby, průběh života, podstatné rozdíly ve	EV
vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou			
pozná rozdíl mezi přírodninami, surovinami, výrobky			
rozezná přírodniny a lidské výtvořiny			
určuje společné a rozdílné vlastnosti látek			
provádí jednoduché pokusy u skupin známých látek			
změří základní veličiny jednoduchými nástroji a přístroji			
vysvětlí základní význam vzduchu pro život všech živých organismů			
seznámí se se složením vzduchu			
v přírodě pozoruje nejrůznější podoby vzduchu			
uvědomuje si nebezpečí šíření ohně větrem			
prakticky provádí jednoduché pokusy (přítomnost kyslíku v půdě, ve vodě)			
vysvětlí základní význam vody pro život všech živých organismů na Zemi			
pozoruje, kde všude se voda v			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
přírodě nachází	výživě ve srovnání s rostlinami, části těla hub, známé a snadno dostupné druhy hub, jedovaté houby; živočichové, znaky života, životní potřeby a projevy, stavba těla a funkce jednotlivých částí těla, význam živočichů pro člověka, živočichové ve volné přírodě a chování lidí, vztah člověka ke zvířatům, chráněné a ohrožené druhy živočichů; rozmanitost života v přírodě, podnebí, počasí, oteplení, ochlazení, teplota vzduchu, kalendář přírody; rovnováha v přírodě, podmínky života, vzájemné vztahy mezi organizmy, přírodní společenstva, poznávání vybraných druhů rostlin a živočichů, jednoduchý herbář; ochrana přírody, odpovědnost lidí za stav ŽP, prospěšné a škodlivé zásahy člověka do přírody, ochrana ŽP v obci likvidace odpadů, ochrana rostlin, živočichů, živelné pohromy, ekologické katastrofy		
jednoduše popíše koloběh vody v přírodě			
uvede příklady vodních zdrojů a důležitost jejich ochrany			
umí vysvětlit význam půdy pro živé organizmy			
seznámí se se složením půdy a podle možností jej prakticky sleduje			
objasní důležitost ochrany půdy			
konfrontuje zkušenosti z četby, filmů o postavení Země ve vesmíru, významu Slunce pro živé organizmy (jako zdroj tepla, světla, života, zdraví)			
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků			
uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě			
rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí			
určí je podle některých částí těla (list, květ, plod apod.)			
zařadí je do skupin (užitkové, okrasné, planě rostoucí, léčivé, jedovaté, chráněné)			
vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami			
pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny			
pozná nejznámější druhy jedlých a jedovatých hub			
vysvětlí nebezpečí jejich záměny			
pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata			
vysvětlí základní rozdíl mezi živočichy a rostlinami, jejich výživou, stavbou těla, rozmnožováním			
rozlišuje rozdíly jejich existence (chování, způsob života, životní podmínky apod.)			
určí některé typické znaky nejznámějších živočichů (tvar těla, nohy apod.)			
ví, jak se chovat k živočichům ve volné přírodě i v domácnosti			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
určí nejohroženější živočichy žijící u nás			
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích			
ocení krásu přírody (tvary, barvy apod.) a ztvární je vlastními vyjadřovacími prostředky			
vytvoří kalendář přírody na základě pravidelného pozorování a průběžného zaznamenávání počasí pomocí dohodnutých značek			
uvede příklady výskytu běžně známých organismů v ekosystému v blízkém okolí školy (les, potok, louka, rybník, zahrada, pole aj.)			
vysvětlí na příkladech pojem přírodní rovnováha			
vyjádří některá možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace			
uvědomí si závažnost znečištění ovzduší			
porozumí, proč je nutné a důležité chránit vodu a půdu			
jednoduše vyjádří význam zoologických a botanických zahrad			
chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech			
třídí odpadky, napomáhá k jejich recyklaci			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů;		lidské tělo; stavba těla; společné a odlišné znaky, potřeby a projevy člověka a živočichů, stavba lidského těla, funkce jeho základních částí, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, změny lidského těla v průběhu života, vývin jedince (dětství, dospívání atd.), fyz. změny, rodina, funkce rodiny, rodinná láska, kamarádství, přátelství, láska, způsoby vyjadřování lásky a náklonnosti v rodině, mezi dospělými, etická stránka sexuality;	
pojmenuje základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí			
orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu lidského života včetně pohlavních orgánů			
vnímá své tělo spojené s jeho činností			
orientuje se v základních způsobech vzájemného vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
v případě potřeby uplatní právo odmítnout doteky, které uvádějí do rozpaků nebo obtěžují		výživa a zdraví, základní složky potravin, výživová hodnota, pitný režim, vliv stravování na zdraví; zdraví, péče o zdraví, zdraví a nemoc, příčiny nemocí, ochrana před nemocemi, odpovědnost za zdraví své a jiných, preventivní a lékařská péče, nevyléčitelné choroby, užívání a ukládání léků, drobná poranění, první pomoc, chování v případě úrazu, hygiena osobní, intimní, duševní, hygiena oblékání, denní režim, aktivní pohyb, relaxace, otužování, reklamní vlivy a triky; hrozby pro zdraví, přírodní a chemické látky, kouření, alkohol, drogy aj. škodlivé látky, počítače, automaty, zdravotní a sociální rizika, zneužívání návykových látek, odmítání návykových látek, duševní onemocnění; osobní bezpečí, bezpečné chování v různém prostředí, krizové situace (šikanování, týrání, pohlavní zneužívání, zavražďování, brutalita aj.) a jiné formy násilí v médiích, přivolání pomoci v případě vl. ohrožení, kom. s Linkou důvěry, Dětským kriz. centrem, osvojování si způsobů bezp. chování při různých činnostech, modelové situace při snaze neznámého člověka o navazování kontaktů; dopravní výchova, chodec, cyklista, základní pravidla provozu na pozemních komunikacích, nebezpečné dopravní situace, dopravní nehoda, řidič, chodec, cyklista, dopravní značky, signalizace	
orientuje se v roli muže a ženy při početí a narození dítěte			
osvojí si způsoby chování ke kamarádům, kamarádkám, těhotným ženám, novorozencům, mladším dětem, starým lidem			
orientuje se ve zdravé a méně zdravé stravě			
dodržuje pitný režim			
umí se chovat u jídelního stolu			
rozlišuje pojmy zdraví, nemoc, úraz, hygiena, očkování, imunita			
rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí			
nebojí se kontaktu s lékařem			
dodržuje zásady podávání léků			
řídí se pokyny lékaře při nemoci			
ošetří drobná poranění zná místo ukládání léků a obvazového materiálu doma i ve škole			
chápe důležitost dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro zdraví člověka			
zvládá a uplatňuje návyky osobní hygieny			
pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami, dlouhým sezením u počítače, hracími automaty			
uvědomuje si ohrožení svého zdraví požíváním návykových látek – dokáže je odmítnout			
chrání se před stykem s cizí krví (úraz, injekční stříkačky apod.)			
rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi uplatňuje způsoby bezpečného chování			
dokáže odmítnout návrhy, lákání a nabídky cizích osob			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
rozpozná, na koho se obrátit v případě pocitu vlastního ohrožení			
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu			

5.7. Vlastivěda

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací předmět **Vlastivěda** byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Navazuje na vzdělávací předmět **Prvouka**.

Výuka probíhá ve 4. a 5. ročníku.

Cílem vyučovacího předmětu je přiblížit region bydliště žáků, od jejich nejbližšího okolí ke vzdálenějšímu.

Učíme žáky orientovat se v místní krajině a chápat pojmy jako domov a vlast.

U očekávaných výstupů v učivu vyučující respektují individuální možnosti žáků a zároveň se snaží o dosažení co nejvyšší úrovně znalostí, dovedností a návyků.

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	4.	5.
Týdenní hodinová dotace	2	2

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Domov a jeho okolí
- Město, ve kterém žijí
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Nad mapou naší vlasti
- Seznámení s mapou Evropy a světa

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
- **Osobnostní a sociální výchova** - sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika, osobnostní rozvoj –seberegulace a sebeorganizace
- **Výchova demokratického občana** – občanská společnost a škola, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Formy participace občanů v politickém životě
- **Multikulturní výchova** – multikulturalita, lidské vztahy, etnický původ, principy sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• samostatně shromažďují údaje o obci • k získávání poznatků o obci využívají žáci místní muzeum • pracují s materiály jako jsou mapy, atlasy, plánky • pracují s obecně používanými termíny, znaky a symboly
Kompetence k řešení problémů
• prostřednictvím modelových situací se naučí přivolat pomoc v případě ohrožení • pomocí sebepoznávacích her si uvědomují sebe sama jako součást společnosti lidí a přírody, učí se řešit problémy vystávající z interakce s okolím • žáci dostávají možnost aktivně a samostatně se rozhodovat a zároveň nést důsledky svých rozhodnutí
Kompetence komunikativní
• prakticky se učí využívat občanské vybavenosti, orientovat se v jízdním řádu, rozumět veřejným informačním textům a obrazovým materiálům • učitelem je podporován k vyjádření svých názorů, zážitků a zkušeností • názorně učíme žáky slušně a efektivně komunikovat s druhými lidmi • využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • učitel vede žáky k ověřování výsledků
Kompetence sociální a personální
• rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů • učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny
Kompetence občanské
• prostřednictvím vyprávění a dramatizace se seznámí se základními pravidly soužití a společenskými normami • prakticky si vyzkouší komunikaci na poště, v obchodě • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy) • projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti • učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků • učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků
Kompetence pracovní
• učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Vlastivěda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
zná pojem nadmořská výška	obec (město), místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost; okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany; regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, vybrané surovinové zdroje, výroby, služby a obchod; naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly; mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	VDO VMEGS MkV	
najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy			
vyhledá Prahu na mapě ČR			
najde České Budějovice a své bydliště v plánu města			
zná název kraje a krajského města			
ukáže ČR na mapě Evropy			
vyjádří rozdíl mezi podnebím a počasím			
popíše podnebí ČR ve větech o ročních obdobích			
přiřadí definice k pojmům povodí, rozvodí, úmoří; zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem			
ví, že Praha je hlavní město ČR			
zná pověst o založení Prahy			
vybere a přiřadí významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce			
ukazuje a najde na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko			
čte z barev na mapě jednotlivé oblasti a charakterizuje (povrch, poloha, hospodářství...)			
ukáže na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech			
zakreslí do mapy Čechy, Moravu, Slezsko			
pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy			
rozeznává globus a mapy			
vyhledá měřítko mapy			
ukazuje poledníky a rovnoběžky			
vyhledá a přečte geografické značky z vysvětlivek			
ukazuje na mapě a pojmenuje			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Vlastivěda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
pohraniční pohoří, rozsáhlejší pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR			
umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou podle barev			
LIDÉ KOLEM NÁS			
zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR;	ČR-demokratický stát; občané musí a občané mohou; mezilidské vztahy; po práci odpočíváme- regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost; báje a pověsti z českých dějin		OSV
zná oficiální název ČR a správně ho píše			
seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR			
zná významná místa a kulturní památky Českých Budějovic a blízkého okolí			
LIDÉ A ČAS			
zná některé postavy ze Starých pověstí českých	současnost a minulost v našem životě – proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života; státní svátky a významné dny; orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace		
zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin a ve vztahu k Č. Budějovicím			
zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci			
zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období Karel IV., Jan Hus, Masaryk			
srovnává život v minulosti a dnes			
svými slovy popisuje život v pravěku, středověku a dnes, vyjadřuje se ve větách			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Vlastivěda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
zná letopočet vzniku ČR	naše vlast -domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly; regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod; Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování; mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	VDO Mkv	
zná jméno prvního a současného prezidenta			
zná pojmy vláda, parlament, zákon			
ukazuje na mapě ČR jednotlivé kraje			
popisuje jejich polohu v ČR			
vyhledává významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech			
zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech			
zná významné zemědělské plodiny			
s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí			
orientuje se na mapě, ukazuje na mapě státy EU ukazuje polohu státu k ČR, dokáže najít hlavní město			
dokáže stručně charakterizovat stát EU			
LIDÉ KOLEM NÁS			
popíše rozdíly v životě lidí koncem 19. století a dnes	Obrazy z českých dějin; kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura; soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy	OSV	
vypráví podle klíčových slov o vzniku Československé republiky, zná datum a osobnost T.G. Masaryka			
posuzuje život za nacistické okupace			
srovná život lidí za totality a za demokracie			
vyjadřuje se ve větách o pravěku, středověku a dnes			
zná pojmy a umí časově zařadit Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci			
zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období Karel IV., Jan Hus, Masaryk			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Vlastivěda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
LIDÉ A ČAS			
srovnává život v minulosti a dnes	současnost a minulost v našem životě – proměny způsoby života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny; orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace; soužití lidí - mezilidské vztahy, obchod, firmy; vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura		
svými slovy popisuje život v pravěku, středověku a dnes			
vyjadřuje se ve větách o pravěku, středověku a dnešní době			

5.8. Přírodověda

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Přírodověda** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Navazuje na vzdělávací předmět **Prvouka**.

Žáci si postupně uvědomují, že člověk přírodu poznává, přetváří a využívá, ale příroda zpětně působí na člověka, který bez ní nemůže existovat. Postupně si uvědomují zodpovědnost každého jednotlivce vůči přírodě, ostatním lidem i sobě samému. Úkolem je získávat a upevňovat dovednosti důležité pro ochranu zdraví.

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	4.	5.
Týdenní hodinová dotace	1	1

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví
- Živá příroda
- Neživá příroda

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Environmentální výchova** - základní podmínky k životu, lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy
- **Osobnostní a sociální výchova** – Osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání, sebepoznání, sebepojetí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel vede žáky k tomu, aby vyhledávali informace z různých zdrojů a správným způsobem využívali obrazový a jiný učební materiál. • podporuje žáka k vyhledávání informací v různém učebním materiálu (encyklopedie, učebnice, PC programy, pracovní listy apod.) • učitel vede žáky k rozlišování důležitého a méně důležitého a vede žáka jak s důležitými informacemi pracovat • učitel dává další příležitosti žákům ověřit si získané znalosti pozorováním v přírodě a jednoduchými pokusy
Kompetence k řešení problémů
• učitel předkládá žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů • umožňuje žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady

Kompetence komunikativní
• učitel vede žáky ke kultuře řečového projevu • využívá různé netradiční formy učení, vybírá pro žáky názorné pomůcky a nahrávky
Kompetence sociální a personální
• učitel vytváří dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho zdraví, vztahů obou pohlaví atd. • podněcuje a podporuje vzájemnou spolupráci a pomoc žáků při vzdělávání a získávání poznatků • vhodnými metodami posiluje sebevědomí a pochopení vlastního „já“ u žáků • učitel objasňuje žákovi různé druhy nevhodného a rizikového chování, upozorňuje je na nebezpečí psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby
Kompetence občanské
• učitel uplatňuje prvky environmentální výchovy • nabízí žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy • působí výchovně na žáky při vycházkách, exkurzích, kurzech, na škole v přírodě • vede žáky k dodržování PO a hygieny
Kompetence pracovní
• vede žáky k plánování úkolů

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
zkoumá a charakterizuje základní společenstva (ve vybraných lokalitách regionu)	společenstva živých organismů, lidská obydí, pole, voda, les; potravní vazby rostlin, hub a živočichů; přípravy rostlin a živočichů na zimu; neživá příroda; horniny – magmatické, usazené, přeměněné; nerosty, nerostné suroviny, energetické zdroje; měření – délka, hmotnost, teplota, čas, měřidla, jednotky; rostliny a živočichové na jaře, jednoleté, dvouleté, vytrvalé rostliny, jejich růst, rozmnožování, rostliny kvetoucí, význam částí kvetoucích rostlin; živočichové na jaře, ptáci, savci; vnější a vnitřní stavba těl živočichů; domácí zvířata a jejich chov; rostliny a živočichové v létě, zrání plodů rostlin, trávy, kvetoucí byliny, léčivé byliny, základní práce v zemědělství, lesnictví, vodním hospodářství; živočichové v létě, hmyzožraví ptáci, krmiví, nekrmiví ptáci, hmyz, ryby, péče o mláďata; člověk a příroda, význam a ochrana půdy, lesa, význam a ochrana vodních ploch a zdrojů, chráněné rostliny a živočichové; využívání a zajišťování odpadového hospodářství; životní prostředí v obci; náš životní styl (vliv člověka na prostředí)		EV
pojmenuje běžně se vyskytující živočichy a rostliny jednotlivých společenstev			
popíše jejich stavbu těla a způsob života			
rozliší vybrané jedlé a jedovaté druhy hub			
určí kulturní a planě rostoucí rostliny, třídí je na jednoleté, dvouleté a vytrvalé			
prakticky určí základní listnaté, jehličnaté stromy, keře			
rozezná běžně se vyskytující jedovaté a léčivé rostliny a některé plevely			
cíleně rostliny pozoruje, svá pozorování zaznamenává			
uvede rozdíly ve výživě zelených rostlin a hub			
rozlišuje základní orgány rostlin (kořen, stonek, list a jejich typy)			
samostatně hovoří a vybranými materiály dokládá způsob přípravy živočichů a rostlin na zimu (hmyz, obratlovci, zimní spánek, opad listů, oddenky aj.)			
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody			
pozná vybrané nerosty a horniny			
prakticky doloží jejich význam a využití			
vysvětlí princip zvětrávání a vznik půdy			
využívá poznatků a dovedností při měření vlastností látek (délka, teplota, hmotnost, čas)			
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu			
zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy			
nachází rozdíly a shody v přizpůsobení se organismů prostředí			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech			
prakticky třídí organizmy do známých skupin			
využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy			
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě			
rozlišuje aktivity, které mohou prostředí člověka obohatit nebo poškodit			
uplatňuje základní dovednosti a znalosti ochrany přírody, ohleduplného chování k přírodě			
učí se komunikovat o problémech životního prostředí			
vyjadřuje, racionálně obhájí a zdůvodňuje své názory a stanoviska			
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí v obci			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu		lidské tělo; etapy lidského života; čistota a péče o zdraví; když dojde k úrazu	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života			
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty			
správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
odmítá návykové látky			
ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	člověk – součást přírody, podmínky života na zemi; člověk a neživá příroda, nerosty, horniny, nerudní suroviny, rudy, drahé kovy; člověk a energie, energetické suroviny, energie (obnovitelné, neobnovitelné zdroje, elektrárny – typy, význam; půda, zvětrávání, vznik, složení, význam půdy, využití půdy, principy ochrany půdy; člověk a vesmír, Slunce, vesmír, galaxie, Slunce a jeho planety, postavení Země, pohyb Země kolem Slunce, otáčení Země kolem osy, střídání dne a noci, ročních období, model Země – globus Slunce jako zdroj tepla, světla – základních podmínek života; člověk a živá příroda, rozmanitost života na Zemi, základní podnebné pásy a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech, podnebí, počasí, samostatné vyhledávání organismů žijících v různých částech světa (atlasy, encyklopedie, mapy aj.), příčiny přizpůsobování organismů vnějším podmínkám, zoologické, botanické zahrady; ochrana přírody, využití krajiny člověkem, vztah člověka k ŽP, CHKO; třídění organismů, bakterie, sinice, houby, rostliny (výtrusné, semenné, byliny, dřeviny, nahosemenné, krytosemenné), živočichové (bezobratlí, obratlovci), potravní řetězec, pyramida, důsledky porušení přírodní rovnováhy (potravního řetězce)		EV
charakterizuje základní podmínky života na zemi			
rozezná důležité horniny a nerosty, nerudní suroviny, rudy			
uvědomuje si důležitost energetických surovin a energie; roztrídí obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie			
vysvětlí proces zvětrávání hornin			
popíše vznik, význam, využití půdy			
nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka			
zhodnotí význam Slunce pro život na Zemi a postavení Země ve vesmíru			
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období			
uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na životní rytmus			
prakticky ukáže pohyb Země a jeho důsledky na globu			
vyhledává zajímavosti o Vesmíru v naučné literatuře, časopisech, na internetu			
objasní rozdělení Země na podnebné pásy			
rozlišuje pojmy počasí, podnebí			
uvede příklady organismů žijících v různých oblastech Evropy			
zkoumá odlišnost života rostlin a živočichů v různých podnebných pásích			
závěry pozorování vyhodnotí, odůvodní, doloží vyhledanými materiály			
řadí rostliny a živočichy do společenstev podle stanoveného klíče			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
odůvodní význam, důležitost a prospěšnost zoologických a botanických zahrad			
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí člověka podporovat nebo poškozovat			
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech			
prakticky třídí organismy do známých skupin			
využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy			
rozlišuje rostliny na výtrusné a semenné, živočichy na obratlovce a bezobratlé a umí svá určení zdůvodnit			
určí nejznámější zástupce bezobratlých a obratlovců			
uvede příklady příbuzných druhů organismů v různých podmínkách, jejich přizpůsobení			
vysvětlí pojem potravní řetězec a pyramida, doloží na konkrétních příkladech			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
zná původ člověka jako druhu	člověk, původ, společné, odlišné znaky od ostatních živočichů, odlišnost lidí – rasy; lidské tělo, kostra, svaly, řízení těla, dýchací, oběhová, vylučovací, kožní, smyslová, nervová soustava, péče o zuby; zdravá výživa, základní živiny a jejich význam v organismu, energetická potřeba organismu, pitný režim, současné směry ve výživě – vliv reklamy, rychlé občerstvení, nákup a skladování potravin, zásady první pomoci, ošetření běžných poranění, úrazů, nácvik přivolání lékařské pomoci; člověk se rozmnožuje, rozmnožovací soustava, vývoj jedince, osobní hygiena; ochrana zdraví; prevence návykových látek, odmítání návykových látek, hrací	OSV	
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života			
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou			
uvede základní složky potravin a orientuje se v jejich významu pro organismus			
vyhledá základní zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů			
uvědomuje si souvislosti mezi vysokou spotřebou tučných, slaných, sladkých pokrmů s civilizačními chorobami (rychlé občerstvení)			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
zhodnotí stravovací zvyklosti v rodině a doporučené zásady zdravé výživy	automaty, počítače; osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce, cyklisty, krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci; ochrana a chování člověka za mimořádných událostí		
s pomocí učitele hodnotí význam reklamy z hlediska výživy podporující zdraví			
kontroluje při nákupu a skladování potravin datum výroby, záruční lhůtu, nepoškozenost obalu			
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc;			
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození			
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc			
objasní základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy včetně pohlavních orgánů			
uvědomuje si změny probíhající v těle dívek i chlapců v období puberty (druhotné pohlavní znaky, poluce, menstruace) a chápe změny v jejich chování			
dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání nebo nesprávného provádění			
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek			
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou			
užívá účelné způsoby chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku			
používá účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
přiměřeně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech (evakuace)			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
LIDÉ KOLEM NÁS			
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny	průmysl; člověk a technika (nakloněná rovina, páka, kladka, kolo, siloměr, počítač); elektrárny (typy, zdroje energie); elektrické spotřebiče (vodič, nevodič); obnovitelné, neobnovitelné energetické zdroje; vlivy člověka na prostředí, ochrana přírody a prostředí, vztah člověka k ŽP		
pracuje s jednoduchými stroji a přístroji denní potřeby a zařízeními k příjmu informací			
zná zásady bezpečné práce s elektrickými spotřebiči			
popíše na příkladech význam energie pro život a nutnost šetření s energií			
uvede příklady zásad ochrany přírody a ŽP jako celku a uplatňuje je v praktickém životě			

5.9. Dějepis

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu je dán obsahem vzdělávací oblasti Člověk a společnost, ze které předmět vznikl.

Výuka probíhá v učebně a občas v terénu v podobě vycházek po historických památkách.

Cílem vyučovacího předmětu je poskytnout žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznámit je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost.

Důraz je kladen i na poznávání historických a kulturních památek, jejich ochraně a úctě k nim.

Výuka probíhá převážně ve třídě, ale je vhodné zařazovat do výkladu filmové a literární ukázky, další obrazový materiál pro názornější pochopení učiva a podle možností návštěvy muzeí a exkurze do historicky zajímavých míst.

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- **Počátky lidské společnosti** - historické prameny, pravěk
- **Nejstarší civilizace – starověk** - starověké civilizace
- **Středověk a křesťanství** - středověk, rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků, husitství
- **Novověk** - počátek novověku - České země za vlády Habsburků, osvícenství, národní obrození
- **Nejnovější dějiny** - 1.sv.válka, 2.sv.válka, poválečný vývoj

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Multikulturní výchova** – multikulturalita, lidské vztahy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel uplatňuje u žáka názorné vyučování a individuální přístup • uplatňovat motivaci v souladu s předpoklady a zájmy žáka • vede žáky k vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého • vede žáky k získání základních vědomostí o minulosti a současnosti naší země v kontextu se světovými dějinami • poznává se žáky postupné změny způsobu života lidí v různých epochách dějinného vývoje • poznává historické a kulturní památky, vede je k jejich ochraně a úctě

Kompetence k řešení problémů
• vede žáky ke vhodnému využívání CD, webových stránek, videa aj. • umožňuje žákům získat orientaci v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti • zařazuje metody, při kterých žák dochází k objevům a řešením sám - práce s textem, uvědomělé čtení, orientace v textu, vyhledávání podstatných údajů
Kompetence komunikativní
• vede žáky ke srozumitelnému vyjadřování, k umění vést dialog, diskutovat • vede žáka k pochopení a používání nových termínů - rozšiřování slovní zásoby, odpovídající úroveň komunikace • dává prostor pro vysvětlení, popis, vyjádření svého názoru
Kompetence sociální a personální
• posiluje sebevědomí žáka • učí k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem • lidí, skupin a různých společenství • ukazuje na pozadí historických událostí a postav různé modely chování ve společnosti - rizikové chování historických postav

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny		
uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny		
orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	historický čas a prostor		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	člověk a lidská společnost v době kamenné		
objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	neolit, doba bronzová a železná		
uveďte příklady archeologických kultur na našem území	vývoj našich zemí v pravěku až po dobu římskou		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz		
uveďte nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	architektura a kultura starověkých civilizací		
demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	střední Evropa a její styky s antickým Středomořím		
porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	antické Řecko a Řím		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	nový etnický obraz Evropy, stěhování národů		
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj		
porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	vývoj západního a východního křesťanství, islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)		
objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		
vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy		
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev		
ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	renesance, humanismus, reformace a jejich šíření Evropou		
vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	husitství, reformace a jejich šíření Evropou		
popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	zámořské objevy a počátky dobývání světa, vznik kolonií		
objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	český stát a velmoci v 15. - 18. století		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	české stavovské povstání a třicetiletá válka		
na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Evropa v raném novověku		
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	barokní kultura, klasicismus a osvícenství		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	industrializace a její důsledky pro společnost; průmyslová revoluce, sociální otázky; vznik USA		
objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa		
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů		
na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva		
vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	konflikty uvnitř velmocí, jejich vzájemné soupeření a vrcholící kolonialismus		
vysvětlí kulturní rozrůzněnost doby	vývoj kulturních směrů		
MODERNÍ DOBA			
na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky		
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy		
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	druhá světová válka, holokaust		
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT			
zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky		Mkv
vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření		
posoudí postavení rozvojových zemí	rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)		
prokáže základní orientaci v problémech současného světa	věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava		

5.10. Občanská výchova

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Občanská výchova** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, vzdělávacího oboru výchova k občanství. Má nezastupitelnou roli v přípravě žáků na občanský život. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti. Utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích.

Ve vyučovacím předmětu **Občanská výchova** se u žáků formují sociální dovednosti a postoje důležité v občanském životě. Součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci, respektování lidských práv a k prosazování rovnoprávnosti mužů a žen, výchova k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot.

Vyučovací předmět **Občanská výchova** se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě a vytvářet u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Člověk ve společnosti
- Stát a právo
- Péče o občana
- Mezinárodní vztahy

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Výchova demokratického občana** - principy demokracie, občan a občanská společnost a stát, Občanská společnost a škola, Formy participace občanů v politickém životě
- **Multikulturní výchova** – Kulturní rozdíly, lidské vztahy, Principy sociálního smíru a solidarity, Multikulturalita
- **Osobnostní a sociální výchova** – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel uplatňuje názorné vyučování a individuální přístup • vede žáky k vyhledávání informací, rozlišování důležitého a méně důležitého • vede žáky k praktickému využití získaných informací • orientuje se na učení pro život • uvádí příklady, které vedou žáka k pochopení obecně používaných termínů, znaků a symbolů
Kompetence k řešení problémů
• učitel vede žáky ke vhodnému využívání CD, webových stránek, videa aj. • umožňuje žákům prezentovat své názory, myšlenky a nápady • učí žáky asertivnímu jednání a vede je ke vhodnému jednání • vede žáky k uplatňování sebehodnocení a hodnocení ostatních v problémových situacích • procvičuje se žáky jak přivolat pomoc v případě ohrožení • umožňuje žákům získat orientaci v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti • vede žáky k pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků • vede žáky k získávání orientace v aktuálním dění naší země a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
Kompetence komunikativní
• učitel vede žáky ke srozumitelnému vyjadřování, k umění vést dialog, diskutovat • vytváří podmínky pro to, aby žáci mohli své problémy, názory či dotazy řešit přímo s učitelem nebo použitím schránky důvěry
Kompetence sociální a personální
• učitel posiluje sebevědomí žáka • snaží se být pro žáky osobním příkladem • vede žáky k respektování školního řádu a pravidel slušného a společenského chování • snaží se naučit pracovat žáky v týmu • procvičuje u žáků zvládání přiměřeně náročných situací běžného života • upevňovat v dítěti povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti • vede žáky k pochopení podstaty demokracie, práv a povinností občanů, rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků • učí k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, k rozvíjení respektu ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství • vede žáky k nacházení místa a své role ve společnosti a vytváření představy o své vlastní budoucnosti

Kompetence občanské

- prakticky se žáky učitel zkouší různé činnosti nutné při styku s úřady (jednání, vyplňování formuláře, psaní žádosti apod.)
- organizuje pro žáky exkurze
- vychovává žáky k zdravému životnímu stylu
- vede žáky k odpovědnosti za vzhled a čistotu třídy, školy
- učí respektovat společenské normy a pravidla soužití
- vede žáky k zodpovědnosti při krizových situacích a při situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- osobním příkladem vytváří u žáků představu o správném přístupu k práci
- uplatňuje cílený proces profesionální orientace
- učí žáky reálně hodnotit výsledek své práce i práce ostatních

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy	OSV	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	vytvoření třídních pravidel, orientace ve školním řádu a řádu ostatních učeben – pochopení rozdílu a smyslu pravidel, vklad vzdělání pro život		
spojí významné dny a svátky s dějinnou událostí či osobností naší historie	čas - významné dny a svátky v roce		
rozlišuje pojmy: bydliště, rodiště; obec, radnice (obecní úřad) a zastupitelstvo, uvede, kdo řídí obec, seznámí se s významnými stavbami ve své obci, významnými rodáky a tradicemi jižních Čech	naš domov - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice		
zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku		
mít základní informace o roli a postavení jedince v rodině, o funkci rodiny, o právních, sociálních a ekonomických otázkách rodinného života, respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	rodina – role a postavení jedince v rodině, vývoj a funkce rodiny, užší, širší, úplná a neúplná rodina, objasní předpoklady vzniku manželství, odpovědnost rodičů za výchovu dětí náhradní rodinná péče		
objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast – symboly našeho státu a jejich význam, formy vlády, principy demokracie, zajímavá a památná místa, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny		
rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	pojem vlasti a vlastenectví; národ, menšina		
chápe význam vzdělávání v kontextu s budoucí volbou povolání	škola – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém, příprava pro profesní uplatnění, systém celoživotního vzdělávání		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti		
	vztahy mezi lidmi- osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti		
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	krizové situace – důležitá telefonní čísla, záchranný systém ČR, systém zdravotní péče, sociální zabezpečení, šikana – možnosti řešení, kam se obrátit o pomoc, funkce metodika prevence, výchovného poradce na škole		
má osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí, zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	ochrana člověka za mimořádných událostí - různé příklady mimořádných událostí, v bodech objasní, jak se zachovat v případě různých mimořádných událostí, informační systém, evakuační záznamník, pomáhající organizace		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	vztahy mezi lidmi, význam a výhody spolupráce, pojem sociální skupina, vztahy mezi lidmi, vztahy mezi lidmi-osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace		VDO
rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, příklady rasistických, xenofobních a extremistických projevů v chování lidí a možnosti jejich řešení		
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život - kultura a umění – pojem kultura, hmotná a nehmotná kultura, kulturní hodnoty, kulturní tradice		
kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	masová kultura, vliv médií na společnost, reklama, kulturní instituce – příklady z blízkého okolí		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
chápe kulturní a přírodní složky krajiny, uvede příklady ochrany krajiny	přírodní bohatství – krajina- přírodní a kulturní složky krajiny (příklady z blízkého okolí), rekultivace a ochrana krajiny, příklady globálních ekologických problémů		
rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek a vlastnictví – majetek a vlastnictví, typy majetku a vlastnictví, ochrana majetku, trestný čin a přestupek, hospodaření s penězi a majetkem		
na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze – funkce a podoby peněz, formy placení;		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing		
vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		
rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost		
na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání		
rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní, sociální a zdravotní pojištění		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A SPOLEČNOST	
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	Mkv	
rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly		
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam		
vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	význam a formy voleb do zastupitelstev		
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace		
dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu		
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů		
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce		
diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce		
rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci		právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		právo v každodenním životě – význam právních vztahů, vlastnictví, pracovní poměr, manželství	
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života		vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek		podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	
rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání		osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji sociální chování – komunikace, agresivita, pasivita a asertivita	
popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru		životospráva – partnerství, manželství, zdravý životní styl, systém zdravotní a sociální péče, pojištění, orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající instituce, nebezpečné závislosti, zájmy a záliby	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	hospodaření – práce, výroba, trh, hospodaření s penězi, banky a jejich služby, úrok, druhy pojištění, měsíční rozpočet, příjmy, výdaje, spoření půjčky a úvěry, principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání		VDO
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	občan – státní občanství, občan na úřadě, občan Evropské unie – evropská integrace		MkV
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)		
uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy		
uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	globální problémy- včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	příčiny a důsledky globálních problémů – vyhledávání příkladů ze světa a i blízkého okolí, odhadování možných příčin		
objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr	budoucí povolání – volba povolání, brigády a zaměstnání, pracovní právo		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
uvede příklady některých projevů globalizace, uvede některé globální problémy společnosti, vyjádří na ně svůj názor, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	globální svět – mezinárodní organizace, globální problémy		

5.11. Fyzika

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Fyzika** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Žáci získají základní vědomosti o fyzikálních jevech o jejich použití v praktickém životě, (jako je pohyb, světlo, zvuk) a jejich využití ve prospěch člověka. Ukazuje žákům zároveň možnosti, jak ovládnout a využít přírodu, počítač a digitální techniku budoucnosti. Dále přináší základní poznatky o elektřině, optických jevech a přístrojích, využití atomové energie ve prospěch lidí a vysvětluje, proč existuje vesmír.

Vyučovací předmět Fyzika má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně.

Výuka probíhá ve třídě, odborné učebně fyziky, pro některé hodiny je možné využít počítačovou učebnu. Žáci tak mají možnost prostřednictvím internetového připojení získat aktuální informace. Žáci mají kromě učebnice k dispozici pracovní sešit a mohou využívat různé publikace k získání dalších informací.

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Druhy látek a jejich vlastnosti
- Pohyb a síla
- Mechanické vlastnosti tekutin
- Zvukové děje
- Základní poznatky z elektřiny
- Elektromagnetické a světelné děje
- Vesmír

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Environmentální výchova** - lidské aktivity a problém životního prostředí, vztah člověka k prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel poskytuje žákům potřebné informace z oblasti fyziky • používá při probírání učiva různé metody a způsoby práce, které žákům umožňují pochopit probírané učivo • provádí s pomocí žáků fyzikální pokusy • pozoruje různé fyzikální objekty, procesy a děje, posuzuje jejich vlastnosti, měříme fyzikální veličiny, získané výsledky pozorování a měření vyhodnocuje a posuzuje • při práci s žákem uplatňuje individuální přístup zohledňující jeho úroveň a míru znevýhodnění • pracuje při výuce s encyklopediemi a dalšími informačními zdroji a vyhledává potřebné informace, které se týkají dané problematiky
Kompetence k řešení problémů
• vede žáky k pozorování praktických jevů a jednání lidí souvisejících s fyzikálními jevy a ochranou přírody • učí žáky přijímat důsledky svých rozhodnutí • snaží se vést žáky k zaujímání vlastního postoje při řešení konkrétních problémů • učí žáky samostatnému rozhodování předkládáním alternativních řešení problémových situací • pomáhá a vede žáky k tomu, aby znali základní pravidla při první pomoci při zasažení elektrickým proudem, předvídali a předcházeli úrazům elektrickou energií • podněcuje žákovu sebevědomí soustavným povzbuzováním a kladným hodnocením • vytvářením a rozvíjením mezipředmětových vztahů podněcuje žáky k hledání souvislostí
Kompetence komunikativní
• vede žáky k vyjadřování celými větami • poskytuje žákům vždy dostatek času k vyjádření • seznamuje žáky se základními symboly a značkami používanými ve fyzice • poskytuje žákům dostatek textových i obrazových informací k pochopení probíraného učiva • snaží se odstraňovat nežádoucí projevy komunikace mezi žáky podporou přátelských vztahů • vede žáky ke kladení a správnému formulování otázek, předkládá jim informace motivující k doplňujícím otázkám
Kompetence sociální a personální
• vede žáky k posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků
Kompetence občanské
• učitel s žáky rozebírá situace, jak využít elektrických spotřebičů a přístrojů v denním životě nebo se kterými mají osobní zkušenosti • učitel uplatňuje prvky environmentální výchovy • učitel vede žáky k: ekologickému myšlení a ke správnému životnímu stylu
Kompetence pracovní
• vede žáky k: sestavování pracovních postupů, čtení technických nákrešů a řešení problémových úkolů a uplatňuje cílený proces profesionální orientace

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Fyzika	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	LÁTKY A TĚLESA – Látky (tělesa) pevné, kapalné a plynné – Částicová stavba látek FYZIKÁLNÍ VELIČINY – Měření délky – Měření objemu tělesa – Měření hmotnosti tělesa – Měření teploty těles		
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa			
předpoví, jak se změní délka nebo objem tělesa při dané změně jeho teploty			
využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů			
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	POHYB TĚLES, SÍLY – Třecí síla – smykové tření, ovlivňování třecí síly v praxi – Gravitační síla – Skládání sil – Znázornění s měření síly, jednotka síly – Tlaková síla a tlak		EV
rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	POHYB TĚLES, SÍLY – Pohyb a klid těles – Rozdělení pohybů – Newtonovy pohybové zákony – Rovnováha na páce a pevné kladce		
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů			
využívá Newtonovy zákony pro objasňování a předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích			
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN – Tlak a tlaková síla – Hydrostatický a atmosférický tlak – Pascalův zákon – Archimédův zákon		
předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní			
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	ZVUKOVÉ DĚJE – Šíření zvuku – Rychlost šíření zvuku – Ozvěna – Tón – Ochrana před hlukem		
posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Fyzika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	ENERGIE – Formy energie – Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie – Přeměny skupenství	EV	
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem			
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh			
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem			
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí			
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	SVĚTELNÉ DĚJE – Rychlost světla v různých prostředích – Šíření světla – Stín, zatmění Slunce a Měsíce – Typy zrcadel a jejich využití v praxi		
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Fyzika	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje schéma reálného obvodu	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE – Elektrický obvod – Elektrické a magnetické pole		
rozliší vodič, izolant a polovodič na základě jejich analýzy vlastností			
zapojí správně polovodičovou diodu elektrický proud a napětí			
využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů			
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	SVĚTELNÉ DĚJE – Vlastnosti světla – Typy zrcadel a jejich využití v praxi		
rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu			
objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb Planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	VESMÍR – Sluneční soustava – Hvězdy		
odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností			

5.12. Chemie

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací předmět **Chemie** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Cílem vyučovacího předmětu je podávat žákům základní vědomosti o některých prvcích, sloučeninách a chemických reakcích s důrazem na jejich praktické využití. Žáci mají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody. Vzdělávací předmět **Chemie** úzce souvisí s předměty **Fyzika**, **Přírodopis**, které svým charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět přírodním vlivům a zákonitostem.

Výuka je realizována většinou ve kmenových třídách, popř. v učebně informatiky nebo také v terénu. Důraz je kladen na praktické a zejména bezpečné využití všech poznanych chemických procesů a vlastností látek. Vychází z osobních zkušeností a znalostí žáků a rozvíjí jejich specifické zájmy.

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce
- Směsi
- Čističové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny
- Chemie a společnost

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Environmentální výchova** - základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• využívá různé informační zdroje (tiskoviny, encyklopedie, film) • začleňuje do výuky obecně používané termíny, znaky a symboly • učí žáky orientovat se v návodech
Kompetence k řešení problémů
• předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému řešení problémů • vede žáky k: prezentování svých názorů, myšlenek a nápadů v soutěžích a úkolech formou her • začleňuje do výuky formy poskytování první pomoci při zasažení chemikálií
Kompetence komunikativní
• učitel vede žáky ke kultuře řečového projevu
Kompetence sociální a personální
• vede žáky k: posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků
Kompetence občanské
• vede žáky k ochraně přírody, vodních zdrojů a ovzduší • učí žáky chápat ekologické souvislosti • vysvětluje, jak se zachovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob • zdůrazňuje potřebu respektování pravidel soužití s ostatními lidmi v souvislosti s ochranou zdraví, majetku, životního prostředí
Kompetence pracovní
• nacvičuje dodržování pracovních postupů • vede žáky k: bezpečnosti při zacházení s běžně dostupnými chemickými látkami, k prokázání znalostí první pomoci

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:		Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Zařadí chemii mezi přírodní vědy. · Uvede, čím se chemie zabývá. · Rozliší fyzikální tělesa a látky. · Uvede příklady chemického děje. · Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek. · Uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů.		ÚVOD DO CHEMIE - vymezení předmětu chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba	
Uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek (barva, zápach, hustota, teplota tání, teplota varu, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, rozpustnost ve vodě). · Rozliší známé látky podle jejich různých vlastností (barva, zápach, rozpustnost ve vodě). · Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek. · Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek. · Rozpozná skupenství látek a jejich změny (tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace). · Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách. reaguje na případy úniku nebezpečných látek		VLASTNOSTI LÁTEK (barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota)	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu. · Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi. Rozpozná přeměny skupenství látek	BEZPEČNOST PŘI EXPERIMENTÁLNÍ ČINNOSTI - zásady bezpečné práce v laboratoři - první pomoc při úrazu v laboratoři		
· Rozliší různorodé a stejnorodé směsi. · Rozliší různé druhy různorodých směsí (suspenze, emulze, pěna, dým, mlha), uvede příklady z běžného života. · Uvede příklad pevné, kapalně a plynné stejnorodé směsi. · Správně (v souvislostech) použije pojmy: složky roztoku, rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok. · Aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlení známých situací z běžného života. · S pomocí vzorce spočítá příklady na výpočet složení roztoků (hmotnostní zlomek, hmotnost roztoku, hmotnost rozpouštěné látky) a připraví roztok o požadované procentualitě. · S pomocí křížového pravidla spočítá příklad na ředění roztoku a připraví z koncentrovanějšího roztoku požadovaný zředěnější roztok.	SMĚSI - různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) - složky směsi - složení roztoků - hmotnostní zlomek - křížové pravidlo pro ředění roztoků		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Vysvětlí pojem nasycený a nenasycený roztok. · Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. · Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace · Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě. · Vysvětlí princip usazování a krystalizace. · Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsi.		ODDĚLOVÁNÍ SLOŽEK SMĚSÍ - usazování, filtrace, destilace, Krystalizace	
· Rozezná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě. · Na příkladech uvede význam vody pro existenci života. · Uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi. · Rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a využití. · Vysvětlí pojem měkká, tvrdá a minerální voda. · Popíše oběh vody v přírodě, vysvětlí jeho princip. · Napíše chemický vzorec vody. · Prokáže znalost složení vzduchu (dusík a kyslík kvantitativně v %). · Označí kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek ve vzduchu. · Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů. · Popíše, jak poskytne první pomoc při popáleninách, uvede telefonní číslo rychlé zdravotnické pomoci. · Teplotní inverze a smog ,skleníkový efekt.		VODA A VZDUCH	
· Látky se skládají z pohybujících se částic. · Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. · Slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů.		ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK - molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro, elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Uvede příklady využití znalostí o částicovém složení látek · skládají z pohybujících se částic. · Používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech. · Slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů. · Uvede příklady využití znalostí o částicovém složení látek člověkem			
· Používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků: · Vysvětlí, co udává protonové číslo. · Vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak., zapíše správně ke značce prvku protonové číslo.		PROTONOVÉ ČÍSLO, CHEMICKÉ PRVKY	
· Používá pojmy chemické látky, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech. · Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny. · Ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny odvodí kvalitativní i kvantitativní složení chemické látky (počet prvků a jejich název, počet atomů jednotlivých prvků v molekule). · Uvede příklady praktického využití kovů (Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au). · Uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin. · Uvede příklady praktického využití nekovů (H, O, N, Cl, S, C). · Popíše hlavní rozdíly mezi kovy a nekovy a jednoduchými pokusy ověří jejich vlastnosti.		CHEMICKÁ VAZBA, CHEMICKÉ SLOUČENINY	
· Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi.		CHEMICKÉ PRVKY A PERIODICKÁ SOUSTAVA CHEMICKÝCH PRVKŮ - kovy a nekovy (vlastnosti, využití)	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech. · Proveďte jednoduché chemické reakce (včetně jednoduché přípravy plynů a jejich jímání). · Uvede příklady chemických reakcí probíhajících v přírodě a chemických reakcí používaných při chemické výrobě.		CHEMICKÉ REAKCE - výchozí látky a produkty - chemický děj	
· Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh. · Zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce. · Přečte chemické rovnice (včetně použití látkového množství). · Proveďte jednoduché výpočty z chemických rovnic, s využitím vztahů pro n, M, m, V, c. · Posoudí význam zákona zachování hmotnosti pro chemickou výrobu.		ZÁKON ZACHOVÁNÍ HMOTNOSTI, CHEMICKÉ ROVNICE - látkové množství - molární hmotnost - úpravy (vyčíslení) chemických rovnic	
· Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech. · Zapiše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy. · Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí		OXIDY (sířičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý) - oxidační číslo	
· Určí oxidační číslo atomů prvků v sulfidech. · Zapiše z názvů vzorce sulfidů a naopak ze vzorců jejich názvy.		SULFIDY (olovnatý, zinečnatý)	
· Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech. · Zapiše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy. · Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného		HALOGENIDY - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy	
· Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH. · Orientuje se na stupnici pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem.		KYSELOST A ZÁSADITOST ROZTOKŮ, pH	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:		Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
- Bezpečně rozpouští hydroxidy, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami. - Zapíše z názvů vzorce hydroxidů a naopak ze vzorců jejich názvy. - Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů		HYDROXIDY (sodný, draselný, vápenatý, amonný)	
- Bezpečně ředí roztoky kyselin, poskytne první pomoc při zasažení těmito látkami. - Zapíše z názvů vzorce kyslíkatých kyselin a naopak ze vzorců jejich názvy. - Zapíše z názvů vzorce vybraných bezkyslíkatých kyselin (HCl, HF, HBr, HI, HCN, H₂S) a naopak ze vzorců jejich názvy. - Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin. - Vysvětlí, jak vznikají kyselé deště a jak jim lze předcházet.		KYSELINY (sírová, chlorovodíková, dusičná) - bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny	
- Bezpečně provede neutralizaci zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi. - Uvede příklady uplatnění neutralizace v praxi.		NEUTRALIZACE	
- Rozliší, které látky patří mezi soli. - Provede jednoduché přípravy solí. - Uvede význam průmyslových hnojiv. - Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (vápenná malta, sádra, beton). - Vysvětlí pojem keramika, uvede příklady využití keramiky.		SOLI, PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA, STAVEBNÍ POJIVA - průmyslová hnojiva - vápenná malta, sádra, beton - keramika	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Vysvětlí pojmy „oxidace“ „redukce“. · Určí které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce. · Popíše výrobu surového železa a oceli. · Vysvětlí pojem „koroze“, uvede příklady činitelů ovlivňujících její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí. · Experimentálně ověří vliv různých činitelů na průběh koroze. · Objasní, co je podstatou galvanického článku a uvede příklady praktického využití. · Objasní, co je podstatou elektrolýzy a uvede příklady praktického využití.		REDOXNÍ REAKCE - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - koroze - galvanický článek - elektrolýza	
-molární hmotnost, koncentrace, látkové množství, výpočty z rovnic		CHEMICKÉ VÝPOČTY	
Rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické. · Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití. · Posoudí vliv spalování různých paliv (včetně pohonných látek pro automobily) na životní prostředí. · Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. · Používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany · Rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami. · Uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení.		ENERGIE A CHEMICKÉ REAKCE - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní a průmyslově vyráběná paliva	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Rozliší anorganické a organické sloučeniny. · Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití. · Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu.		UHLOVODÍKY alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen a jejich zdroje)	
· Rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“. · Na příkladech vzorců známých derivátů uhlovodíků rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu. · Rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu. Uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek. · Uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí.		DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ - halogenové deriváty - alkoholy a fenoly - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové	
· Uvede výchozí látky, produkty a podmínky fotosyntézy. · Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy.		PŘÍRODNÍ LÁTKY - sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy - fotosyntéza	
· Rozpozná plasty od dalších látek, uvede příklady názvů, vlastností a použití. · Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí. · Rozpozná názvy přírodních a syntetických vláken a uvede jejich výhody i nevýhody při jejich používání.		PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA (polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidová a polyesterová vlákna)	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
· Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka. · Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby. · Vysvětlí pojem „biotechnologie“, uvede příklady. · Na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet. · Vyjmenuje nejznámější chemické podniky v okolí, uvede příklady jejich výroby a posoudí možná nebezpečí při vzniku havárií.		CHEMIE A SPOLEČNOST - chemické výroby - otravné látky - pesticidy - biotechnologie, enzymy - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a životní prostředí	EV
· Na modelových příkladech uvede zásady chování za mimořádných situací ohrožujících zdraví a život člověka během přírodních a průmyslových havárií v blízkosti bydliště (školy). · Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší. · Bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti. · Rozpozná označení hořlavých a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami. · Uvede příklady otravných látek a způsoby ochrany proti nim. · Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument.		ochrana člověka za mimořádných situací	

5.13. Přírodopis

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Přírodopis** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Výuka probíhá ve třídě, počítačové učebně, audiovizuální učebně, ale i mimo budovu školy na vycházkách, exkurzích apod.

Vyučovací předmět rozvíjí základní poznatky žáka o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka, dává žákům příležitost poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Seznamuje s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Využívá přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody.

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	3	2	1	2

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Obecná biologie a genetika
- Biologie hub
- Biologie člověka
- Neživá příroda
- Základy ekologie
- Biologie rostlin
- Biologie živočichů
- Praktické poznávání přírody

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Environmentální výchova** – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• využívá kontrolních otázek, vede k vyhledávání informací, zjišťování odlišných a shodných znaků • využívá počítačovou techniku, školní knihovnu • snaží se vytvořit atmosféru, která umožní pocit radosti z učení a úspěchu, ve vhodných případech realizaci vlastních nápadů • uplatňuje motivaci v souladu s předpoklady a zájmy žáka • učitel uplatňuje názorné vyučování a individuální přístup
Kompetence k řešení problémů

• učitel předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému řešení problémů • učí žáky získávat a třídit informace z ústních zdrojů, médií (internetu), knih a učebnic • učitel vede žáky k: prezentování svých názorů, myšlenek a nápadů
Kompetence komunikativní
• učitel vede žáky ke kultuře řečového projevu, zavádí pravidelné chvíle k dialogu a prožitku
Kompetence sociální a personální
• utváří pozitivní atmosféru v pracovní skupině, zmenšuje bariéru mezi sebou a žákem a odbourává jeho ostych a zábrany, vybízí jej k rozhovoru o vzniklých problémech • učitel vede žáky k: posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků
Kompetence občanské
• učitel uplatňuje prvky environmentální výchovy, • vede děti k aktivní péči o životní prostředí (třídění odpadu, sběr papíru, péče o ptactvo, koutky přírody, úklid okolí školy, šetření energiemi)
Kompetence pracovní
• učitel vede žáky k: sestavování pracovních postupů, čtení technických nákrešů a řešení problémových úkolů a uplatňuje cílený proces profesionální orientace

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	6.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Vysvětlí základní projevy a podmínky života organismů	Život na Zemi (vznik, projevy, podmínky a rozmanitost přírody)		
Orientuje se ve vzniku a vývoji organismů			
Vysvětlí v závislosti na podmínkách života rozmanitost přírody			
Nakreslí a popíše jednoduché schéma živočišné buňky, rostlinné buňky a buňky bakterií	Základní struktura života (buňka živočišná, rostlinná a bakterií)		
Vysvětlí základní funkce organel v buňce			
Rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus	Základní struktura života (Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy)		
Vysvětlí jejich základní funkce u rostlin i živočichů			
Rozlišuje pojmy – jednobuněčnost, mnohobuněčnost a uvádí příklady			
Vysvětlí význam a zásady třídění organismů	Soustava organismů (systém rostlin, systém živočichů)		
Dodržuje pravidla pro zařazení organismů do systému			
Orientuje se v přehledech systémů rostlin a živočichů			
Rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování	Způsoby rozmnožování		
Uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování			
Diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti			
Popíše stavbu virů a bakterií	Viry, bakterie		
Na konkrétním příkladu objasní výskyt a význam bakterií a virů v přírodě a u člověka			
Uvede některé typy virových a bakteriálních nemocí a vysvětlí prevenci nákazy			
Popíše (nakreslí) stavbu těla a rozmnožování hub	Houby bez plodnic – plísně Houby s plodnicemi		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	6.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Poznává a popíše znaky vybraných druhů hub			
Rozlišuje známé jedovaté houby od jedlých hub			
Pracuje s odbornou literaturou			
Vysvětlí poskytnutí první pomoci při otravě houbami			
Rozlišuje pojmy – autotrofní a heterotrofní výživa, ekosystém potravní řetězec, cizopasník, rozkladač	Vzájemné vztahy organismů v přírodě (výživa buněk)		
Popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy a houbami			
Vysvětluje pojmy symbióza, parasitismus na příkladu lišejníků	Lišejníky		
Popíše stavbu těla lišejníků			
Rozpozná některé druhy lišejníků za pomoci obrázků			
Uvede konkrétní význam lišejníků v přírodě			
Uvádí vybrané zástupce řas	Nižší rostliny - Řasy		
Vysvětlí význam řas v přírodě a pro člověka			
Vysvětlí pojem stélka, kolonie			
Pracuje s literaturou, obrázky			
Popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů	Bezobratlí: Prvoci, Žahavci, Ploštěnci, Hlísti, Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Ostnokožci		
Srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy			
Je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů	Bezobratlí: Prvoci, Žahavci, Ploštěnci, Hlísti, Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Ostnokožci		
Rozlišuje základní zástupce			
Porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků			
Zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů			
Popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů	Bezobratlí: Prvoci, Žahavci, Ploštěnci, Hlísti,		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	6.
Školní výstupy		Učivo	Poznámky
Vypráví o způsobu života vybraných živočichů		Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Ostnokožci	
Na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí			
Diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka		Bezobratlí: Prvoci, Žahavci, Ploštěnci, Hlísti, Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Ostnokožci	
- Dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
Uvede konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi		Vzájemné vztahy organismů	
Rozlišuje pojmy – potravní řetězec, producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač, ekosystém, ekologie			
Popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy			
Rozlišuje pojmy – populace, společenstvo, ekosystém		Člověk a příroda (Společenstvo organismů, Ekosystém)	EV
Na příkladech objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému			
Vytváří jednoduché potravní řetězce		Vzájemné vztahy organismů	
Vysvětlí a zhodnotí význam těchto potravních řetězců			
Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky v ekosystému		Člověk a příroda (Jak člověk zasahuje do přírody, Vývoj zásahů člověka do přírody, Ochrana přírody)	
Pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí			
Diskutuje o globálních problémech a navrhuje jejich řešení			
Udává konkrétní příklady narušení, rovnováhy			
Seznamuje se s potřebou ochrany přírody a ŽP			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	7.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Vysvětlí význam a zásady třídění organismů	Význam a zásady třídění organismů (systém živočichů, systém rostlin)		
Dodržuje pravidla pro zařazení organismů do systému			
Popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů	Strunatci: Pláštěnci, Bezlebeční, Obratlovci: Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci		
Srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy			
Je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů	Strunatci: Pláštěnci, Bezlebeční, Obratlovci: Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci		
Rozlišuje základní zástupce			
Porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků			
Zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů			
Popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů	Strunatci: Pláštěnci, Bezlebeční, Obratlovci: Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci		
Vypráví o způsobu života vybraných živočichů			
Na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí			
Diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka	Strunatci: Pláštěnci, Bezlebeční, Obratlovci: Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci		
Dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
Rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, orgán, organismus	Stavba rostlin		
Vysvětlí funkce základních pletiv			
Popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin	Morfologie a anatomie rostlin		
Srovnává stavbu těla s jinými zástupci rostlin			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	7.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Na konkrétních příkladech uvede význam jednotlivých částí těla rostlin			
Uvede základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	Fyziologie rostlin – fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování		
Vysvětlí jejich využití při pěstování rostlin			
Poznává a zařazuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin	Mechorosty Kapradořosty (plavuně, přesličky, kapradiny) Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny		
Pracuje s literaturou, obrázky			
Objasní přizpůsobování se rostlin podmínkám prostředí od historie po současnost	Přechod rostlin na souš		
Diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka			
Vysvětlí proces přechodu rostlin na souš			
Rozlišuje pojmy – populace, společenstvo, ekosystém	Společenstva	EV	
Na příkladech objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	8.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Vysvětlí význam a zásady třídění organismů	Význam a zásady třídění organismů (systém živočichů)		
Dodržuje pravidla pro zařazení organismů do systému			
Popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů	Strunatci: Obratlovci: Savci		
Srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy			
Je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů	Strunatci: Obratlovci: Savci		
Rozlišuje základní zástupce			
Porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků			
Zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů			
Popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů	Strunatci: Obratlovci: Savci		
Vypráví o způsobu života vybraných živočichů			
Na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí			
Diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka	Strunatci: Obratlovci: Savci		
Dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			
Vysvětlí pojmy: dědičnost, gen, chromozom, DNA, znak	Genetika	MkV	
Stručně popíše příklady dědičnosti v praktickém životě a podmínky ovlivňující znaky jedinců			
Určí polohu, popíše stavbu a funkci orgánových soustav lidského těla	Opěrná a pohybová soustava Trávicí soustava Dýchací soustava Oběhová soustava Vylučovací soustava Kožní soustava Nervová soustava Hormonální soustava Smyslová soustava Pohlavní soustava		
Vysvětlí provázanost jednotlivých orgánů či orgánových soustav na fungování lidského těla			
Vyhledává potřebné informace v literatuře			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	8.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Rozlišuje vstupní brány nemocí	Nemoci, úrazy, prevence Životní styl člověka		
Je seznámen s přenosem a původci nemocí			
Zachovává praktické zásady prevence a postupy při léčení běžných nemocí			
Objasňuje pojmy – imunita, alergie, infekce, epidemie, karanténa, prevence, zdravý životní styl			
Vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vlivem zhoršování životních podmínek			
Shromažďuje údaje o problematice zdravého životního stylu			
Objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	První pomoc		
Poskytuje první pomoc v běžných situacích, včetně transportu při různých poraněních			
Popíše vznik a vývin jedince (oplození, těhotenství, porod)	Vývin nového jedince Průběh lidského života		
Charakterizuje hlavní období lidského života			
Objasní rozdíly ve vývoji ženského a mužského pohlaví			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	9.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Orientuje se a diskutuje o názorech na vznik Země, složení vesmíru a vzniku života	Země – vznik a stavba		
Odlišuje jednotlivé sféry Země a vysvětluje jejich funkce na trvání života na Zemi			
Popíše stavbu Země			
Vysvětluje význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi			
Rozlišuje pojmy – nerost, hornina, magmatické, sedimentární, metamorfované horniny	Nerosty Horniny		
S pomocí literatury, obrázků určí vzorky na základě charakteristických znaků			
Stručně popíše běžné nerosty a horniny a vysvětlí jejich původ (zejména ze svého regionu)			
Uvádí fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin			
Vyhledává informace o výskytu a praktickém využití zástupců hornin a nerostů			
Vysvětluje příčiny vzniku vnitřních a vnějších geologických dějů	Vnější a vnitřní geologické procesy Koloběh látek v přírodě		
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů			
Graficky znázorní pohyb prvků i vody v přírodě			
Popíše jednotlivé půdotvorné činitele a porovná jejich vliv na vznik půd	Půdy		
Rozlišuje hlavní typy půd a půdní druhy v naší přírodě			
Objasňuje jejich vznik a rozmístění ve světě, v ČR i ve svém okolí			
Diskutuje o problémech devastace půd a možnostech její rekultivace			
Uvádí konkrétní význam půd pro výživu rostlin, živočichů i člověka			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	9.
Školní výstupy	Učivo	Poznámky	
Charakterizuje jednotlivá geologická období podle typických znaků	Historie Země Prahory, starohory Prvohory Druhohory Třetihory Čtvrtohory Geologický vývoj a stavba ČR Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi		
Uvede typické organismy daných geologických období a jejich přizpůsobení se prostředí			
Diskutuje o geologických změnách, vzniku života Popíše geologický vývoj a stavbu na území ČR, ve svém okolí			
Uvede příklady názorů na vznik člověka			
Charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka	Vývoj člověka		
Vyhledává literaturu s názory na vznik člověka			
Vyjadřuje názory na vznik člověka a diskutuje se svým okolím			
Diskutuje o významu vody a teploty prostředí pro život			
Diskutuje o ochraně a využití přírodních zdrojů	Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	EV	
Rozlišuje pojmy – počasí, podnebí			
Objasní význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život			
Vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi			
Vyhledává informace o vlivu znečištění ovzduší a klimatických změnách na živé organismy a na člověka			
Vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí			
Vyhledává světové přírodní katastrofy			
Seznámí se s nejčastějšími přírodními událostmi v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)			
Popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech			
Prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích			

5.14. Zeměpis

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Cílem výuky **Zeměpisu** na základní škole praktické je naučit žáky orientovat se na mapě a číst z ní. Učivo Zeměpisu poskytne žákům základní informace o naší republice a některých státech ostatních světadílů. Prostřednictvím zeměpisu si rozšíří své základní vědomosti o Zemi jako planetě sluneční soustavy a o přírodních podmínkách ovlivňujících život lidské společnosti. Získají zajímavé informace o přírodě, lidech a kulturách Ameriky, Asie, Evropy, Afriky, Austrálie, polárních krajů a o oceánech. Poznávají, jaké přírodní podmínky na území ČR převládají, jak ovlivňují náš život a jaké jsou zde územní rozdíly. Uvědomují si základní rysy naší společnosti, kterou tvoří obyvatelstvo a hospodářství v souvislostech celkového vývoje. Žáci se seznamují s odlišným způsobem života lidí v různých částech světa. Poznávají problémy, které jednotlivé státy a národy řeší a chápou jejich ekonomickou vyspělost i životní styl a mentalitu jejich obyvatel.

Výuka probíhá většinou ve třídě, v počítačové učebně nebo v terénu.

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	2	2	2	2

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie
- Přírodní obraz Země
- Regiony světa
- Společenské a hospodářské prostředí
- Životní prostředí
- Česká republika
- Terénní geografické praxe a aplikace

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Evropa svět nás zajímá, jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět
- **Multikulturní výchova**- multikulturita
- **Environmentální výchova** - ekosystémy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• nabízí řadu aktivačních metod, které přiblíží práci s mapou, atlasem, učebnicemi, pracovními sešity, obrázkovým materiálem, katalogy cestovních kanceláří, doplňkovými texty, jízdním řádem apod. • vysvětlí a dbá na orientaci a čtení v mapě, atlasu, globusu • podporuje samostatnost při vyhledávání informací, tvůrčí přístup, kreativitu • vysvětlí základní geografické, kartografické a topografické termíny, znaky, symboly • dbá na správné čtení a psaní jmen a názvů zeměpisných reálií • zařazuje zeměpisné soutěže, kvízy a jejich prostřednictvím vede žáka k sebehodnocení v rámci skupiny • využívá počítačovou techniku, školní knihovnu • motivuje žáka k vyhledávání informací o jeho bydlišti, příp. rodišti, místech, která navštívil on nebo jeho příbuzní či známí
Kompetence k řešení problémů
• vede žáka k získávání, třídění a zpracování informací z různých zdrojů – učební materiály, internet, cestopisy, televizní zeměpisné pořady, vyprávění kamarádů, příbuzných atd. • simuluje práci v cestovní kanceláři - nabídka zimních, letních zájezdů • povzbuzuje žáka k aktivní spolupráci s učitelem a spolupráci ve dvojicích, příp. ve skupině • při realizaci praktických cvičení v terénu vede žáka k samostatnému rozhodování a řešení modelových situací, k diskutování o následcích chybných rozhodnutí a řešení i jejich možné nápravě • ukazuje žákovi možnosti využití teoretických znalostí v praxi (cestování podle mapy, orientace v jízdním řádu, nákup jízdenek, chování k přírodě atd.) • upevňuje kladný vztah k ochraně životního prostředí
Kompetence komunikativní
• učitel vede žáky ke kultuře řečového projevu, • pěstuje schopnost naslouchat názorům jiných, respektovat je
Kompetence sociální a personální
• vyzdvihuje snahu, aktivitu a tvůrčí přístup, podporuje zájem žáka o předmět, vhodně prezentuje výsledky práce žáka • motivuje ke spolupráci v týmu, přijímá pravidla týmové práce, řídí se jimi • vede žáka k vzájemnému respektování jeden druhého a k vzájemné pomoci, toleranci • nabízí dostatek situací, které vedou k posílení empatické složky, schopnosti vcítění se do mentality • druhého jako předpokladu porozumění mezi lidmi a národy • učitel vede žáky k: posilování vzájemných sociálních vztahů a vzájemné spolupráce a pomoci při vzdělávání a získávání poznatků

Kompetence občanské

- seznamuje žáka se zákony na ochranu životního prostředí, vybízí je k aktivní péči o životní prostředí
- zdůrazňuje vliv činností lidí na přírodu, nutnost nepoškozovat ji a zachovat pro budoucnost
- vede žáka k citlivému přístupu k ostatním lidem, sobě samému, ale také k živočichům a rostlinám v přírodě
- učí žáka ochraňovat zdraví své i zdraví ostatních, vede je ke zdravému životnímu stylu
- upozorňuje na vznik přírodních katastrof, situací ohrožení a seznamuje je s prevencí a možnostmi řešení jejich negativních dopadů

Kompetence pracovní

- podporuje zájem žáka o přírodu a její ochranu, o práci v terénu
- přibližuje možnosti profesní orientace (práce v zemědělství, lesnictví, službách, dopravě, ochraně přírody)

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ I.			
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Země jako vesmírné těleso - vesmír a jeho vývoj, sluneční soustava, Měsíc, přirozená družice Země, fáze Měsíce		
prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas		
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	základní geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary (body, linie, plochy); hlavní kartografické produkty – mapa, plán; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky		
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře			
používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určí geografickou polohu daných míst na Zemi (jednotlivých lokalit)	glóbus, mapa, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy		
aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností	měřítko a obsah plánů a map		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ II.			
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost	Krajinná sféra – přírodní sféra a její základní složky a prvky		
rozeznává, pojmenovává a klasifikuje tvary zemského povrchu	pevninské a oceánské tvary zemského povrchu, vertikální a horizontální členitost		
porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	vnitřní a vnější přírodní činitele, lidská činnost		
objasní stavbu zemského tělesa	Litosféra – stavba zemského tělesa, litosférické desky		
vysvětlí příčiny pohybu litosférických desek			
vyjmenuje vrstvy atmosféry	Atmosféra – počasí, podnebí, meteorologické prvky, podnebné pásy, oběh vzduchu v atmosféře		
rozumí a užívá základní pojmy z meteorologie a klimatologie			
vymezí a vyhledá na mapě podnebné pásy a porovná je			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
znázorní koloběh vody v přírodě	Hydrosféra - oceány a moře, vodstvo na pevnině – vodní toky a nádrže, podpovrchová voda a ledovce, pohyb vody na Zemi		
objasní význam vody pro život na Zemi			
používá s porozuměním základní hydrologické pojmy			
popíše složení půdy, půdní druhy a typy, jejich hospodářské využití	Pedosféra – vznik půdy a její složky, význam půdy, dělení půd, jejich hospodářské využití, ochrana půdy		
vysvětlí význam a ochranu půdy			
vymezí geografická šířková pásma na Zemi	Biosféra – přírodní krajiny (šířková pásma, výškové stupně)		
určí typ přírodní krajiny a objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce			
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování světových stran		
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování krajiny	odhad výšek a vzdáleností v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat	statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat		
vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a mapy k orientaci v regionech	praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
REGIONY SVĚTA			
lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Světadíly, oceány a makroregiony světa – AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, ANTARKTIDA TICHÝ OCEÁN, ATLANTSKÝ OCEÁN, INDICKÝ OCEÁN, SEVERNÍ LEDOVÝ OCEÁN, JIŽNÍ OCEÁN		MkV
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a modelových států	jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)		
zvažuje, které změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí			
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	určení azimutu pomocí buzoly, pohyb podle mapy a azimutu		
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování a zobrazování krajiny	schematické náčrtky pochodové osy		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	živelní pohromy a opatření proti nim		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
REGIONY SVĚTA			
lokalizuje na mapě světa kontinent Eurasie, vymezí hranici mezi Evropou a Asií	EVROPA - zeměpisná poloha, rozloha a členitost		
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy, evropských regionů a vybraných států	přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)		
zhodnotí význam a postavení Evropské unie v Evropě a ve světě	evropská integrace a spolupráce (EU, OSN, NATO)		
zvažuje, které změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony Evropy a vybrané státy - vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Jižní Evropa, Jihovýchodní Evropa, Východní Evropa, Severní Evropa, Západní Evropa, Střední Evropa		
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí			
zvažuje, které změny ve vybraných regionech Evropy nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	vybrané problémy regionů Evropy a možnosti jejich řešení problémy (politická nestabilita, nezaměstnanost, migrace obyvatel)		
ČESKÁ REPUBLIKA			
vymezí a lokalizuje na mapě Evropy Česko a sousední země	Česká republika - geografická poloha, rozloha a členitost ČR		
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	přírodní poměry a zdroje, ochrana přírody obyvatelstvo ČR a sídelní poměry rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství		
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	transformace české ekonomiky (tržní hospodářství)		
uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu světové organizace (EU, NATO, OECD, UNESCO)		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění Praha Středočeský Jihočeský Plzeňský Karlovarský Ústecký Liberecký Královéhradecký Pardubický Vysočina, Moravskoslezský Zlínský Olomoucký Jihomoravský	
zvažuje, které změny ve vybraných regionech Česka nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich			
vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště a školy			
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje	vytváří a využívá myšlenková schémata a mapy pro orientaci v místním regionu	Místní region – Českobudějovicko zeměpisná poloha, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky, specifika regionu a jeho rozvoj přeshraniční spolupráce s Rakouskem v euroregionu Silva Nartica	
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	geografické exkurze na téma „České Budějovice“		
	živelní pohromy (povodně, vichřice, požáry) a opatření proti nim		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:		Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
vysvětlí pojem globalizace, uvědomuje si pozitivní a negativní dopady	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa		
uvede příklady globalizace			
zhodnotí rozmístění, strukturu, pohyb a dynamiku růstu světové populace na základě využití vybraných informačních zdrojů	Obyvatelstvo světa - vývoj počtu obyvatel na Zemi, rozmístění a hustota zalidnění; územní pohyb – migrace, lidské rasy, národy, jazyky, náboženství a kultura, lidská práva		
vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele			
uvede konkrétní příklady multikulturního soužití obyvatelstva			
vysvětlí vliv přírodních podmínek na rozmístění sídel a jejich funkci	Sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - rozmístění a funkce sídel, geografické znaky sídel, typy sídel, urbanizace, suburbanizace		
rozlišuje geografické znaky sídel			
porovnává typy sídel v jednotlivých částech světa			
zhodnotí výhody a nevýhody života ve městě a na vesnici			
objasní pojem urbanizace, suburbanizace			
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství	Světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně; společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí		
lokalizuje na mapách světové surovinové a energetické zdroje			
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit			
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí			
porovnává státy na základě podobných a odlišných znaků	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, správní členění, státní zřízení, politický systém; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
uvede názvy hlavních mezinárodních organizací	politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) EU, NATO, OSN, UNESCO, WHO, UNICEF		
zhodnotí význam mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů			
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry	přírodní a společenské prostředí, typy krajin, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)		
rozlišuje specifické znaky a funkce krajin			
uvádí na příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny			
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	globální ekologické a environmentální problémy lidstva, trvale udržitelný život a rozvoj, ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území přírody		
vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného rozvoje			
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	pohyb podle mapy a azimutu navigační systém GPS		
vysvětlí princip navigačního systému GPS			
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů		
uplatňuje zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		

5.15. Hudební výchova

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Je realizována nejen jako samostatný vyučovací předmět, ale i v rámci všech předmětů formou hudebních chviliek během celého vyučování. Tyto vstupy pozvedají klesající soustředěnost a aktivitu, vybízí k činorodé práci, plní často spojovací článek mezi náplní jednotlivých předmětů.

Vyučovací předmět **Hudební výchova** vede k vytváření kladného vztahu k hudbě, rozvíjení hudebnosti a pohybové kultury žáků, zprostředkovává poznání a chápání hudebního bohatství našich národů, kultivaci chování, estetickému a etickému citění a prožívání, rozvoji smyslového vnímání, probouzení hudebně-kulturních zájmů. Pomáhá orientovat se ve světě hudby, aktivovat žáky k vlastní hudební seberealizaci, využívá psychoaktivizačního a psychoterapeutického působení hudby na rozvoj osobnosti dítěte. Podněcuje, vytváří a kultivuje hudební sluch dětí, jejich zpěvní hlas, smysl pro rytmus, hudební pozornost, paměť, představivost a fantazii. Zajímavým doplněním jsou také návštěvy různých koncertů, pořádaných v našem městě.

Mimo rámec povinné hudební výchovy naše škola nabízí povinně volitelný předmět s hudebním zaměřením, který se realizuje v rámci disponibilní časové dotace v 6. – 9. ročnících.

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- **Vokální činnost**
- **Instrumentální činnost**
- **Hudebně pohybová činnost**
- **Poslechová činnost**

Konkrétní učivo je přiřazováno dle náročnosti do jedné ze tří vzdělávacích etap 1.-3., 4.-5. a 6.-9. ročník.

Do vzdělávacího obsahu předmětu nejsou začleněny tematické okruhy průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- rozvíjí sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, imitační, hudebně tvořivé, poslechové a pohybové činnosti - učí žáka pozorně a s porozuměním naslouchat skladbám většího rozsahu - vede žáka k orientaci ve zpěvnících a hudebních textech - učením textu písní rozvíjí slovní zásobu, posiluje paměť a zlepšuje výslovnost - podporuje a prohlubuje hlasovou hygienu, zásady správného dýchání, správné nasazení tónu - vysvětluje základy hudební terminologie, noty, vybrané znaky a symboly - seznamuje žáka s vybranými hudebními žánry, světoznámými hudebními skladateli a jejich díly - vede žáka k rozpoznávání vybraných hudebních nástrojů - využívá relaxačního účinku hudby k odbourání stresu
Kompetence k řešení problémů
- podporuje samostatnost při vyhledávání informací o hudbě, hudebních skladatelích a dílech (knihy, internet, hudební periodika, rozhlasové a televizní hudební pořady) - pracuje s různými hudebními nosiči - učitel vede žáka k rozlišování jednotlivé kvality tónů, rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - učitel vede žáka, aby rozpoznal v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišil hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální činnosti
Kompetence komunikativní
- motivuje žáka k vyjádření svých pocitů a prožitků při poslechu hudebního díla (verbálně, pohybově, graficky) - seznamuje žáka se zvukovou podobou cizích jazyků v písních jiných národů a etnik - integruje žáka do většinové společnosti prostřednictvím návštěv koncertů, divadelních představení a dalších kulturních akcí - rozбором písní vede k porozumění jejich obsahu - podchycuje a využívá zájmy, které si žák přináší z mimoškolního života (osobní nahrávky, pouštění hudby o přestávkách....) - učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
Kompetence sociální a personální
- učitel vede žáka ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby - učitel vede žáka k vzájemnému naslouchání - učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
Kompetence občanské
- učitel vede žáka ke kritickému myšlení nad obsahy textů písní a hudebních děl - učitel vede žáka, aby se podílel na hodnocení činností nebo jejich výsledků
Kompetence pracovní
- učitel vede žáky k užívání různých hudebních nástrojů - učitel vede žáka k dodržování dohodnutých pravidel, postupů a termínů

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	1. -3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rytmizace jednoduchých slovních spojení		
	rytmizace a melodizace říkadel		
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu)		
	intonační cvičení, rozezpívání		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Orffův instrumentář – bubínek, dřívka, tamburína, triangel, blok, činelky...		
	hra na Orffovy nástroje – doprovod písní		
	rytmická cvičení s využitím říkadel		
	rytmické hry – na ozvěnu, na otázku a odpověď		
POHYBOVÉ ČINNOSTI			
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taneční hry se zpěvem		
	pohybové a rytmické hry s říkadly a dětskými popěvkami		
	hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání)		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	kvality tónů – délka, síla, barva, výška		
	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj		
	pohyb melodie (vzestupná a sestupná)		
	interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		
rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	poslech instrumentální hudby v provedení souboru nástrojů, zvuky hudebních nástrojů – Orffův instrumentář		
	hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	hudební rytmus, realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		
	dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.		
	pěvecký a mluvní projev – dynamicky odlišený zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	instrumentální hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře		
	hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu)		
	hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď)		
	jednoduchá písňová forma a-b		
vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehery, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	hudební improvizace, tvorba předeher, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písni		
	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků		
	orientace v prostoru – utváření pohybové paměti		
	taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt		
ztvářňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace základní taneční kroky		
	základní taneční kroky		
	utváření pohybové činnosti		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby	hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	poslech lidových orchestrů, dechových orchestrů		
	rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny v hudebním proudu		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	sluchová, hlasová, dechová a řečová cvičení: rytmizace říkadel, pěvecký a mluvní projev – zpěv jednoduchých lidových i umělých písní, notový zápis – názvy not		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	rytmický doprovod písní, rytmizace na tělo, využití Orffova instrumentáře jako doprovod pro zpěv		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	poslech hudebních nástrojů – samostatných i skupiny, hudební dílo a jeho autor- poslech vybraných skladeb, rozdíl mezi vokální a instrumentální skladbou, poslech a seznámení se s různými hudebními styly a žánry		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	rytmizace na tělo, taneční kroky – vlastní vyjádření rytmu, taneční kroky - polka, valčík, pochod, mazurka		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, vícehlasý a jednohlasý zpěv, seznámení se s tóninou dur a moll, grafický záznam melodie a rytmu		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardu, flétny, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	poslech vybraných skladeb českých a světových autorů různých období, srovnání historické a současné hudby, jevištní formy hudebního díla – opera, opereta, muzikál		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	8. ročník
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, techniky vokálního projevu, intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů, intonační stupnice, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy, vyjadřování hudebních i nehmutebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace, seznámení se s tanci historických období		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	intonace a vokální improvizace, improvizace jednoduchých hudebních forem, orientace v notovém záznamu vokální skladby – složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby, výběr písní různých období, reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy, využití jiné hudební činnosti		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	vyjadřování hudebních i nehmelních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální, tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		
orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		
zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		

5.16. Výtvarná výchova

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu **Výtvarná výchova** je dán obsahem vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Vyučovací předmět napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu, vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci a toleranci, napomáhá utváření postojů a hodnot, má významný rehabilitační a relaxační charakter, přispívá ke kultivaci osobnosti žáků, dává prostor k uplatnění jeho tvořivých schopností a naplňuje přirozenou potřebu projevit se, rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat své emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky.

Výuka předmětu Výtvarná výchova probíhá ve všech ročnících.

Výuka probíhá většinou ve třídě, v letním období je možné pracovat na zahradě školy nebo ve volné přírodě.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	2	2	1	1	1	2	2	1	1

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- Výtvarné osvojování skutečnosti
- Dekorativní a prostorová práce
- Výtvarné umění a životní prostředí

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova:** Osobnostní rozvoj - kreativita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• nabízí žákovi možnosti opírat se při tvořivých činnostech o zkušenosti získané vnímáním, cítěním, prožíváním, představami a fantazií • vede žáka k hodnocení tvorby vlastní i jiné na základě porovnání v rámci třídy, školy
Kompetence k řešení problémů
• učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků • učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
Kompetence komunikativní
• učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků • učitel vede žáka ke komunikaci mezi žáky • učitel vede žáka ke srozumitelnému vyjadřování se jednoduchými větami k výtvarnému projevu
Kompetence sociální a personální
• rozvojem vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivosti, fantazie, intuice, invence obohacuje emocionální život žáka, kultivuje jeho projevy • žák respektuje pravidla práce v týmu
Kompetence občanské
• hodnocením díla a spojením s vlastními pocity, prožitky a představami vede žáka k vyhledávání podobností, shodností a odlišností různých kultur, jiných národů a etnik
Kompetence pracovní
• vede žáka k používání různých materiálů, pomůcek a nástrojů při tvořivých činnostech • učitel vede žáky k užívání různých výtvarných materiálů • učitel vede žáka k dodržování dohodnutých pravidel, postupů a termínů • učitel vede žáka k dodržování zásad bezpečnosti, hygieny práce a k práci podle daného pracovního postupu.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
rozpozná odlišnosti prvků	Rozvíjení smyslové citlivosti: Barvy základní a podvojně, barevný kontrast a harmonie Pojmenovávání jednotlivých vizuálně obrazných elementů (tvar, objem, kvalita a textura), jejich vztahu (podobnost, kontrast, struktura, rytmus) Rozlišování neobvyklých materiálů Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvaru, barvy, struktury Uplatňování subjektivity: Vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku, představivosti a fantazie Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Rozlišení vizuálně obrazných vyjádření, jejich výběr a uplatnění Aktivní práce s ilustrací Ověřování komunikačních účinků: Rozdíl mezi obsahem, který sám vkládá a obsahem uznávaným v širším sociálním kruhu. Vhodnost užití konkrétních obrazných znakových prostředků. Instalace výstavy. Vkus a nevkus v interiéru		OSV
rozpozná linii, tvar, objem, barvu, objekt			
vychází z vlastních zkušeností, vjemů, zážitků a představ			
znázorní své vlastní životní zkušenosti			
vnímá události různými smysly			
znázorňuje na základě svého pohybového a sluchového vnímání			
podle dosavadní zkušenosti porovnává odlišné interpretace různých vizuálně obrazných vyjádření			
podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření			

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření	Rozvíjení smyslové citlivosti: Uspořádání celků na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Kombinace a proměny prvků vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru Uplatnění subjektivity Pohyb těla a jeho umístění v prostoru Vnímání vizuálně obrazných vyjádření (vizuální, baltické, statické, dynamické) Vyjádření založené na fantazii Vyjádření založené na smyslovém vnímání Ověřování komunikačních účinků: Vyjádření se k tvorbě vlastní i ostatních Tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření Vizuálně obrazná vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje	OSV	
porovnává prvky na základě vztahů (světlost, kontrast, proporce aj.)			
kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku (prostorové a barevné vyjádření)			
zachycuje projevy vlastních životních zkušeností			
zachycuje vizuálně obrazná vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy			
uplatňuje vztah zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly			
rozliší reálný a duchovní prostor, zachytí prostorové a barevné vyjádření			
zobrazí realitu			
porovná různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a inspiruje se nimi			
samostatně vytváří, vybírá a upravuje vizuálně obrazná vyjádření, která zapojuje do komunikace v sociálních vztazích			

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
žák vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získávání osobitých výsledků	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy učí se rozpoznávat světlostní a barevné kvality, textury uspořádává a dává do vztahu prvky v ploše, objemu, prostoru, v čase ve statickém a dynamickém vyjádření hledá a uplatňuje podobnost, kontrast zátiší, přírodní objekty, perspektiva	OSV	
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání zkušeností vizuálních i zkušeností získaných dalšími smysly, k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě (sluchové, haptické, možná chuťové, zážitkové) uspořádání prostoru, rytmizace v ploše(dekorativní práce)		
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném VU a digitálních médiích -začíná se seznamovat v praxi s digitální a počítačovou grafikou, fotografií, videem a animací	je veden k vědomému vnímání, k odlišení od mediálních zdrojů, které vnímá mimoděk reflexe ostatních uměleckých druhů – foto,film, tisk, TV,hudba, dramatická tvorba, literatura, elektronická média osobní prožitky, grafika (monotyp, tisk z papírové a textilní koláže, protisk, linorit), ilustrace knížky		
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro osobité vyjádření, učí se porovnávat a hodnotit účinky vybraných děl a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě (8.-9.r.)		
ověřuje komunikační účinky svých prací, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci (6.-7.r.) ověřuje také komunikační účinky vybraných, upravených vizuálně obrazných vyjádření (8.-9.r.)	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, jeho proměny v historii		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
	vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti (8.-9.r.)		
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku a v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu(8.-9.r.)	Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn lidská postava, portrét spolužáka, modelování postavy		

5.17. Výchova ke zdraví

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci, dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích. Učí se základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě.

Obsah vzdělávací oblasti se realizuje ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta **Zdravotní tělesná výchova**.

Vzdělávací předmět **Výchova ke zdraví** navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a **Člověk a svět práce**. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení.

Výuka je realizována ve třídě, odborných učebnách a také ve volné přírodě.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina se začleňováním projektového vyučování a průřezových témat a také besed, exkurzí a videopořadů.

Tento předmět má jednododinovou týdenní dotaci v osmém a devátém ročníku.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	1

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- **Vztahy mezi lidmi a formy soužití**
- **Změny v životě člověka a jejich reflexe**
- **Zdraví způsob života a péče o zdraví**
- **Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**
- **Podpora zdraví**
- **Osobnostní a sociální rozvoj**

Konkrétní učivo je přiřazováno dle tématu do 8. a 9. ročníku.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Osobnostní a sociální výchova** - Osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace, sebeorganizace, Psychohygiena); Sociální rozvoj (mezilidské vztahy, poznávací schopnosti, komunikace); Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika)
- **Mediální výchova:** fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel použije všechny metody k tomu, aby vedl žáka k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
Kompetence k řešení problémů
• probouzí u žáků odvahu překonávat životní překážky a nenechat se odradit nezdarem
Kompetence komunikativní
• utvářením pozitivní atmosféry v pracovní skupině zmenšuje bariéru mezi sebou a žákem, odbourává jeho ostych a zábrany, vybízí jej k rozhovoru o vzniklých problémech
Kompetence sociální a personální
• učitel vede žáka k vzájemné spolupráci v týmu a tím i posílení vlastního já
Kompetence občanské
• vlastním příkladem motivuje žáky ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení • -pozitivními příklady žákům dokazuje důležitost rodiny jako instituce, která vychovává děti, a je proto nenahraditelná a nezastupitelná
Kompetence pracovní
• postupně a přiměřeně vysvětluje zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí a dbát na jejich dodržování

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy ve dvojici -kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy	OSV	
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity -rodina, postavení v rodině, práva a povinnosti v rodině, komunikace v rodině, mezi vrstevníky		
vysvětlí pojem domov, vysvětlí pojem harmonických vztahů v rodině			
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvodí z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví -zásady zdravého stravování -pitný režim -vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví -specifické druhy výživy, sestavování jídelníčku -poruchy příjmu potravy Tělesná a duševní hygiena, denní režim -zásady osobní, intimní a duševní hygieny -vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit -význam pohybu pro zdraví		
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Podpora zdraví a jeho formy -základní lidské potřeby a jejich hierarchie -prevence a intervence -odpovědnost jedince za zdraví -podpora zdravého životního stylu -programy podpory zdraví		
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližšího okolí			
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá pomoc			
dává do souvislosti složení stravy a	OSOBNOSTÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky vysvětluje na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví		Sebepoznání a sebepojetí -vztah k sobě samému, k druhým lidem -zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vlastní identity Psychohygiena -tělesná a duševní hygiena -stres, zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	
projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Ochrana člověka za mimořádných událostí -klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování -základní úkoly ochrany obyvatelstva -evakuace -prevence vzniku mimořádných událostí Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví -bezpečné prostředí ve škole -bezpečnost v dopravě, postup v případě nehody, tísňové volání -ochrana zdraví při různých činnostech Autodestruktivní závislost -alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky, těžké životní situace a jejich zvládání	
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytuje adekvátní pomoc			
uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojené se zneužíváním návykových látek a uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s rizikovým chováním ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým			

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonává únavu a předchází stresovým situacím vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Stres a jeho vztah ke zdraví -duševní hygiena, kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Manipulativní reklama a informace -reklamní vlivy, působení sekt Seberegulace a sebeorganizace činností a chování -sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání a zvládání problémových situací -stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení -zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností při řešení problémů v mezilidských vztazích Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita -šikana a jiné projevy násilí -kriminalita mládeže Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace -přijímání názorů druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, -vedení dialogu -efektivní a asertivní komunikace -dopad vlastního chování a jednání	OSV
			MeV
respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Dětství, puberta, dospívání -tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví -sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Ochrana před přenosnými chorobami	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
	-přenos nákazy, prevence -přenosné krví a sexuálním kontaktem		

5.18. Tělesná výchova

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Důraz je kladen na všestranný zdravotní a fyzický rozvoj žáka. Vede žáky k radosti z pohybu a ke zdravému životnímu stylu. Jsou zařazovány také prvky zdravotní tělesné výchovy s ohledem na častý výskyt svalových dysbalancí a špatného držení těla u většiny žáků.

Výuka probíhá v tělocvičně, posilovně, ve třídě, na hřišti, v přírodě, popř. na jiných sportovištích dle charakteru tematického celku.

Tělesná výchova probíhá do 5. ročníku koedukovaně, od 6. ročníku je zpravidla dělená na oddělení chlapců a dívek.

Při některých činnostech je i na 2. stupni výuka koedukovaná (lyžování, turistika).

Výuka **plavání** je realizována v plaveckém kurzu pro žáky 1. stupně v celkovém rozsahu 40 vyučovacích hodin. Podle organizačních možností školy se kurzu mohou zúčastnit i žáci jiných ročníků.

Turistika je realizována formou kondičních vycházek do přírody a turistických výletů

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	3	3	3	3	3	2	2	2	2

U žáků s podpůrným opatřením od třetího stupně může být na základě doporučení školského poradenského zařízení nahrazen další cizí jazyk jiným vzdělávacím obsahem. Týdenní hodinová dotace se od 6. do 9. ročníku zvyšuje o 1 hodinu na 3 vyučovací hodiny.

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

- činnosti ovlivňující zdraví
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- činnosti podporující pohybové učení
- zdravotní tělesná výchova

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- **Multikulturní výchova-** Lidské vztahy
- **Osobnostní a sociální výchova-** Sociální rozvoj (Spolupráce, soutěživost); Osobnostní rozvoj (Psychohygiena)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel použije všechny metody k tomu, aby vedl žáka k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
Kompetence komunikativní
• učitel seznamuje žáka se smluvenými povely a signály v TV, tak aby na ně v rámci možností reagoval • učitel zadává úlohy rozvíjející žákovu komunikaci a pohyblivost v TV
Kompetence sociální a personální
• učitel vede žáka k vzájemné spolupráci v týmu a tím i posílení vlastního já
Kompetence občanské
• učitel napomáhá aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných akcí ve škole i v obci

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	1.- 3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim Příprava organismu před pohybovou činností Průpravná cvičení Kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Koordinační cvičení Relaxace a zklidnění po zátěži	OSV	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin, s využitím tradičního i netradičního náčiní a náradí, motivační a napodobivé hry Základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním i na náradí Rytmická a kondiční cvičení – jednoduché rytmičné formy cvičení, jednoduché tanečky, hudebně-pohybové chvilky Základy estetického pohybu Základy atletiky – průpravné atletické činnosti – běh, skok Základy sportovních her- průpravné hry, základy manipulace s míčem, pálkou, či jiným herním náčiním Turistika a pobyt v přírodě – chůze v terénu Zimní hry a sporty – bezpečnost při jízdě na bobech		
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Činnosti podporující pohybové učení Pravidla osvojovaných pohybových činností – her a soutěžích Zásady jednání a chování při společném cvičení Měření a posuzování pohybových dovedností – základní pohybové testy, měření výkonů		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	1.- 3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Základní příprava organismu před pohybovou aktivitou – protahovací a napínací cviky, dechová cvičení Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru a přilehlých prostor Bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek		
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace v tělesné výchově Smluvené signály a povely Základní pojmy	OSV	

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	4. - 5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti		Pohybové činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Každodenní pohybové činnosti Příprava organismu před pohybovou činností Uklidnění po zátěži Napínací a protahovací cvičení Cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinace pohybu	OSV
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		Zdravotně zaměřené činnosti Orientace v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity Pohybová tvořivost Základy gymnastiky Průpravná cvičení Akrobacie Cvičení s náčiním a na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem Základy estetického pohybu Vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance Průpravné úpoly Přetahy a přetlaky Základy atletiky Rychlý běh Skok do dálky nebo výšky Hod míčkem Základy sportovních her Manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající hmotnosti či velikosti Herní činnosti – spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů Plavání	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	4. - 5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
	Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Základní plavecké dovednosti Turistika a pobyt v přírodě Přesun do terénu Chůze v terénu Ochrana přírody Zimní sporty a hry		
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru Bezpečnost v šatnách a umývárkách Bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek První pomoc v podmínkách tělesné výchovy		
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Sebepoznávání a sebepojetí Zvládání projevů svých individuálních povahových vlastností Učení se argumentovat, přiměřeně se prosazovat a přistoupit na argumenty jiných		
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání a chování Komunikace s ostatními v kolektivu Schopnost empatie, vnímání a tolerance odlišností Fair play Olympijské ideály a symboly		
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v tělesné výchově Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Smluvené povely a signály	OSV	
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Hry, závody, soutěže		
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností Měření výkonů Základní pohybové testy		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	4. - 5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech Vyhledávání důležitých informací o sportu		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	-začlenění pohybových aktivit do denního režimu -vhodné pohybové aktivity rekreační či soutěžní	OSV	
přijímá s porozuměním doporučení o vhodnosti pravidelných pohybových činností a s konkrétním účelem	-rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost -správné zapojení dechu -správné držení těla, zvyšování kloubních rozsahů		
zjišťuje svou tělesnou zdatnost, usiluje o její zlepšení, na základě různých testů a ukazatelů z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	-hygiena při pohybových činnostech		
připraví se na pohybovou činnost, dodržuje posloupnost přípravy, rozezná její význam pro zdravý rozvoj organismu, ukončí ji ve shodě s hlavní činností	-tvorba zásobníku průpravných, kompenzačních, protahovacích, vyrovnávacích, relaxačních a dalších cvičení pro úvodní a závěrečnou část hodiny		
napodobí a pojmenuje základní cviky vhodné pro určitou pohybovou činnost	-vedení části hodin žáky -prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
provádí kompenzační cvičení a další pohybové činnosti vhodné pro úvod a závěr cvičební jednotky			
aktivně odmítá drogy a jiné škodliviny, zdůvodní jejich škodlivý vliv na zdraví člověka	-drogy a jiné škodliviny (doping, anabolika)		
na pokyn či upozornění upraví svůj pohybový režim v závislosti na znečištěném ovzduší	-reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit -vhodné a bezpečné chování na sportovních akcích konaných ve škole a mimo školu		
dbá pokynů osob nesoucích za žáka odpovědnost	-zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí		
dodržuje zásady vhodného a bezpečného chování, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			
popíše zásady poskytnutí předlékařské pomoci při úrazu (od 8. ročníku)	-zásady poskytnutí předlékařské pomoci při úrazu (od 8. ročníku)		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity Gymnastika -akrobacie -kotoul vpřed a vzad, letmo, vázaný kotoul vpřed a vzad -sestavení a provedení v souladu s individuálními předpoklady sestavy s minimálně 5 prvky (od 8. ročníku) -improvizace na hudební předlohu -stoj na rukou se záchranou -přemet stranou se záchranou -přeskoky -přeskok přes kozu v základní výšce -cvičení s náčiním a na nářadí -šplh na laně a tyči -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -tanec -krátká gymnastická sestava (od 8. ročníku) Úpoly -význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -přetahy, přetlaky, úpolové odpory	
jedná v duchu fair play, má radost ze hry, ne z prohry jiného		Sportovní hry -herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost Basketbal – správný postoj při přehrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, obranný pohyb, od 8. ročníku – útok, obrana, střelba z dálky, uvolňování hráče s míčem i bez, postupný útok, rychlý protiútok, zónová osobní obrana po celém hřišti Přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, smeč jedno i obouruč Volejbal–nácvič přihrávek vrchem, odbíjení spodem, od 8. ročníku –	
rozliší a vysvětlí základní rozdíly mezi druhy sportovních her			
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			
rozlišuje základní herní činnosti jednotlivce – obranné, útočné, kombinace a uplatňuje je ve hře			
dodržuje taktiku doporučenou učitelem, od 8. ročníku navrhne taktiku			
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			
ovládá základní pravidla vybíjené, košíkové, přehazované, odbíjené a vybraných doplňkových sportovních her a uplatňuje je ve hře			

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		příhrávky vrchem i spodem přes síť, podání a jeho příjem spodem i vrchem, nácvik útoku po příhrávce, blokování smeče Doplňkové sporty, hry – minikopaná, stolní tenis, florbal	
podílí se na vedení a rozhodování zápasu		-organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování	
provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání			
řídí se základními startovacími povely		Atletika -atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou)	
užívá základní techniky a aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti		-nízký a vysoký start -rychlé běhy na krátkou trať, vytrvalý běh na dráze (dle možnosti školy) i v terénu	
rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty		-štafetový běh -překážkový běh -hody granátem a kriketovým míčkem	
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		-skok do dálky -statistická zjištění – měření délky, rychlosti, výšky (práce se stopkami, pásmem)	
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí, sportovišti, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost		Turistika a pobyt v přírodě -přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty -chůze se zátěží i v mírně náročném terénu -ochrana přírody -dokumentace z turistické akce -orientace -ukrytí	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		-tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	-pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží -historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus		MkV

5.19. Pracovní vyučování

Charakteristika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**. Vyučovací předmět **Pracovní vyučování** je zaměřen na rozvoj jemné a hrubé motoriky, vytváření pracovních dovedností a návyků. Cíleně vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti. Žáci získávají zákl. vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech. Učí se správně organizovat svou práci, udržovat pořádek na pracovišti a dbát hygienických a bezpečnostních pravidel. Osvojují si kulturní návyky.

Výuka probíhá podle vyučovaného tematického celku ve třídě, ve školní kuchyňce, v dřevodílně, v kovodílně, v šicí dílně, v počítačové učebně, na školní zahradě, ale i mimo budovu školy.

Na 1. stupni probíhá výuka společně. Na 2. stupni probíhá výuka chlapců a dívek zpravidla odděleně a v jiném obsahovém poměru.

Vyučovací předmět Pracovní vyučování se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Týdenní hodinová dotace	1	2	2	1	1	3	3	3	3

U žáků s podpůrným opatřením od třetího stupně může být na základě doporučení školského poradenského zařízení nahrazen další cizí jazyk jiným vzdělávacím obsahem. Týdenní hodinová dotace se v 8. a 9. ročníku zvyšuje o 1 hodinu na 4 vyučovací hodiny.

Vzdělávací obsah je členěn do tematických okruhů:

1. stupeň	2. stupeň
- Práce s drobným materiálem - Konstrukční činnosti - Pěstelské práce - Příprava pokrmů	- Práce s technickými materiály - Provoz a údržba domácnosti - Příprava pokrmů - Využití digitálních technologií - Svět práce

Výběr a způsob realizace jednotlivých tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků. Tematický okruh Svět práce je určen pro žáky 8. a 9. ročníku.

Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova** - Osobnostní rozvoj (Kreativita), Sociální rozvoj (Spolupráce, Soutěživost)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
• učitel podněcuje fantazii žáků a jejich tvořivost • orientuje žáky na učení pro život, vhodně motivuje příklady ze života
Kompetence k řešení problémů
• uplatňuje u žáků prvky logického myšlení, sebehodnocení a hodnocení jiných
Kompetence komunikativní
• zapojuje žáky do organizování školních akcí, vede je k samostatnému projevu • podporuje dialog mezi učitelem a žákem, vede žáky ke kooperativní práci
Kompetence občanské
• organizuje pro žáky exkurze do různých institucí a podniků
Kompetence pracovní
• osobním příkladem vytváří u žáků představu o správném přístupu k práci • soustavně buduje základní pracovní dovednosti a návyky • vytváří výrobky k uplatnění v každodenním životě, tak žáky motivuje k přesné a pečlivé práci • vede žáky k sestavování prac. postupů, k volbě vhodných pomůcek, čtení techn. nákrešů a řešení problémových úkolů • žáky vede k dodržování BOZP, PO a hygieny • organizuje práci ve skupinách i individuálně • uplatňuje u žáků sebehodnocení i hodnocení práce ostatních • uplatňuje cílený proces profesionální orientace

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Práce s drobným materiálem - Papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, vata, přírodniny, modelovací hmota, folie - Kombinace různorodého materiálu - Přírodní a umělý materiál a jeho rozlišení Praktické činnosti: - Třídění, obkreslování, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, lisování, spojování, propichování, navlékání, svazování, lepení, dotváření, tvarování, dírkování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování, šití aj. Nácvik šití na kartonu - Přední steh, přišívání knoflíků (2 dírky) - Navlékání jehly, uzlík Modelovací hmota - Praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování - Práce s modelovací hmotou, vlastnosti různých modelovacích hmot Vytváření základních tvarů - Koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů - Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožík, jehla, špachtle) - Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace a bezpečnost práce	OSV	
vytváří jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů			
pracuje podle slovního návodu a předlohy			
udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.)			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice - Plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice tyčinkové, stavebnice umělohmotné (Včelka, Combina, Plastik), dřevěné stavebnice, mozaiky (plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) - Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků		
umí provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž			
pracuje podle slovního návodu a předlohy			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	Pěstování pokojových rostlin - Podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování, ošetření rostlin proti škůdcům Práce s klícidlem - Pěstování rostlin ze semen – hrách setý, fazole, řeřicha - Životní podmínky rostlin – světlo, teplo, voda, vzduch, živiny Sběr kaštanů a žaludů Vycházky - Do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě		
pečuje o nenáročné rostliny			
zná význam péče o zvěř v zimě			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- Seznámení se základním vybavením kuchyně - Nákup a uskladnění potravin v domácnosti - Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, vajíčková pomazánka, chléb - Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Zásady hygieny v kuchyni - Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni		
zná základní vybavení kuchyně			
upraví stůl pro jednoduché stolování			
chová se vhodně při stolování			
umí s dopomocí učitele připravit jednoduchou svačinu			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	- Praktické činnosti: lepení, stříhání, ohýbání, navlékání, spojování - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce: zvládá steh přední, zadní, přišije knoflík, poutko, háček - Zpracovávání vybraných materiálů (papír, modelovací hmota, textil, přírodniny, karton, drát, folie apod.) - Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití - Lidové zvyky, tradice, řemesla: pletení pomlázky, zdobení kraslic (vyrývání) - Využije přírodniny a přírodní materiály pro jednoduchou ozdobu		OSV
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu			
využívá při tvořivých činnostech s různorodým materiálem vlastní fantazii			
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			
udrhuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- Sestavování modelů a konstrukčních stavebnic - Seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (viz. Stavebnice Merkur) - Montáž a demontáž jednoduchých předmětů - Práce s návodem, předlohou		
zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek			
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž			
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu			
udrhuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu			
užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	- Květiny – jejich ošetřování (kypření, plení, zalévání, přihnojování), přesazování - Ovoce, zelenina, okopaniny – pozorování klíčení rostlin - Herbář - Sklizeň a skladování užitkových rostlin - Půda – zpracování půdy na podzim a na jaře - Vycházky a exkurze – sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování - Péče o životní prostředí - Zásady bezpečné práce při práci s rostlinami		
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování			
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
uvede základní vybavení kuchyně	- Základní vybavení kuchyně - Potraviny – jejich výběr, nákup, skladování - Příprava jednoduchých pokrmů – pomazánky, saláty aj. - Racionální a zdravá výživa - Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni - Hygiena v provozu domácnosti – úklid v kuchyni (mytí a utírání nádobí) - Zdravověda – ošetření drobného poranění, lékárnička		
připraví samostatně jednoduchý pokrm			
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování			
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni			
uplatňuje zásady správné výživy			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity); pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování; jednoduché pracovní operace a postupy; organizace práce, důležité technologické postupy; technické náčrty a výkresy, technické informace, návody; úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, řemesla a tradice	OSV	
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí			
Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost			
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku			
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu			
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	finance a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba; bezpečnost a ekonomika provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem;		
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů			
správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu			
dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu; potraviny – výběr, nákup, skupiny potravin, způsoby konzervace, sestavování jídelníčku; příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy; úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	EV	
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy			
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti			
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni			
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			
Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony; digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování; počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC); mobilní služby – operátoři, tarify;	MV	
Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení			
Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava			
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením			
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
SVĚT PRÁCE			
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce; volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb; možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace o dalším vzdělávání a poradenské služby; zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru; podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání;		OSV
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy			
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání			
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce			

6. Předměty speciálně pedagogické péče

6.1. Řečová a komunikační výchova

Charakteristika

Předmět speciálně pedagogické péče - **Řečová a komunikační výchova** se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání.

Vzhledem k individuálně variabilním schopnostem je nezbytné rozvíjení a budování řeči přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků.

Předmět speciálně pedagogické péče Řečová a komunikační výchova je vyučován v rámci disponibilní časové dotace ve vyučovacím předmětu Český jazyk na 1. i 2. stupni. Hodnocení výsledků vzdělávání je součástí hodnocení vyučovacího předmětu Český jazyk.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení řečových schopností a myšlení
- srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích
- dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů
- zvládnutí orientace v jednoduchých textech různého zaměření
- získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět speciálně pedagogické péče	Řečová a komunikační výchova	Ročník:	1.-5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
snaží se o správnou a zřetelnou výslovnost	dechová, hlasová a artikulační cvičení rozvoj smyslového vnímání a motoriky		
snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek	výslovnost, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu, intonace, rytmizace		
odpoví na otázky slovem, větou	rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích		
zvládá slovní formy společenského styku (pozdrav, prosba, poděkování)	rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích		
snaží se porozumět pokynům přiměřeně složitým	rozvoj komunikace jako prostředek orientace v sociálních situacích		
reprodukuje jednoduché říkanky a básničky	přednes, vyprávění (říkanky, krátké básničky, popisy obrázků, rozšiřování slovní zásoby		
popíše jednoduché obrázky, osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek	přednes, vyprávění (říkanky, krátké básničky, popisy obrázků, rozšiřování slovní zásoby		
dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	poslech předčítaného textu		
reprodukuje krátký text podle otázek	reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky, jednoduché příběhy)		
reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy	reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky jednoduché příběhy)		
vypráví zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle otázek	reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky jednoduché příběhy)		
vypráví jednoduchý příběh podle obrázku	reprodukce a dramatizace (říkanky, básničky jednoduché příběhy)		
dramatizuje jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	modelové komunikační situace		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Předmět speciálně pedagogické péče	Řečová a komunikační výchova	Ročník:	6.-9
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
popíše děje, jevy a osoby na obrázcích	rozšiřování slovní zásoby		
vypráví vlastní zážitky, popíše své pocity	rozšiřování slovní zásoby		
dosáhne širší slovní zásoby	rozšiřování slovní zásoby		
dbá na kulturu mluveného projevu	základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace		
používá věty se správnými gramatickými strukturami	základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace		
snaží se o nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek	základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace		
dosáhne srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snaží se o zřetelnou výslovnost	edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu		
vypráví vlastní zážitky a popíše své pocity	edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu		
převypráví vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu		
komunikuje vhodně v běžných situacích a zvládá základní pravidla komunikace	základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí ; modelové komunikační situace		
dramatizuje jednoduchý příběh nebo pohádku	mimojazykové prostředky řeči - mimika, gesta		
seznamuje se s knihovnou a jejími odděleními	prohlubování čtenářských dovedností a zájmu o četbu		

6.2. Zdravotní tělesná výchova

Charakteristika

Předmět speciálně pedagogické péče **Zdravotní tělesná výchova (ZTV)** se zřizuje pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem. Prvky ZTV jsou preventivně využívány i v povinné TV.

Specifické úkoly zdravotní tělesné výchovy vycházejí ze základních charakteristik zdravotního oslabení žáků. Obsah je vždy upravován vzhledem k míře a druhu zdravotního oslabení a má ozdravný účinek.

Cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Speciální cvičení jsou rozdělena podle typů zdravotního oslabení::

- A – oslabení podpůrně pohybového aparátu
- B – oslabení vnitřních orgánů
- C – oslabení nervových a smyslových funkcí

Předmět speciálně pedagogické péče Zdravotní tělesná výchova je vyučován v rámci disponibilní časové dotace ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova na 1. i 2. stupni. Hodnocení výsledků vzdělávání je součástí hodnocení vyučovacího předmětu Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Předmět speciálně pedagogické péče	Zdravotní tělesná výchova	Ročník:	1.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti Pravidelně provádí zdravotní tělesné cvičení Uplatňuje zásady před a po pohybové aktivitě Aktivně vstupuje do svého pohybového režimu, některé činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - Vyšetření podpůrně pohybového systému a korigovat či předcházet patologickým jevům tohoto systému ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ - Základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - Základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp - A Oslabení podpůrně pohybového systému A 1 Poruchy funkce svalových skupin A 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení A 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do strany A 4 Poruchy stavby dolních končetin Cvičení zaměřená na: - Správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehien - Zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech - Spinální cvičení - Posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžďových, stehenních, lýtkových a trupu, zvýšení kloubní pohyblivosti a		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Předmět speciálně pedagogické péče	Zdravotní tělesná výchova	Ročník:	1.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
	rozsaahu pohybu - Uvolňování páteře - Rotační cvičení - Správný dýchačí stereotyp - B Oslabení vnitřních orgánů B 1 Oslabení oběhového a dýchačího systému B 2 Oslabení endokrinního systému B 3 Obezita B 4 Oslabení vnitřních orgánů Cvičení zaměřená na: - Protážení a posílení svalstva – viz skupina A - Rozvoj hlavních a pomocných dýchačích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýhání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchačího a pohybového rytmu - Rovnovážná a koordinační cvičení - C Oslabení smyslových a nervových funkcí C 1 Oslabení zraku C 2 Oslabení sluchu C 3 Neuropsychická onemocnění Cvičení zaměřená na: - Vyrovnávání svalové nerovnováhy – viz skupina A - Vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchačího systému - Rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů - Sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu - Orientaci v prostoru - Zrakovou lokalizaci - U neuropsychických onemocnění je třeba omezení zvažovat individuálně VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy - S přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

7. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru.

Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření od třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením.

7.1. Český jazyk

Vzdělávací oblast:		JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
Vyučovací předmět:		Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
rozumí pokynům přiměřené složitosti	praktické naslouchání orientace v budově školy znát svého vyučujícího a spolužáky orientace na ploše porovnávat podobné obrázky hledat rozdíly		OSV
dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) cvičení pro rozvoj fonemického sluchu diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání		
čte jednoduché texty	čtení obrázků zleva doprava, grafické znázornění slova a věty vyvozování samohlásek a písmen malých i velkých (a, e, i, o, u, y), samohlásky krátké, dlouhé, a, i jako spojky vyvozování souhlásek a písmen malých i velkých (m, l, v, t, s, j) analyticko-syntetické činnosti čtení otevřených slabik, analyticko-syntetické cvičení čtení slov s otevřenými slabikami, jednoduchých vět zpočátku doplňených obrázky orientace ve čteném textu psací písmo - písmena, slabiky, slova, věty		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
píše některá písmena a číslice	motivované přípravné cviky spojené s jednoduchými říkankami grafomotorická cvičení; uvolňovací cviky technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev psaní slov, opis opis a přepis slabik, dvojslabičných slov		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje písmena malé a velké abecedy	vyvození hlásek a písmen AEIOU, MLVSTJ		OSV
odlišuje délku samohlásek	výslovnost samohlásek		
tvoří slabiky	analyticko-syntetická cvičení		
rozliší slabiky a hlásky	členění slova na hlásky a slabiky		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	zážitkové naslouchání		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
rozumí pokynům přiměřené složitosti	praktické naslouchání, koncentrační cvičení cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání orientace ve čteném textu orientace na ploše, hledat rozdíly porovnávat podobné obrázky tvoření jednoduchých vět	OSV	
dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) edukace a reedukace řeči vypravování, popis základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)		
čte jednoduché texty	čtení obrázků zleva doprava, slabik, slov, jednoduchých vět diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání cvičení pro rozvoj fonemického sluchu diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání orientace v krátkém textu čtení psacího písma		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		
píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky	psaní – rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev, automatizace písemného projevu, plynulé psaní		
dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost opisuje a přepisuje krátké věty	psaní slov, opis opis a přepis slabik, dvojslabičných slov		
převádí slova z mluvené do psané podoby	psaní písmen, slabik, slov, vět, číslic i podle nápodoby		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje písmena malé a velké abecedy	vyvození hlásek a písmen	OSV	
rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	výslovnost samohlásek zvuková stránka jazyka, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		
tvoří slabiky	analyticko-syntetická cvičení		
rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	členění slova na hlásky a slabiky, tvoření jednoduchých vět slovní zásoba a tvoření slov, význam slov		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	přednes – říkanky a krátké básničky poslech literárních textů zážitkové naslouchání		
reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých textů udržuje pozornost	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod zážitkové naslouchání		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
rozumí pokynům přiměřené složitosti	praktické naslouchání, koncentrační cvičení cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání tvoření jednoduchých vět	OSV	
dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) edukace a reedukace řeči vypravování, popis základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)		
čte s porozuměním jednoduché texty	čtení slabik, slov, jednoduchých vět, nácvik tichého čtení diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání cvičení pro rozvoj fonemického sluchu diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání orientace v krátkém textu čtení psacího písma		
zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		
píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky	psaní – rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev, automatizace písemného projevu, plynulé psaní		
dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost opisuje a přepisuje krátké věty	psaní slov, opis opis a přepis slabik, dvojslabičných slov a jednoduchých vět, krátkého tištěného textu		
převádí slova z mluvené do psané podoby	psaní písmen, slabik, slov, vět, číslic i podle nápovědy		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
rozlišuje písmena malé a velké abecedy	vyvození hlásek a písmen	OSV	
rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	výslovnost samohlásek zvuková stránka jazyka, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		
tvoří slabiky	analyticko-syntetická cvičení čtení a psaní slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, di, ti, ni, dy, ty, ny		
rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	členění slova na hlásky a slabiky, tvoření jednoduchých vět slovní zásoba a tvoření slov, význam slov modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)		
píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	pravopis, krátké věty, vlastní jména		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	přednes – říkanky a krátké básničky poslech literárních textů zážitkové naslouchání		
reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	čtení – diferenciační cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení slov, jednoduchých vět tvoření jednoduchých vět Naslouchání –koncentrační cvičení	OSV	
má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	tvoření jednoduchých vět, rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby tiché čtení Vypravování, popis naslouchání – koncentrační cvičení		
v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace) základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače mimojazykové prostředky řeči		
popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	vypravování, popis, procvičování mluveného i písemného projevu		
opisuje a přepisuje jednoduché texty	psaní – psaní slov, vět, krátkých textů, číslic i podle nápodoby opis psacího písma, přepis tištěného textu		
píše správně a přehledně jednoduchá sdělení píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy	základní hygienické návyky při psaní, technika psaní – automatizace psacího pohybu, plynulé psaní slov technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev, automatizace úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy		
částečně ovládá hůlkové písmo, tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně	zábavná cvičení na nácvik hůlkového písma nácvik dialogu formy společenského styku – pozdrav, poděkování, prosby, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, krátký dopis, vzkaz		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	věta, věta jednoduchá a souvětí pořádek slov ve větě druhy vět		OSV
určuje samohlásky a souhlásky	sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, rozlišování délky samohlásek určování samohlásek a souhlásek		
ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik	slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny pravopis slabik di, ti, ni, dy, ty, ny a jejich doplňování ve slovech		
správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě	Učí se psát správně slova s uvedenými skupinami		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
dramatizuje jednoduchý příběh	poslech literárních textů zážitkové naslouchání pravidla sestavení osnovy - členění příběhu dramatizace jednoduchého příběhu – vyprávění s přímou řečí		
čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	čtení s porozuměním tiché čtení pravidla sestavení osnovy - členění příběhu dodržování časové posloupnosti		
vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	tvořivé činnosti s příběhem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		
rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	základní literární pojmy, literární druhy a žánry: říkanka, rozpočítadlo, báseň, hádanka, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		
ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	návčik tichého čtení s porozuměním		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	čtení – diferenciační cvičení na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení slov, jednoduchých vět věcné čtení – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova tvoření jednoduchých vět orientace v krátkém textu		OSV MeV
má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	tvoření jednoduchých vět, rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby tiché čtení orientace ve čteném textu naslouchání – koncentrační cvičení		
v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmižace) vyjadřování závislé na komunikační situaci - . komunikační žánry, komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu), střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování mimojazykové prostředky řeči		
popíše jednoduché předměty, činnosti a děje	vypravování, popis; edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonetického sluchu		
opisuje a přepisuje jednoduché texty	psaní – psaní slov, vět, číslic i podle nápovědy, opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu technika psaní – úhledný, čitelný písemný projev, automatizace písemného projevu, plynulé psaní		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
píše správně a přehledně jednoduchá sdělení píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy		opis a přepis slabik, dvojslabičných slov a jednoduchých vět, krátkého tištěného textu formy společenského styku – pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, blahopřání, adresa, dopis psaní písmen, slabik, slov, vět, číslic i podle nápovědy úprava – nadpis, okraje, vzdálenost mezi písmeny a slovy	
ovládá hůlkové písmo, tvoří jednoduché otázky a odpovídá na ně		zábavná cvičení na nácvik hůlkového písma nácvik dialogu	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
pozná podstatná jména a slovesa		tvorosloví – slovní druhy (podstatná jména a slovesa), jejich vyhledávání, tvary slov	OSV
dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího		věta, věta jednoduchá a souvětí základní skladební dvojice pořádek slov ve větě druhy vět, tvoření vět	
určuje samohlásky a souhlásky		sluchové rozlišení hlásek výslovnost samohlásek, rozlišování délek samohlásek určování samohlásek a souhlásek	
rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik		dělení souhlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	
správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě		píše a vyslovuje správně slova s uvedenými skupinami zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky		výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova	
seřadí slova podle abecedy		abeceda, abecední řazení	

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
dramatizuje jednoduchý příběh	poslech a čtení literárních textů zážitkové naslouchání pravidla sestavení osnovy - členění příběhu dramatizace jednoduchého příběhu – vyprávění s přímou řečí		
čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy	čtení s porozuměním tiché čtení pravidla sestavení osnovy - členění příběhu dodržování časové posloupnosti		
vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	tvořivé činnosti s příběhem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		
rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného	základní literární pojmy, literární druhy a žánry: říkanka, rozpočítadlo, báseň, hádanka, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		
ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	návčik tichého čtení s porozuměním		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
umí reprodukovat text vypráví podle předem připravené jednoduché osnovy a písemně zpracuje zadané téma popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy čte plynule s porozuměním	reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy hlavní myšlenka krátkého díla sledování televizních a rozhlasových pořadů, návštěva divadelního a filmového představení - vyprávění shlednutého příběhu	OSV MeV	
komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	mluvený projev komunikace v běžných situacích, zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, otázky a odpovědi		
píše běžné písemnosti	písemný projev podle situace ve třídě zařazovat kratší časové úseky věnované nácviku správného psaní dbát na rovnoměrnou vzdálenost mezi písmeny ve slovech a mezer mezi slovy		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
zná slovní druhy orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Opakování učiva z předešlých ročníků nauka o slově tvoření slov, slovní základ, předpony tvarosloví seznámení se se slovními druhy podstatná jména - rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu	OSV	
zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	hláskosloví a pravopis ucelené řady vyjmenovaných slov zvládnutí pravopisu -y- uvnitř slova i ve slovech příbuzných vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
pozná osobní zájmena a časuje slovesa	tvarosloví osobní zájmena - pomoc při časování sloves časování sloves; osobní zájmena slovesa: osoba, číslo, čas; časování v přítomném čase		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
rozezná pohádky, pověsti a bajky	literární druhy a žánry poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury orientace v ději povídek a pověstí, bajek		
orientuje se v krátkém literárním textu, hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku	práce s textem charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka poslech a reprodukce soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou hlavní myšlenka krátkého díla		
umí ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení získá pozitivní vztah k literatuře	čtení uměleckých textů uvědomělé tiché čtení čtení vět s přirozenou intonací a přízvukem čtení vět podle smyslu reprodukce přečteného textu podle jednoduché osnovy sledování televizních a rozhlasových pořadů, návštěva divadelního a filmového představení - vyprávění shlednutého příběhu		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	mluvený projev komunikace v běžných situacích, zásady kultivovaného projevu, osobní komunikace, otázky a odpovědi slohový nácvik rozlišování jazykových prostředků spisovných a nespisovných	OSV	
ovládá koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka)	slohový nácvik formy společenského styku: telefonický rozhovor, vyplňování tiskopisů (poštovní poukázky, průvodky, podacího listu, dotazníku)		
umí reprodukovat text	mluvený projev reprodukování textů z četby slohový nácvik reprodukce a vyprávění textů podle kolektivně sestavené osnovy		
vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy	mluvený projev pokračování ve výcviku souvislých jazykových projevů písemné odpovědi na otázky slohový nácvik členění jazykového projevu na úvod, hlavní část a zakončení	MeV	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
zvládá pravopis slov s předponami a předložkami	nauka o slově tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis – dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, pravopis po obojetných souhláskách nauka o slově slovní základ, předpona, přípona pravopis slov s předponami od-, nad-, před-, bez-, roz-, vy/vý-, ob-, v výrazy s předložkami od, nad, pod, před, bez		
zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	tvarosloví vyjmenovaná slova a slova příbuzná		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
skloňuje podstatná jména	tvarosloví pádové otázky vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen osobní zájmena (Podstatná jména, pojmenování vlastností a činností, pojem skloňování podstatných jmen, pořadí pádů a pádové otázky, nácvik určení pádu podstatných jmen		
pozná a určí základní slovní druhy	tvarosloví základní slovní druhy		
zvládá pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	tvarosloví časování sloves slovesa, časování sloves v oznamovacím způsobu časů skladba základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého seznámení se základními větnými členy - podmět a přísudek shoda podmětu a přísudku - nácvik správného psaní koncovek přičestí minulého opakování poznatků z nižších ročníků závěrečné opakování		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
rozezná umělecké a naukové texty vyhledává potřebné informace v oblasti literatury	literární druhy a žánry poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury dramatizace, recitace literární výchova - pojmy báje, encyklopedie, slovník		
orientuje se v literárním textu, hledá a pokusí se najít hlavní myšlenku	práce s textem charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka		
umí ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	poslech a reprodukce soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou		
získá pozitivní vztah k literatuře	spojení čteného textu s ilustrací osvojení literatury poslechem		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	mluvený projev zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi	OSV	
ovládá koncepci a úpravu běžných písemností sestaví vlastní životopis a napíše žádost podle předlohy	písemný projev osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC) formy společenského styku pokračování ve výcviku psaní dopisu, vyplňování tiskopisů vyplnění jednoduchého dotazníku sestavení žádosti stručný životopis		
čte s porozuměním	slohový nácvik upevňování správného, plynulého čtení s porozuměním.		
popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy reprodukuje text	slohový nácvik popis (krajiny, osoby, pracovního postupu)		
vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma	slohový nácvik vypravování (ústní nebo písemné) podle připravené osnovy	MeV	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
zvládá pravopis slov s předponami a předložkami	nauka o slově tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis – bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách	OSV	
zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	tvarosloví vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
skloňuje podstatná jména a přídavná jména	tvarosloví pádové otázky podstatná jména - tvary podstatných jmen (ve kterých se často chybje), pravopis koncovek 1 a 4. pádu vzor pán, hrad, žena vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen přídavná jména - druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
zná osobní zájmena a časuje slovesa	tvarosloví časování sloves		
pozná a určí základní slovní druhy	tvarosloví slovní druhy osobní zájmena číslovky základní a řadové		
zná pravopis při shodě přísudku s podmětem	skladba základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek příčestí minulého		
rozezná větu jednoduchou od souvětí	skladba věta jednoduchá a souvětí - seznámení		
zvládá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	opakování poznatků z nižších ročníků		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
rozezná román, drama, muzikál	literární druhy a žánry poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury literární výchova - pojmy román, drama, muzikál		
orientuje se v literárním textu, hledá a najde hlavní myšlenku dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury čte s porozuměním	práce s textem charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka		
ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení získá pozitivní vztah k literatuře	poslech a reprodukce soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	mluvený projev zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry (projev, diskuse), osobní komunikace, otázky a odpovědi	OSV	
ovládá koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) sestaví vlastní životopis a napíše žádost podle předlohy	písemný projev osobní komunikace, dotazník, žádost, životopis, charakteristika, korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)		
čte plynule s porozuměním orientuje se v Pravidlech českého pravopisu reprodukuje text	prohlubování a upevňování učiva z nižších ročníků		
popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma	slohový nácvik formy společenského styku rozšířit o objednání jídla v restauraci, krátké příležitostné projevy, organizace, besedy (přivítání, zakončení) prohlubování a upevňování učiva z nižších ročníků	MeV	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
zvládá pravopis slov s předponami a předložkami rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	nauka o slově tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis – bje-bě, vje-vě, mně-mě, pravopis po obojetných souhláskách		
zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis	tvarosloví vyjmenovaná slova a slova příbuzná		
skloňuje podstatná jména a přídavná jména	tvarosloví pádové otázky vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen přídavná jména - druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem		
zná osobní zájmena a časuje slovesa	tvarosloví časování sloves osobní zájmena		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
pozná a určí základní slovní druhy (mimo částic a příslovců)	tvarosloví slovní druhy číslovky základní a řadové		
rozezná větu jednoduchou od souvětí	skladba věta jednoduchá a souvětí – seznámení		
zvládá pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem	skladba základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
rozezná román, drama, muzikál	literární druhy a žánry poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež, významní autoři české a světové literatury literární výchova - pojmy román, drama, divadelní hra, muzikál – srovnání s operetou		
orientuje se v literárním textu, hledá hlavní myšlenku vyhledá potřebné informace v oblasti literatury ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení čte s porozuměním	práce s textem charakteristika děje a jednajících postav příběhu, výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka		
získá pozitivní vztah k literatuře	poslech a reprodukce soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou		

7.2. Anglický jazyk

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Řečové dovednosti jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, představování, přivítání, souhlas a nesouhlas slovní zásoba k tematickým okruhům – barvy, čísla, rodina, škola, jídlo a nápoje, zvířata, části těla Poslech s porozuměním		
rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností			
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování			
pozdraví a poděkuje			
sdělí své jméno a věk			
vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Řečové dovednosti -jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, představování, přivítání, souhlas a nesouhlas -základní výslovnostní návyky -vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -slovní zásoba k tematickým okruhům – barvy, čísla, rodina, škola, jídlo a nápoje, zvířata, části těla		
rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Poslech s porozuměním		
rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování			
pozdraví a poděkuje	Mluvení		
sdělí své jméno a věk			
vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení s porozuměním		
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	Psaní		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Řečové dovednosti -jednoduchá sdělení – pozdravy, poděkování, představování, přivítání, souhlas a nesouhlas -základní výslovnostní návyky -vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov -slovní zásoba k tematickým okruhům – barvy, čísla, rodina, škola, jídlo a nápoje, zvířata, části těla		
rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Poslech s porozuměním		
rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování			
pozdraví a poděkuje	Mluvení		
sdělí své jméno a věk			
vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)			
rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení s porozuměním		
je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	Psaní		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	Poslech s porozuměním zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV	
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby			
odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Mluvení tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení s porozuměním mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky		
Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Psaní ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	Poslech s porozuměním zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV	
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby			
odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Mluvení tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení s porozuměním mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky		
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Psaní ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	Poslech s porozuměním zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV MkV	
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby			
odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Mluvení tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení s porozuměním mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky		
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Psaní ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Anglický jazyk	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	Poslech s porozuměním zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí		OSV VMEGS MkV
rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby			
odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	Mluvení tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálada, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, realie zemí příslušných jazykových oblastí		
rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	Čtení s porozuměním mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky		
reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Psaní ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		

7.3. Německý jazyk

Vzdělávací oblast:	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
Vyučovací předmět:	Německý jazyk	Ročník:	6. – 9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Poslech s porozuměním žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (s vizuální oporou) rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (jméno, věk) rozumí jednoduchým pokynům učitele	zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí		MkV VMEGS
Čtení s porozuměním žák rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (s vizuální oporou)			
Mluvení žák pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas sdělí své jméno a věk	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		
Psaní žák reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby			

7.4. Matematika

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
umí pojmenovat a manipulovat s prsty ruky	pojmenování a manipulace s prsty seznámení s pojmy všechny, jeden, mnoho, málo, stejně, první, poslední, nic vytváření konkrétních představ o čísle počítání na konkrétních předmětech, počítadle v oboru do 5ti číslice 1-5 vytváření různých souborů o daném počtu prvků porovnávání množství v oboru do 5ti čtení a psaní čísel v oboru do 5ti sčítání a odčítání v oboru do 5ti zápis součtu a rozdílu symboly + - = rozklad čísla, dočítání slovní úlohy s použitím platidel číslovky řadové 1-5		
má vytvořenou konkrétní představu o čísle			
zvládá počítání konkrétních předmětů do 5-ti			
zná grafickou podobu číslic 1-5			
třídí prvky podle vlastností			
umí porovnávat prvky			
znát matematické pojmy +, -, =			
znát číslice řadové 1-5			
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	úlohy na orientaci v prostoru a čase (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu) manipulační činnosti s konkrétními předměty příklady s použitím platidel		
modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek			
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi			
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
pozná a pojmenuje základní geometrické tvary	seznámení s geometrickými tvary - čtverec, kruh, obdélník, trojúhelník poznávání základních geometrických tvarů		

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
číst,psát a používat číslice v oboru do 10, včetně čísla 0	číselná řada 1-10 číslo 0 čtení a psaní čísel v oboru do 10 číslovky řadové 6. – 10. (jen čtení) přiřazování daného počtu k číslu a naopak číst a psát matematické znaky <,,=> porovnávání čísel 0 –10 nerovnice slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu v oboru do 10		
čte číslovky řadové: šestý – desátý			
umí přiřazovat daný počet k číslu a naopak			
znát matematické pojmy <,,=>			
umí porovnat čísla v oboru do 10			
umět řešit jednoduché slovní úlohy v oboru do 10			
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	manipulace s platidly slovní úlohy s použitím platidel (hra na obchod) rozklad čísla, dočítání automatizace početních spojů (sčítání, odčítání) v oboru do 10		
rozkládá čísla 2 –10			
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
rozpozná a nakreslí čáry křivé a rovné pojmenuje geometrické tvary △,○,□,□	rozlišování a kreslení čar křivých a přímých manipulace s pravítkem pojmenování geometrických tvarů rozvíjení prostorové představivosti (užití stavebnic, souboru krychlí aj.)		

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
číst, psát a používat číslice v oboru do 20	číselná řada 10-20 čtení a psaní čísel v oboru do 20 číslovky řadové 11.-20. (jen čtení) porovnávání v oboru do 20 nerovnice slovní úlohy vedoucí k jednomu početnímu výkonu v oboru do 20 sčítání a odčítání bez přechodu i s přechodem v oboru do 20 rozklad čísel v oboru do 20 numerace do 100 po desítkách (seznámení)		
sčítá a odčítá s užitím názoru do 20			
porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií			
řeší jednoduché slovní úlohy			
umí rozkládat čísla v oboru do 20			
počítá po 10 do 100			
je seznámen s matematickými pojmy: stejně, o několik více, o několik méně			
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
umí doplnit tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20	seznámení s pojmy: stejně, o několik více, o několik méně sl. úlohy na využití vztahů o n více, o n méně doplňování početních výkonů v jednoduchých tabulkách s čísly do 20 doplňování schémat a posloupnosti čísel v oboru do 20 doplňování tabulek o x méně, o x více		
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a umět je graficky znázornit umět používat pravítko rozeznat přímku a úsečku, narýsovat je a vědět, jak se označují	grafické znázornění geometrických tvarů rozeznání úsečky, přímky rýsování a označení úsečky a přímky za použití pravítka seznámení se základními útvary v prostoru (válec, krychle, kvádr) s použitím stavebnice		
umí používat pravítko rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
zná numeraci v oboru do 100 i na číselné ose	numerace do 100 číselná osa, počítání po jedné rozklad čísel 10 - 100 sčítání s přechodem přes 10 do 100 sčítání a odčítání po desítkách porovnávání v oboru do 100 násobilka 2 v oboru do 20 vyvozená na manipulačních činnostech tabulka násobení, záměna činitelů dělení 2 v oboru do 20 vyvozené na manipulačních činnostech násobilka 1, 0, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 dělení v oboru násobilky		
čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100			
sčítá a odčítá dvouciferná čísla z paměti i písemně			
zvládne s názorem řady násobků čísel 2 – 10 do 100			
tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100			
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
je seznámen s používáním jednotek kg, l, hod, cm, m a jejich porovnávání	jednotky délky cm, m – seznámení, porovnávání jednotky času – hodina jednotky hmotnosti – kilogram jednotky objemu - litr slovní úlohy s využitím vztahu o n-více, o n-méně vztah n-krát více, n-krát méně slovní úlohy (využití konkrétních předmětů, př. platidla)		
umí zapsat a řeší slovní úlohy s využitím vztahu o n-více, o n-méně			
umí zapsat a řeší slovní úlohy s využitím vztahu n-krát více, n-krát méně			
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
umět vyznačit a popsat bod seznámit se s rovinnými útvary- △, □, □, čtyřúhelník a umět je popsat poznat prostorová tělesa – kvádr, krychle, válec, koule	bod délka úsečky, měření, porovnávání vzájemná poloha dvou přímek (rovnoběžky, různoběžky) rovinné útvary - △, □, □, čtyřúhelník poznávání a popis rovinných útvarů, vrcholy, strany poznávání těles – kvádr, krychle, válec, koule		
určí délku úsečky, porovná úsečky			
rozpozná vzájemnou polohu 2 přímek			
seznámí se s rovinnými útvary- △, □, □, čtyřúhelník a umí je popsat			
pozná prostorová tělesa – kvádr, krychle, válec, koule			
pozná prostorová tělesa – kvádr, krychle, válec, koule			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	5. ročník
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
zvládá násobkové řady v oboru do 100 (i dělení)	dokončení pamětného zvládnutí násobkové řady v oboru do 100 (i dělení) numerace do 1000 orientace na číselné ose, porovnávání čísel násobky 100 ústní i písemné sčítání a odčítání do 100		
zná numeraci do 1000, orientuje se na číselné ose a čísla porovná			
umí používat násobky 100			
ústně i písemně sčítá a odčítá do 100			
2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
umí odhadnout výsledky jednoduchých slovních úloh a zaokrouhlit na desítky i na stovky	odhady výsledků v jednoduchých slovních úlohách zaokrouhlování čísel na 100, 10 jednotky délky – mm, cm, dm, m, km jednotky hmotnosti – g, kg jednotky času – hod, min, určování času na čtvrt hodiny) jednoduché převody jednotek manipulační činnosti s konkrétními daty řadit data do tabulky podle návodu poznávat platidla, manipulace s nimi		
aplikuje jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, času v praxi			
určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích			
vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy, apod.) podle návodu			
orientuje se a čte v jednoduché tabulce			
uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi			
3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
sestrojí kolmice, zná pravý úhel	pojem pravý úhel, rýsování kolmic pomocí pravítka rýsování rovnoběžek □ - popis, vlastnosti stran, značení, rýsování ▭ - popis, vlastnosti stran, značení, rýsování ○ - střed, poloměr, průměr, rýsování, oblouk osová souměrnost – překládáním papíru rýsování mnohoúhelníku, sčítání délek jeho stran polopřímka – rýsování, popis		
sestrojí rovnoběžky			
znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary □,▭,○			
umí určit osu souměrnosti překládáním papíru			
vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	5. ročník
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
4. APLIKAČNÍ ÚLOHY			
řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejich řešení nemusí být závislé na matematických postupech		číselné řada do 1000 doplňovačky pojmy hned před, hned za praktické slovní úlohy	

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Písemně sčítá, odčítá v oboru do 10 000, dělí se zbytkem v oboru do 100	čtení a zápis čísel v oboru do 10 000; orientace na číselné ose; sčítání a odčítání do 10 000 – ústně i písemně; řešení slovních úloh; zaokrouhlování a odhady výsledku; násobení a dělení 10,100,1000; dělení se zbytkem v oboru do 100 - pojmy neúplný podíl, zbytek		
Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla v oboru do 10 000			
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 10 000			
Zvládá orientaci na číselné ose			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává a třídí data	jednotky délky – mm, cm, dm, m, km; jednotky hmotnost - g, kg ,t; jednotky objemu – l, hl; násobení a dělení 10, 100, 1000; převody jednotek; početní úlohy s penězi;		
Porovnává data			
Vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu			
Zvládá početní úkony s penězi			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	rýsování pravého úhlu; rýsování obdélníka a čtverce; rýsování kružnic; poznávání a popis těles; jednoduché konstrukce kružítkem – přenášení úseček, porovnávání úseček, grafický součet úseček; střed a osa úsečky; osová souměrnost – základy učiva		
Provádí jednoduché konstrukce			
Rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary			
Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Samostatně řeší praktické úlohy	číselné řady – pojmy před, za, hned před, hned za; doplňování tabulek dle zadání úlohy; praktické geometrické úlohy		
Hledá různá řešení předložených situací			
Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí			
Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh			

Vzdělávací oblast:		MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	čtení a psaní čísel do 1 000 000; porovnávání čísel; zaokrouhlování čísel na praktických příkladech; orientace na číselné ose v oboru do 1 000 000; písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000; řešení slovních úloh; práce na kalkulátoru; písemné násobení maximálně trojciferného čísla jedno i dvojciferným činitelem v oboru do 10 000; písemné dělení jednociferným dělitelem bez zbytku i se zbytkem; jednoduché příklady na písemné dělení dvojciferným dělitelem		
Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla			
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000			
Zvládá orientaci na číselné ose			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává a třídí data	jednotky času sekundy, minuty, hodiny, den, týden, měsíc, rok; praktické úlohy na převody jednotek; početní úlohy s penězi;		
Porovnává data			
Vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu zvládá početní úkony s penězi			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	osová souměrnost (rovinné obrazce); úhly – vyznačování, rýsování a popis; druhy úhlů; konstrukce úhlu, osa úhlu; velikost úhlu, měření velikosti - úhloměr; vyznačování úhlu dané velikosti; konstrukce úhlu pomocí kružítka – 600, 1200, 300 ; trojúhelník – konstrukce podle stran a úhlů; Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku;		
Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka			
Provádí jednoduché konstrukce			
Rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary			
Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky			
Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Samostatně řeší praktické úlohy	logické řady číselné a obrázkové analogie		
Hledá různá řešení předložených situací			
Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí			
Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	zápis, čtení čísel přes milion; zaokrouhlování čísel; písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem; zlomky – pojmy čísel, jmenovatel, zlomková čára; výpočet zlomku z celku, zlomek jako část celku, smíšená čísla; desetinná čísla – seznámení s pojmem desetinné číslo, čtení a zápis desetinných čísel, sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení desetinných čísel číslem přirozeným a číslem desetinným, dělení desetinných čísel čísly 10, 100, 1000, zaokrouhlování desetinných čísel na jednotky, desetiny, setiny a tisíce; prostorové útvary kvádr, krychle, válec, koule, jehlan		
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo)			
Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000			
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000			
Zvládá orientaci na číselné ose			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává a třídí data	jednotky objemu l, ml, cl, dl, hl; převody jednotek; užití zlomků v praxi; slovní úlohy; početní úlohy s penězi;		
Porovnává data			
Vypracuje jednoduchou tabulku			
Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu zvládá početní úkony s penězi			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	čtyřúhelníky - rovnoběžníky vlastnosti stran a úhlů; rýsování rovnoběžníků – čtverec, obdélník,kosočtverec, kosodélník lichoběžník; délka kružnice, obvod kruhu; obsahy rovinných obrazců-obdélník, čtverec, kruh; jednotky obsahu mm2, cm2 , m2, a, ha, km2 ; Povrch těles – kvádr, krychle;		
Provádí jednoduché konstrukce			
Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu			
Rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Zobrazuje jednoduchá tělesa, odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky, umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami			
Načrtne základní tělesa			
Sestrojí síť základních těles			
Vypočítá povrch kvádru a krychle			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Samostatně řeší praktické úlohy	řešení úloh z praxe; řešení úloh na PC		
Hledá různá řešení předložených situací			
Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem	sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel; desetinná čísla –užití, jednoduché matematické operace s nimi; dělitelnost přirozených čísel – dělení 2 přirozených čísel - podíl číslo desetinné, dělení desetinného čísla číslem přirozeným dělení desetinného čísla číslem desetinným; rozklad celého čísla, odhadování a zaokrouhlování; poměr, dělení v daném poměru měřítko plánu a mapy, technický výkres; procenta – základní pojmy, výpočet procentové části; úrok, úroková míra – využití na praktických příkladech		
Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)			
Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace			
Provádí odhad výsledku, zaokrouhuje čísla			
Píše, čte, porovnává a zaokrouhuje čísla v oboru do 1 000 000			
Používá měřítko mapy a plánu			
Řeší jednoduché úlohy na procenta zvládá orientaci na číselné ose			
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Vyhledává a třídí data	slovní úlohy vedoucí k max. dvěma početním výkonům s desetin. Čísly; praktické slovní úlohy na procenta, výpočet procentové části i s použitím kalkulátoru; grafy, tabulky, aritmetický průměr; poměr – měřítko; jednotky objemu m ³ , dm ³ , cm ³ , mm ³		
Porovnává data			
Vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu zvládá početní úkony s penězi			

Vzdělávací oblast:	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE		
Vyučovací předmět:	Matematika	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	rýsování rovinných obrazců; rovinné útvary – pravidelný šesti – a osmiúhelník; vzájemná poloha přímek v rovině; konstrukční úlohy; obvody rovinných obrazců; obsahy rovinných obrazců; čtvercová síť, kótování, druhy čar; prostorové útvary – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan; objem a povrch kvádru, krychle a válce; technické písmo a jednoduché technické výkresy		
Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu provádí jednoduché konstrukce			
Rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary			
Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti			
Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce			
Sestrojí síť základních těles			
Načrtne základní tělesa			
Zobrazuje jednoduchá tělesa -odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky -umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami -používá technické písmo -čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům			
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Samostatně řeší praktické úlohy	praktické geometrické úlohy na výpočet objemu, obsahu prostorových útvarů; zařazení výpočetní techniky při řešení praktických úloh		
Hledá různá řešení předložených situací			
Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh			

7.5. Informatika

Vzdělávací oblast:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Vyučovací předmět:	Informatika	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
ovládá základní obsluhu počítače	úvod do učiva; základní části a popis počítače; základní uživatelská obsluha počítače; komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce; zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky		
dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	základní funkce textového a grafického editoru, ovládání vybraných výukových programů		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	internet, metody a nástroje vyhledávání informací		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	software počítače (výukové programy)		

Vzdělávací oblast:	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE		
Vyučovací předmět:	Informatika	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace	seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy	základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru; přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha; základní způsoby elektronické komunikace – e-mail, mobilní telefon; práce s výukovými programy, hry, multimédia		MeV
vyhledává potřebné informace na internetu			
dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou			

7.6. Prvouka

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy;	škola: činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; Domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště		MkV
popíše a zvládne cestu do školy;			
uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy;			
LIDÉ KOLEM NÁS			
rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy;	rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny; soužití lidí: mezilidské vztahy, komunikace; chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; vlastní zkušenosti, modelové situace		OSV
dodržuje základní pravidla společenského chování;			
při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně			
projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům;			
pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti;			
LIDÉ A ČAS			
pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase;	orientace v čase a časový řád: určování času, režim dne, roční období		
zná rozvržení svých denních činností;			
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;			
poznává různé lidské činnosti;			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů		EV
pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat;			
pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami;			
provede jednoduchý pokus podle návodu;			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	1.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění;	lidské tělo: základní stavba a funkce; partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy: rodina a partnerství; péče o zdraví, zdravá výživa: denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc; návykové látky a zdraví: odmítání návykových látek; osobní bezpečí: bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace; situace hromadného ohrožení		
pojmenuje hlavní části lidského těla;			
rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných;			
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu;			
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek;			
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech;			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	domov: místo a nejbližší okolí domova a školy; škola: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy		Mkv
popíše a zvládne cestu do školy			
LIDÉ KOLEM NÁS			
rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání; soužití lidí: mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným; chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; uvede příklad využití platební karty: vlastní zkušenosti, modelové situace		OSV
dodržuje základní pravidla společenského chování			
při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně			
projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti			
LIDÉ A ČAS			
pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	orientace v čase a časový řád: určování času, roční období, režim dne; současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života		
zná rozvržení svých denních činností			
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
poznává různé lidské činnosti			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	látky a jejich vlastnosti: třídění látek, změny látek a skupenství; rostliny, houby, živočichové: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: odpovědnost lidí ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, živelné pohromy		EV
pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat			
pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami			
provede jednoduchý pokus podle návodu			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	2.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění	lidské tělo: životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce; partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy: rodina a partnerství; péče o zdraví, zdravá výživa: denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava: nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; návykové látky a zdraví: odmítání návykových látek; osobní bezpečí: bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace (šikana); situace hromadného ohrožení		
pojmenuje hlavní části lidského těla			
rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných			
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu			
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	domov: místo a nejbližší okolí domova a školy; škola: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy	Mkv	
popíše a zvládne cestu do školy			
uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy			
LIDÉ KOLEM NÁS			
rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání; soužití lidí: mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným; chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy; uvede příklad využití platební karty: vlastní zkušenosti, modelové situace	OSV	
rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy			
při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně			
projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům			
pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti			
LIDÉ A ČAS			
pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase	orientace v čase a časový řád: určování času, roční období, režim dne; současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života		
zná rozvržení svých denních činností			
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti			
ROZMANITOST PŘÍRODY			
pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	látky a jejich vlastnosti: třídění látek, změny látek a skupenství; rostliny, houby, živočichové: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: odpovědnost lidí ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, živelné pohromy	EV	
pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat			
pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami			
provede jednoduchý pokus podle návodu			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Prvouka	Ročník:	3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění	lidské tělo: životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce; partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy: rodina a partnerství; péče o zdraví, zdravá výživa: denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava: nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, osobní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; návykové látky a zdraví: odmítání návykových látek; osobní bezpečí: bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace (šikana); situace hromadného ohrožení		
pojmenuje hlavní části lidského těla			
rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných			
uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu			
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek			
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech			

7.7. Vlastivěda

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Vlastivěda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	moje obec, město – mapa; minulost naší obce, našeho kraje		VDO VMEGS Mkv
LIDÉ KOLEM NÁS			
dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	škola; rodina: jaká mám v rodině práva a povinnosti; doprava, obchod, pošta, u lékaře; co patří ke správnému chování; jaká jsou základní práva dětí; práva a povinnosti žáků školy		OSV
rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých			
uveče základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy			
LIDÉ A ČAS			
rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	čas- časová přímka; vykopávky, staré předměty a stavby; život v pravěku; Slované, počátky českého státu, pověsti; život ve středověku; jak žili lidé v minulosti; některé státní svátky		
uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Vlastivěda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji	minulost naší obce, našeho kraje; některé státní svátky		VDO Mkv
vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště			
LIDÉ KOLEM NÁS			
dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	škola, rodina; jaká mám v rodině práva a povinnosti; moje obec, město; doprava, obchod, pošta, u lékaře; co patří ke správnému chování; jaká jsou základní práva dětí; práva a povinnosti žáků školy		OSV
rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých			
uveče základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy			
LIDÉ A ČAS			
rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách	čas- časová přímka; vykopávky, staré předměty a stavby; život v pravěku: Slované, počátky českého státu, pověsti; život ve středověku; jak žili lidé v minulosti		

7.8. Přírodověda

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	4.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	člověk a příroda; příroda živá a neživá; jak dělíme rok, dle ročního období charakteristické znaky; zvířata v přírodě; co nám dává les, louka, voda; květiny; chráníme přírodu; ochrana člověka za mimořádných událostí	EV	
popíše střídání ročních období			
zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí			
zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata			
chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí			
popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují			
reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu	lidské tělo; etapy lidského života; čistota a péče o zdraví; když dojde k úrazu		
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života			
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty			
správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti			
odmítá návykové látky			
ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A JEHO SVĚT		
Vyučovací předmět:	Přírodověda	Ročník:	5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ROZMANITOST PŘÍRODY			
na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	látky pevné, kapalné a plynné; co je to hmotnost; co je to objem; co je to půda; kámen; vápenec a další nerosty; ropa a zemní plyn; voda, vzduch a vítr; ochrana ovzduší; živočichové; život rostlin		EV
zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí			
zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata			
chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí			
popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují			
reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech			
provádí jednoduché pokusy se známými látkami			
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	lidské tělo: co je na kostře, co je v těle; ochrana člověka za mimořádných událostí: dopravní výchova; primární prevence – návykové látky; první pomoc; vhodné chování a mezilidské vztahy		OSV
uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události			
uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti			
odmítá návykové látky			
ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc			
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku			

7.9. Dějepis

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ČLOVĚK V DĚJINÁCH			
chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny		
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI			
rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí	člověk a lidská společnost v době kamenné		
podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	neolit, doba bronzová a železná, vývoj našich zemí v pravěku		
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY			
uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	nejstarší starověké civilizace a jejich odkaz		
popíše život v době nejstarších civilizací	antické Řecko a Řím		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA			
uvede první státní útvary na našem území a základní informace z období počátků českého státu	Sámsova říše, Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě		
popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	vývoj západního a východního křesťanství, judaismus a islám		
rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské	nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu a jejich odkaz		
charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	husitství, reformace a jejich šíření Evropou		
chápe rozdíly ve středověké společnosti	struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev		
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY			
popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu	zámořské objevy a počátky dobývání světa, vznik kolonií		
uvede zásadní historické události v naší zemi a nejvýraznější osobnosti českých dějin v raném novověku	český stát a velmoci v 15. – 18. stol., české stavovské povstání a třicetiletá válka		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI			
uvede základní historické události v naší zemi v 19. století	průmyslová revoluce a politické, sociální a národnostní problémy		
vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	utváření novodobého českého národa, vědecký a kulturní rozkvět		
MODERNÍ DOBA			
uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války	první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky		
uvede základní informace o vzniku a vývoji samostatné Československé republiky	vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Dějepis	Ročník:	9. ročník
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT			
popíše průběh a důsledky 2. světové války	druhá světová válka, holokaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; důsledky války		Mkv
vysvětlí politický a hospodářský vývoj v poválečné střední Evropě	vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, studená válka, obrodný proces, normalizace		
uvědomí si význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	Sametová revoluce, vznik České republiky, nový demokratický vývoj		

7.10. Občanská výchova

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, společná pravidla a normy	OSV	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	vytvoření třídních pravidel, orientace ve školním řádu a řádu ostatních učeben – pochopení rozdílu a smyslu pravidel, vklad vzdělání pro život		
spojí významné dny a svátky s dějinnou událostí či osobností naší historie	čas - významné dny a svátky v roce		
rozlišuje pojmy: bydliště, rodiště; obec, radnice (obecní úřad) a zastupitelstvo, uvede, kdo řídí obec, seznámí se s významnými stavbami ve své obci, významnými rodáky a tradicemi jižních Čech	naš domov - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice		
přistupuje kriticky k projevům vandalizmu	ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku		
stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	rodina – role a postavení jedince v rodině, vývoj a funkce rodiny, užší, širší, úplná a neúplná rodina, objasní předpoklady vzniku manželství, odpovědnost rodičů za výchovu dětí náhradní rodinná péče		
uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	naše vlast – symboly našeho státu a jejich význam, formy vlády, principy demokracie, zajímavá a památná místa, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny		
je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	pojem vlasti a vlastenectví; národ, menšina		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	vzdělání-právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém, příprava pro profesní uplatnění, systém celoživotního vzdělávání		
respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti		
rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	vztahy mezi lidmi- osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti		
zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	krizové situace – důležitá telefonní čísla, záchranný systém ČR, systém zdravotní péče, sociální zabezpečení, šikana – možnosti řešení, kam se obrátit o pomoc, funkce metodika prevence, výchovného poradce na škole		
v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	ochrana člověka za mimořádných událostí - různé příklady mimořádných událostí, v bodech objasní, jak se zachovat v případě různých mimořádných událostí, informační systém, evakuační zavazadlo, pomáhající organizace		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI			
rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	vztahy mezi lidmi, význam a výhody spolupráce, vztahy mezi lidmi, vztahy mezi lidmi- osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace		VDO
je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti, příklady rasistických, xenofobních a extremistických projevů v chování lidí a možnosti jejich řešení		
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	kulturní život - kultura a umění – pojem kultura, hmotná a nehmotná kultura, kulturní hodnoty, kulturní tradice		
je seznámen s příklady vlivu reklamy a masmédií na veřejné mínění a chování lidí	masová kultura, vliv médií na společnost, reklama, kulturní instituce – příklady z blízkého okolí		
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
chápe kulturní a přírodní složky krajiny, uvede příklady ochrany krajiny	přírodní bohatství – krajina- přírodní a kulturní složky krajiny (příklady z blízkého okolí), rekultivace a ochrana krajiny, příklady globálních ekologických problémů		
je seznámen s různými formami vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany	majetek a vlastnictví – majetek a vlastnictví, typy majetku a vlastnictví, ochrana majetku, trestný čin a přestupek, hospodaření s penězi a majetkem		
ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	peníze – funkce a podoby peněz, formy placení;		
sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků		
uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům	výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost		
uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	rozpočet státu, význam daní, státní pomoc občanům, sociální a zdravotní pojištění		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO			
je seznámen s nejčastějšími typy a formami států	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	Mkv	
chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy	státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly		
objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam		
je seznámen se smyslem voleb do zastupitelstev v demokratických státech	význam a formy voleb do zastupitelstev		
vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace		
vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu		
přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí	orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů		
rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce		
uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví		
na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu	právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady		
uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	právo v každodenním životě – význam právních vztahů, vlastnictví, pracovní poměr, manželství		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK JAKO JEDINEC			
je seznámen s tím, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí		
posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů	podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál		
formuluje své nejbližší plány	osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji, sociální chování – komunikace, agresivita, pasivita a asertivita		
rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	životospráva – partnerství, manželství, zdravý životní styl, systém zdravotní a sociální péče, pojištění, orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající instituce, nebezpečné závislosti, zájmy a záliby		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SPOLEČNOST		
Vyučovací předmět:	Občanská výchova	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ			
je seznámen se základními pojmy hospodaření státu, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	hospodaření – práce, výroba, trh, hospodaření s penězi, banky a jejich služby, úrok, druhy pojištění, měsíční rozpočet, příjmy, výdaje, spoření půjčky a úvěry		VDO
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT			
uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	občan – státní občanství, občan na úřadě, občan Evropské unie – evropská integrace		MkV
uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy	mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)		
je seznámen s příklady některých projevů globalizace, uvede příklady mezinárodního terorismu	globalizace -projevy, klady a zápory; významné globální problémy globální problémy- včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – pracovní poměr	budoucí povolání – volba povolání, brigády a zaměstnání, pracovní právo		

7.11. Fyzika

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Fyzika	Ročník:	7
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Látka a tělesa		
rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu	Pohyb těles a síly		EV
zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů			
rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síly			
aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Fyzika	Ročník:	8
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)	ENERGIE Formy energie Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Přeměny skupenství		EV
rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití			
rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem			
pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí			
Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí: rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Světelné děje		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Fyzika	Ročník:	9
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE Elektrický obvod Elektrické a magnetické pole		
rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností: zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními: zná druhy magnetů a jejich praktické využití: rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla			
objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Vesmír		
odliší hvězdu od planety			
zná planety sluneční soustavy			

7.12. Chemie

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek reaguje na případy úniku nebezpečných látek rozpozná přeměny skupenství látek	VLASNOSTI LÁTEK Hustota Rozpustnost Tepelná vodivost Elektrická vodivost Vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek ZÁSADY BEZPEČNÉ PRÁCE Ve školní pracovně V Běžném životě MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI Havárie chemických provozů Úniky nebezpečných látek		
SMĚSI pozná směsi a chemické látky rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití	SMĚSI Různorodé Stejnorodé VODA Destilovaná Pitná Odpadní Výroba pitné vody Čistota vody		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	MOLEKULY ATOMY PRVKY Názvy Značky Vlastnosti Použití vybraných prvků		
ANORGANICKÉ SLOUČENINY popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí zná vliv těchto látek na životní prostředí poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Vlastnosti a použití vybraných praktických významných oxidů, kyselin		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
ORGANICKÉ SLOUČENINY zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	Příklady v praxi uhlovodíků ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Zdroje, vlastnosti a příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle		
CHEMIE A SPOLEČNOST ví o využívání prvotních a druhotných surovin zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	CHEMICKÝ PRŮMYSL V ČR Výrobky Rizika v souvislosti s životním prostředím Recyklace surovin Koroze PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA TEPELNĚ ZPRACOVANÉ MATERIÁLY Cement Vápno Sádra Keramika		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Pracuje bezpečně s vybranými bezpečně používanými nebezpečnými látkami	ZÁSADY BEZPEČNÉ PRÁCE Ve školní pracovně V běžném životě NEBEZPEČNÉ LÁTKY A PŘÍPRAVKY Varovné značky a jejich význam		
SMĚSI Rozeznává druhy roztoků a jejich využití v běžném životě Uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	SMĚSI Různorodé roztoky Stejnorodé roztoky Koncentrace roztoku Koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok Vliv teploty, míchání rychlost rozpouštění do roztoku Oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace) VODA Destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody VZDUCH Složení Čistota ovzduší Ozonová vrstva Skleníkový efekt		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY Rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	PRVKY Názvy Značky Vlastnosti Použití kovů Výroba železa		
CHEMICKÉ REAKCE Pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice CHEMIE A ELEKTŘINA Výroba elektrického proudu chemickou cestou		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Chemie	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
ANORGANICKÉ SLOUŽENINY Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí Zná vliv těchto látek na životní prostředí Orientuje se na stupnici pH Změří pH roztoků universálním indikátorovým papírkem Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	OXIDY Názvosloví Vlastnosti Použití vybraných prakticky významných oxidů KYSELINY A HYDROXIDY Kyselost a zásaditost roztoků Vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů SOLI KYSLÍKATÉ A NEKYSÍKATÉ Vlastnosti a použití vybraných solí		
ORGANICKÉ SLOUŽENINY Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie Zná příklady produktů průmyslového zpracování ropy Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy	UHLOVODÍKY Příklady v praxi významných uhlovodíků PALIVA Ropa Uhlí Zemní plyn Průmyslově vyráběná paliva DERIVÁTY UHLOVODÍŮ Příklady v praxi významných alkoholů PŘÍRODNÍ LÁTKY Zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle		
CHEMIE A SPOLEČNOST Ví o využívání prvotních a druhotných surovin Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	PLASTY A SYNTETICKÁ VLÁKNA Vlastnosti Použití Likvidace DETERGENTY, PESTICIDY A INSEKTICIDY HOŘLAVINY Význam tříd nebezpečnosti LÉČIVA A NÁVYKOVÉ LÁTKY	EV	

7.13. Přírodopis

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života		
seznámit se s pojmem živočišná buňka a pozorovat živočišnou buňku pod mikroskopem	vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života		
rozeznat jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce	vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí; obratlovci		
znát jednotlivé zástupce živočichů	jednotlivé skupiny obratlovců – savci(šelmy, hmyzožravci, letouni, zajáci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, opice); ptáci; plazi; obojživelníci; ryby; bezobratlí (ploštěnci, hlísti, kroužkovci, měkkýši, členovci, hmy)		
porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav u organismů	stavba a funkce jednotlivých částí těla tkáň, orgány, orgánové soustavy		
využívat zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	rozšíření, význam a ochrana živočichů – živočišná společenstva; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy		
vědět o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	projevy chování živočichů		
vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha ekosystému		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV	
poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	praktické metody poznávání přírody		
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	exkurze		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	7.	
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích		vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života		
rozpoznat rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy		základní složení a struktura živých soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány a orgánové soustavy a význam a zásady třídění organismů – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné		
rozpoznat naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků		houby bez plodnic – základní charakteristika; vliv na člověka a ostatní živé organismy a houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace, a první pomoc při otravě houbami		
poznat lišejníky		lišejníky – výskyt a význam		
rozeznat základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce		systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kapradě, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj		
porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin		stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)		
znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů		základní složení a struktura soustav – buňky, pletiva, tkáně		
znát význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování		význam rostlin a jejich ochrana – využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny		
rozeznat některé druhy půd a objasnit jejich vznik		půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, devastace příklady rekultivace		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha		
popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	EV	
poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		
využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	praktické metody poznávání přírody		
dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	exkurze		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	8.	
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo		Poznámky
získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích		vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života		
orientovat se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života		základní složení a struktura soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy		
znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav živočichů		základní složení a struktura soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy a dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, vliv na vývoj organismů		
vědět o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka		viry a bakterie, výskyt, význam a praktické využití		
porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkce jednotlivých orgánů		stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování		
rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce		vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí; obratlovci		
odvodit na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasnit jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		projevy chování živočichů		
využívat zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zjišťování jejich životních potřeb		rozšíření, význam a ochrana živočichů – živočišná společenstva; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy		
vědět o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		projevy chování živočichů		
popsat vznik a vývin jedince		názory na vznik člověka a jeho vývoj		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka	názory na vznik člověka a jeho vývoj	MkV	
popsat stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich	stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídicí); vývin jedince; hlavní období lidského života		
rozlišovat příčiny případně příznaky běžných nemocí a uplatňovat zásady jejich prevence a léčby	nemoci, úrazy a prevence – příznaky, zásady poskytování první pomoci; závažná poranění a živost ohrožující stavy		
znát zásady poskytování předlékařské první pomoci při poranění	nemoci, úrazy a prevence – příznaky, zásady poskytování první pomoci; závažná poranění a živost ohrožující stavy		
vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha ekosystému a ochrana přírody a životního prostředí		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A PŘÍRODA	
Vyučovací předmět:	Přírodopis	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života	EV	
poznat význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života		
porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin	stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod), principy fotosyntézy, dýchání. růst, rozmnožování		
vědět o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití	stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod), principy fotosyntézy, dýchání. růst, rozmnožování		
rozlišit základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce	systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj		
popsat přizpůsobení některých rostlin podmínkám některých prostředí	systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj		
znát význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	význam rostlin a jejich ochrana – využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny		
popsat jednotlivé vrstvy Země	Země – vznik a stavba Země a vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí a vnější a vnitřní geologické děje – příčiny a důsledky		
poznat podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců		
rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	vnější a vnitřní geologické děje – příčiny a důsledky		

7.14. Zeměpis

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy		
	glóbus, druhy map, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky		
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ			
objasní důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	postavení Země ve vesmíru, sluneční soustava; tvar a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma		
uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy		
uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu			
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	principy a zásady ochrany životního prostředí, chráněná území přírody v regionu		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	orientační body, jevy, pomůcky a přístroje		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky		
	měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám		
ČESKÁ REPUBLIKA			
určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy	Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, sídla, hospodářství, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě		
rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost			
uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva			
charakterizuje hospodářské poměry			
vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	Regiony České republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění		
vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy	Místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům		
charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu			
REGIONY SVĚTA			
charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Evropy a vybraných států	Evropa - poloha a rozloha Evropy, přiměřená charakteristika přírodních a socioekonomických poměrů	Mkv	
rozliší zásadní přírodní a společenské znaky evropských regionů	evropské regiony; státy EU		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	grafy, tabulky; zdroje dat		
získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby	praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné podobě		
REGIONY SVĚTA			
vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	Světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů Amerika, Asie, Afrika, Austrálie, Antarktida Tichý, Atlantský, Indický, Severní a Jižní ledový oceán		
rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů			
charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států			
uvede příklady hlavních problémů světových regionů a možnosti jejich řešení	Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A PŘÍRODA		
Vyučovací předmět:	Zeměpis	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE			
získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí	praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ			
uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel	Obyvatelstvo světa - struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství		
popíše význam světového hospodářství	Světové hospodářství - odvětvová struktura, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně, hlavní světové surovinové a energetické zdroje		
vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	světové oblasti cestovního ruchu, významné památky		
uveďte příklady politických, bezpečnostních a hospodářských seskupení států světa	politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států EU, NATO, OSN, UNESCO, WHO, UNICEF		
uveďte příklady globalizace	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy		
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ			
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	globální ekologické a environmentální problémy lidstva		
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA A PRAXE			
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	schematické náčrtky pochodové osy		
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom		

7.15. Hudební výchova

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	rytmizace jednoduchých slovních spojení		
	rytmizace a melodizace říkadel		
	zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu		
správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	správná poloha těla, postoj, dýchání při zpěvu		
	intonační cvičení, rozezpívání		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	Orffův instrumentář – bubínek, dřívka, tamburína, triangel, blok, činelky...		
	hra na Orffovy nástroje – doprovod písní		
	rytmická cvičení s využitím říkadel		
	rytmické hry – na ozvěnu, na otázku a odpověď		
POHYBOVÉ ČINNOSTI			
reaguje pohybem na tempové a rytmické změny	taneční hry se zpěvem		
	pohybové a rytmické hry s říkadly a dětskými popěvky		
	hra na tělo (tleskání, pleskání, dupání, luskání)		
	pochod podle hudebního doprovodu		
	hra na nástroje Orffova instrumentáře		
	rozpoznání tempa a rytmu		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozliší sílu zvuku	kvality tónů – délka, síla, barva, výška		
pozorně vnímá jednoduché skladby	nácvik poslechu krátkých písní a skladeb		
	zvuk hudebních nástrojů		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	rytmizace říkadel		
	zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu		
	intonační cvičení		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje	hra na tělo		
	hra na nástroje Orffova instrumentáře (interpretace těžkých a lehkých dob v dvou, tří a čtyřdobém taktu, hra doprovod)		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
propojí vlastní pohyb s hudbou	pochod podle hudebního doprovodu		
	pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky		
	pohybové vyjádření hudby - pantomima a pohybová improvizace		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování	výška, síla, délka tónu		
	zpěvní hlasy zvuk hudebních nástrojů		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	6.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
interpretuje vybrané lidové a umělé písně	pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena), hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu), dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas), (rozvíjení činností z 1. období), dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písně), intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny), intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur, zpěv lidových písní, reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě)		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
doprovází písně pomocí ostinata	práce s notovým zápisem, říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně, vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo, rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík, analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma, tvoření jednoduchých partitur pro Orfeovy nástroje		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru	poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin, poslech hudby pro děti, poslech ukázek písní pěveckých sborů, poslech písně lidové, umělé		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	taktování a pohyb na hudbu, hudebně pohybové hry, základní taneční kroky klasických, lidových a moderních tanců		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	7.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
interpretuje vybrané lidové a umělé písně	lidové a umělé písně – dynamika - melodie – rytmus, výběr písní různých období, lidový dvojhlas, kánon, reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě)		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
doprovází písně pomocí ostinata	rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo, rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík, analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma, doprovázení písní pomocí ostinata, tvoření jednoduchých partitur pro Orfeovy nástroje		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozeznává různé hudební žánry	poslech různých hudebních žánrů, pochod, tanec apod.		
pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu	výběr poslechových skladeb různých období (baroko např. Vivaldi, klasicismus - např. Mozart, Beethoven, romantismus – např. Chopin, Schubert, český romantismus – např. Smetana, Dvořák		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	hudebně pohybové činnosti se prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku, taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie, polka, valčík, mazurka, moderní tance, dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc, hudebně pohybové hry		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
interpretuje vybrané lidové a umělé písně	hlasová a rytmická cvičení, intervaly (seznámení), rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje, zpěv lidových i umělých písní, vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic), příklady v lidové tvorbě, hudební projekt k příležitosti vánočních oslav		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
doprovází písně pomocí ostinata	doprovázení písní pomocí ostinata, tvoření jednoduchých partitur pro Orfeovy nástroje, hudební projekt k příležitosti vánočních oslav, grafický záznam melodie		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozeznává různé hudební žánry	poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů různých stylových období (výběr skladeb)		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	hudebně pohybové činnosti se prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku, taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie, polka, valčík, mazurka, hudebně-pohybové hry, dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc		

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Hudební výchova	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
interpretuje vybrané lidové a umělé písně	hlasová a rytmická cvičení, intervaly – seznámení, rytmický výcvik s oporou hudební nástroje, zpěv lidových i umělých písní, vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic), pásmo reprodukováné hudby, koled		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
doprovází písně pomocí ostinata	pásmo reprodukováné hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby, grafický záznam melodie, hra na tělo a na nástroje Orffeo instrumentáře (ostinátní doprovod, prodleva apod.)		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
rozeznává různé hudební žánry	hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		
uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku, taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie, polka, valčík, mazurka; pohybové hry, dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc		
zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		
uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl	interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí		

7.16. Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	1. Výtvarné osvojování skutečnosti náměty ze života dětí ilustrace ke známým říkadlům a pohádkám ztvárnění zážitku kresbou dotváření přírodních výtvarů na základě fantazie 2. Dekorativní a prostorové práce kresba měkkým materiálem malba barvou a štětcem_(rozpíjení, zapouštění) rozvoj smyslu pro prostor vlastnosti plastických materiálů vystřihování, nalepování rozvoj smyslu pro rytmus 3. Výtvarné umění a životní prostředí vztah k životnímu prostředí, k lidovému umění, užité tvorbě, odívání seznamování s ukázkami ilustrací dětských knih práce s dětskou hračkou a loutkou	OSV	
rozpozná, pojmenuje a porovná linie, barvy, tvary			
uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech			
sdělí výsledky své činnosti svým spolužákům			

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vyučovací předmět:	Výtvarná výchova	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu		1. Výtvarné osvojování skutečnosti vztah k lidem a společnosti (lidská postava – proporce, základní poučení o kompozici) dotváření přírodní formy na základě vlastní fantazie přírodní a umělé formy v ročních obdobích vyjádření tvaru věci, poznávání materiálů a funkcí předmětu 2. Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvku jednoduché grafické techniky týmové prostorové práce kompozice z přírodních materiálů 3. Výtvarné umění a životní prostředí základní druhy výtvarného umění rozvíjení kultury umění, užité umění využívání specifík regionu (principy tvorby jednoduchých ornamentů a jeho rytmu) vztah k životnímu prostředí prostřednictvím VV ilustrační torba (komixy, časopis, kniha, fotografie, ..)	OSV
rozpozná, pojmenuje a porovná linie, barvy, tvary, objekty			
při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků			
vyjádří pocity ze svého díla i hodnocení			

Vzdělávací oblast:	UMĚNÍ A KULTURA		
Vzdělávací oblast:	Výtvarná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ, zkušeností, myšlenek, situací a událostí	OSV	
uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru, práce v grafických editorech		
při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, elektronický obraz, uplatnění písma, reklama)		
vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci (podle vlastní potřeby, před spolužáky, rodiči, pro prezentaci školy), vysvětlení vlastního tvůrčího záměru, vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních přesahy		

7.17. Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	8.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	-vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství láska -rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina	OSV	
uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	-dětství, puberta, dospívání – tělesné a duševní změny, sexuální dospívání		
respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	-zásady osobní, intimní a duševní hygieny -otužování		
projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	-význam pohybu pro zdraví -režim dne		
dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	-zásady zdravého stravování, poruchy příjmu potravy		
svěří se se zdravotním problémem	-cvičení sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací -zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích		
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her			
uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	-ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním -bezpečné způsoby chování -preventivní a lékařská péče -autodestruktivní závislosti -psychická onemocnění		
zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí			
uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	-bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí		
chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	-sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny		-vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství, rodičovství -vztahy a pravidla soužití v prostřední komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina	OSV
uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím		-dětství, puberta, dospívání -tělesné, duševní a společenské změny -ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy -bezpečné chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy) -preventivní a lékařská péče -chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) -sexuální dospívání a reprodukční zdraví – prevence rizikového sexuálního chování -předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce -těhotenství a rodičovství mladistvých -poruchy pohlavní identity -základy péče o dítě	MeV
projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy			
respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví			
dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování		-výživa a zdraví -vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví -specifické druhy výživy -civilizační choroby – zdravotní rizika	
svěří se se zdravotním problémem		-preventivní a lékařská péče -tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny -význam pohybu pro zdraví	
dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her		-režim dne -autodestruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek -patologické hráčství -náboženské sekty	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Výchova ke zdraví	Ročník:	9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	-skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání -šikana a jiné projevy násilí -formy sexuálního zneužívání dětí -komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti		
uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoci	-bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi -pohyb v rizikovém prostředí -konfliktní a krizové situace		
ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla			
chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	-ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus		

7.18. Tělesná výchova

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	1.- 3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim Příprava organismu před pohybovou činností Průpravná cvičení Kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Koordinační cvičení Relaxace a zklidnění po zátěži	OSV	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – pohybové činnosti jednotlivce, dvojic, skupin, s využitím tradičního i netradičního náčiní a nářadí, motivační a napodobivé hry Základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním i na nářadí Rytmická a kondiční cvičení – jednoduché rytmičké formy cvičení, jednoduché tanečky, hudebně-pohybové chvilky Základy estetického pohybu Základy atletiky – průpravné atletické činnosti – běh, skok Základy sportovních her- průpravné hry, základy manipulace s míčem, pálkou, či jiným herním náčiním Turistika a pobyt v přírodě – chůze v terénu Zimní hry a sporty – bezpečnost při jízdě na bobech		
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Činnosti podporující pohybové učení Pravidla osvojovaných pohybových činností – her a soutěží Zásady jednání a chování při společném cvičení Měření a posuzování pohybových dovedností – základní pohybové testy, měření výkonů		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	1.- 3.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Základní příprava organismu před pohybovou aktivitou – protahovací a napínací cviky, dechová cvičení Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru a přilehlých prostor Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek		
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Komunikace v tělesné výchově Smluvené signály a povely Základní pojmy		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	4. - 5.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti		Pohybové činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Každodenní pohybové činnosti Příprava organismu před pohybovou činností Uklidnění po zátěži Napínací a protahovací cvičení Cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinace pohybu	OSV
Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením		Zdravotně zaměřené činnosti Orientace v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičeních a jejich praktickém využití	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her		Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity Pohybová tvořivost Základy gymnastiky Průpravná cvičení Akrobacie Cvičení s náčiním a na nářadí Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičtým doprovodem Základy estetického pohybu Vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance Průpravné úpoly Přetahy a přetlaky Základy atletiky Rychlý běh Skok do dálky nebo výšky Hod míčkem Základy sportovních her Manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající hmotnosti či velikosti Herní činnosti – spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel minisportů Plavání	

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	4. - 5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
	Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Základní plavecké dovednosti Turistika a pobyt v přírodě Přesun do terénu Chůze v terénu Ochrana přírody Zimní sporty a hry		
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru Bezpečnost v šatnách a umývárkách Bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek První pomoc v podmínkách tělesné výchovy		
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Sebepoznávání a sebepojetí Zvládání projevů svých individuálních povahových vlastností Učení se argumentovat, přiměřeně se prosazovat a přistoupit na argumenty jiných		
Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Zásady jednání a chování Komunikace s ostatními v kolektivu Schopnost empatie, vnímání a tolerance odlišností Fair play Olympijské ideály a symboly		
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Komunikace v tělesné výchově Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Smluvené povely a signály		
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Hry, závody, soutěže		
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Měření a posuzování pohybových dovedností Měření výkonů Základní pohybové testy		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	4. - 5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Zdroje informací o pohybových činnostech Vyhledávání důležitých informací o sportu		

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	-začlenění pohybových aktivit do denního režimu -vhodné pohybové aktivity rekreační či soutěžní -rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost -správné zapojení dechu -správné držení těla, zvyšování kloubních rozsahů -hygiena při pohybových činnostech	OSV	
cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	-tvorba zásobníku průpravných, kompenzačních, protahovacích, vyrovnávacích, relaxačních a dalších cvičení pro úvodní a závěrečnou část hodiny -vedení části hodin žáky -prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení		
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem	-drogy a jiné škodliviny (doping, anabolika)		
vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	-reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit -vhodné a bezpečné chování na sportovních akcích konaných ve škole a mimo školu -zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí		
uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného	-zásady poskytnutí předlékařské pomoci při úrazu (od 8. ročníku)		
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti	Pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity		

Vzdělávací oblast:		ČLOVĚK A ZDRAVÍ	
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a rekreačních činnostech		Gymnastika -akrobacie -kotoul vpřed a vzad, letmo, vázaný kotoul vpřed a vzad -sestavení a provedení v souladu s individuálními předpoklady sestavy s minimálně 5 prvky (od 8. ročníku) -improvizace na hudební předlohu -stoj na rukou se záchranou -přemet stranou se záchranou -přeskoky -přeskok přes kozu v základní výšce -cvičení s náčiním a na náradí -šplh na laně a tyči -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem -tanec -krátká gymnastická sestava (od 8. ročníku) Úpoly -význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -přetahy, přetlaky, úpolové odpory	
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu		Sportovní hry -herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie Vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost Basketbal – správný postoj při přehrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, obranný pohyb, od 8. ročníku – útok, obrana, střelba z dálky, uvolňování hráče s míčem i bez, postupný útok, rychlý protiútok, zónová osobní obrana po celém hřišti Přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, smech jedno i obouruč	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka			
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka			
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je			
spolurozhoduje osvojované hry a soutěže			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Vyučovací předmět:	Tělesná výchova	Ročník:	6.-9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před a po utkání		Volejba –nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem, od 8. ročníku – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání a jeho příjem spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování smeče Doplňkové sporty, hry – minikopaná, stolní tenis, florbal -organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování	
řídí se základními startovacími povely		Atletika -atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, cval stranou) -nízký a vysoký start -rychlé běhy na krátkou trať, vytrvalý běh na dráze (dle možnosti školy) i v terénu -štafetový běh -překážkový běh -hody granátem a kriketovým míčkem -skok do dálky -statistická zjištění – měření délky, rychlosti, výšky (práce se stopkami, pásmem)	
užívá základní techniky a aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti			
rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty			
chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti			
uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu		Turistika a pobyt v přírodě -přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty -chůze se zátěží i v mírně náročném terénu -ochrana přírody -dokumentace z turistické akce -orientace -ukrytí	
užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka		-tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Mkv

7.19. Pracovní vyučování

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	Práce s drobným materiálem - Papír, karton, textil, motouz, bavlnky, korálky, knoflíky, těstoviny, špejle, drát, vata, přírodniny, modelovací hmota, folie - Kombinace různorodého materiálu - Přírodní a umělý materiál a jeho rozlišení Praktické činnosti: - Třídění, obkreslování, vytrhávání, nalepování, vystřihování podle přímek nebo obrysů, stříhání, skládání, lisování, spojování, propichování, navlékání, svazování, lepení, dotváření, tvarování, dírkování, sestavování, mačkání, ohýbání, posypávání, navlékání, slepování, polepování, šití aj. Nácvik šití na kartonu - Přední steh, přišívání knoflíků (2 dírky) - Navlékání jehly, uzlík Modelovací hmota - Praktické činnosti: hnětení, mačkání, válení, vytahování, ubírání, stlačování, ohýbání, propichování, uštipování, přidávání, rozdělování na části, tvarování - Práce s modelovací hmotou, vlastnosti různých modelovacích hmot Vytváření základních tvarů - Koule, válec, krychle, hranol, kvádr, kužel a modelování předmětů složených z těchto tvarů - Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů (nůžky, nožík, jehla, špachtle) - Jednoduché pracovní operace, postupy, organizace a bezpečnost práce		OSV
vytváří jednoduchými postupy různé výrobky z tradičních i netradičních materiálů			
pracuje podle slovního návodu a předlohy			
udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce (s nůžkami, jehlou apod.)			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	1.-3.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice - Plošné, prostorové, konstrukční; stavebnice tyčinkové, stavebnice umělohmotné (Včelka, Combina, Plastik), dřevěné stavebnice, mozaiky (plastové, dřevěné), kubusy (pohádkové, o zvířátkách), puzzle různých velikostí (velké, střední, malé) - Sestavování jednoduchých modelů podle předvádění učitele, dle jednoduchého slovního návodu, předlohy, fantazie žáků		
umí provádět se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž			
pracuje podle slovního návodu a předlohy			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky	Pěstování pokojových rostlin - Podmínky pro pěstování, základy péče o květiny – omývání misek, otírání listů, odstraňování odumřelých částí, kypření půdy, zalévání, přihnojování, přesazování, ošetření rostlin proti škůdcům Práce s klíčem - Pěstování rostlin ze semen – hrách setý, fazole, řeřicha - Životní podmínky rostlin – světlo, teplo, voda, vzduch, živiny Sběr kaštanů a žaludů Vycházky - Do podzimní, zimní, jarní a letní přírody - znaky jednotlivých ročních období, pozorování změn v přírodě		
pečuje o nenáročné rostliny			
zná význam péče o zvěř v zimě			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- Seznámení se základním vybavením kuchyně - Nákup a uskladnění potravin v domácnosti - Příprava jednoduché svačiny pro stolování: čaj, vajíčková pomazánka, chléb - Stolování, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Zásady hygieny v kuchyni - Pravidla bezpečnosti při práci v kuchyni		
zná základní vybavení kuchyně			
upraví stůl pro jednoduché stolování			
chová se vhodně při stolování			
umí s dopomocí učitele připravit jednoduchou svačinu			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	- Praktické činnosti: lepení, stříhání, ohýbání, navlékání, spojování - Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce: zvládá steh přední, zadní, přišije knoflík, poutko, háček - Zpracovávání vybraných materiálů (papír, modelovací hmota, textil, přírodniny, karton, drát, folie apod.) - Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a jejich využití - Lidové zvyky, tradice, řemesla: pletení pomlázky, zdobení kraslic (vyrývání) - Využije přírodniny a přírodní materiály pro jednoduchou ozdobu		OSV
vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu			
využívá při tvořivých činnostech s různorodým materiálem vlastní fantazii			
volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- Sestavování modelů a konstrukčních stavebnic - Seznámení s užitými nástroji – šroubovák, maticový klíč (viz. Stavebnice Merkur) - Montáž a demontáž jednoduchých předmětů - Práce s návodem, předlohou		
zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek			
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž			
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu			
udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu			
užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	4.-5.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Poznámky	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin	- Květiny – jejich ošetřování (kypření, plení, zalévání, přihnojování), přesazování - Ovoce, zelenina, okopaniny – pozorování klíčení rostlin - Herbář Sklizeň a skladování užitkových rostlin - Půda – zpracování půdy na podzim a na jaře - Vycházky a exkurze – sběr léčivých bylin, správné sušení a skladování - Péče o životní prostředí - Zásady bezpečné práce při práci s rostlinami		
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování			
volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní			
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
uveде základní vybavení kuchyně	- Základní vybavení kuchyně - Potraviny – jejich výběr, nákup, skladování - Příprava jednoduchých pokrmů – pomazánky, saláty aj. - Racionální a zdravá výživa - Stolování – jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - Bezpečná obsluha spotřebičů – základní technika v kuchyni - Hygiena v provozu domácnosti – úklid v kuchyni (mytí a utírání nádobí) - Zdravověda – ošetření drobného poranění, lékárnička		
připraví samostatně jednoduchý pokrm			
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování			
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni			
uplatňuje zásady správné výživy			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	6. - 9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY			
Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty); pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování; jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce technologické postupy; – technické náčrty, výkresy a návody; úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky; technika a životní prostředí řemesla a tradice		OSV-
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí			
Organizuje svoji pracovní činnost			
Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech			
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu			
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Provádí jednoduché operace platebního styku	údržba v domácnosti – údržba a úklid, prostředky, postupy; elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu elektrickým proudem		
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	6. - 9.
Očekávané výstupy ŠVP		Učivo	Poznámky
Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti			
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií			
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu potravin – skupiny potravin; sestavování jídelníčku; způsoby konzervace příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy; úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole;	EV	
Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy			
Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu			
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni			
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ			
Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony; digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, navigační technologie; počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací úpravy, archivace, stříh; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC); mobilní služby – operátoři, tarify	MV	
Propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb			
Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením			
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu			

Vzdělávací oblast:	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE		
Vyučovací předmět:	Pracovní vyučování	Ročník:	6. - 9.
Očekávané výstupy ŠVP	Učivo		Poznámky
SVĚT PRÁCE (POUZE 8. A 9. ROČNÍK)			
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách	trh práce – povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb; možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace o dalším vzdělávání, poradenské služby; zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, pohovor u zaměstnavatele, informační základna pro volbu povolání, problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru podnikání – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		OSV
Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života			
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání			
Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů - byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání			

8. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

8.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu probíhajícího ve škole. Je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Při hodnocení žáků jsou nám oporou platné zákony, **Školní řád** a **Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání**, které obsahují podrobnější informace. Pravidla pro hodnocení upravuje **vyhláška 48/2005 Sb. a vyhláška 27/2016 Sb.**

Při hodnocení žáků uplatňují všichni učitelé tyto obecné zásady:

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. informaci o tom jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil, v čem dělá chyby.
- Učitel hodnotí konkrétní ověřovaný problém, nehodnotí osobu žáka. Neuplatňuje mocenské postoje vůči žákům, ale vytváří bezpečné prostředí založené na partnerském vztahu k žákům.
- S chybou či nedostatkem se dále pracuje, chyba je součástí procesu každého učení, práce s chybou je příležitostí ke zlepšení.
- Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, rada, jak má žák dále postupovat, aby nedostatky odstranil.
- Hodnocení musí být pro žáky motivující, mělo by vést k pozitivnímu vyjádření.
- Učitel se snaží o oslabování vnější motivace žáků - motivace prostřednictvím známek a vede žáky k posilování vnitřní motivace, která je pro proces učení významnější.
- Hodnocení nesmí být zaměřeno na srovnávání žáka se spolužáky, soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet na rozdělování žáků na schopné a neschopné, úspěšné a neúspěšné).
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Přihlíží k věkovým a individuálním zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech kvůli určité indispozici (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech aj.)
- Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, učí se hodnotit individuální výsledek práce a přínos pro druhé. Učí se posoudit vynaložené úsilí i svoje možnosti a rezervy.
- Žáci musí být předem seznámeni s výukovými **cíli** a musí znát kritéria pro hodnocení.
- Hodnocení žáka zahrnuje kromě prospěchu i jeho píli a přístup ke vzdělávání.

8.2. Závazné formy hodnocení

Stupně a kritéria klasifikace chování a prospěchu v povinných předmětech jsou podrobně rozpracovány v dokumentu **Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání**.

Hodnocení chování a prospěchu žáka se provádí klasifikací, slovním hodnocením, nebo kombinací obou způsobů.

Kritéria hodnocení v jednotlivých předmětech schvaluje metodické sdružení, pro učitele jsou závazná a žáci jsou s nimi seznámeni na začátku školního roku.

8.3. Podklady pro klasifikaci a hodnocení

Podklady učitel získává:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- průběžným diagnostickým pozorováním žáka
- zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými
- didaktickými testy
- sledováním aktivity žáka, jeho pílě a snahy o zlepšení
- analýzou zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- zaznamenáváním změn v chování žáka, v jeho postojích a dovednostech

Učitel konzultuje své závěry s ostatními vyučujícími, přihlíží ke zprávě psychologa, popřípadě lékaře. Hodnocení musí být objektivní, ale mělo by mít smysl pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování dítěte:

- třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině a před koncem prvního a druhého pololetí
- třídní učitel nebo učitel daného předmětu, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením speciálně pedagogického centra.

8.4. Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1. Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

2. Cíle a kritéria autoevaluace

- Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.
- Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou (§ 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb.), (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, rozhovory s rodiči, výstupy z jednání školské rady